
कविकुलगुरु - कालिदास - संस्कृत - विश्वविद्यालयः

कविकुलगुरु कालिदास संस्कृत विश्वविद्यालय, रामटेक

हस्तलिखित संग्रह

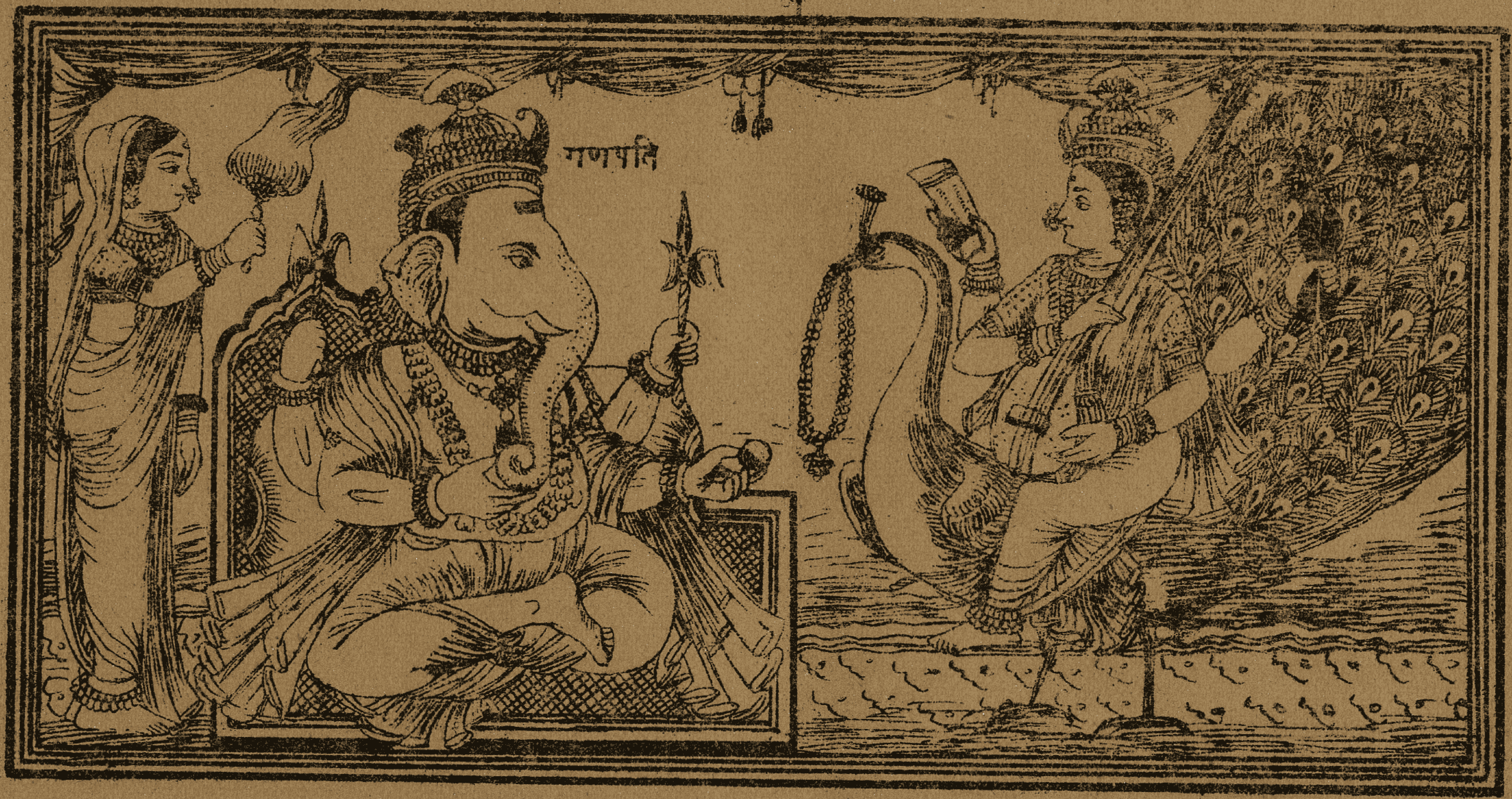
दाखल क्र. M-2293 विषय धर्मशास्त्र

नाव दुर्गासप्तशती संस्कृत (मुद्रित)

लेखक / लिपीकार

पृठ 180 काळ शके - 1808 पूर्ण / अपूर्ण

॥ अथ सप्तशती प्रारभ्यते ॥

गणपति

स·दे·
नवचंडीदेवी·
नवचंडीदेवी·२
न·दे·३

न. दे. ४
न.चं.दे. ५
न. दे. ६
न. दे. ७

न.दे.८
न.दे.९
प्र.क.श्लो.१

मठ
शि.
दशमुखदेवी.

शेषशायी.
ब्रम्हदेव.

ब्रम्हदेव.

वि.
म.
ब्र.
देवीः
गरुड
नंदी
हंस.

श्रीगणेशायनमः ॥ अथप्रयोगांतराणि
कात्यायनीतंत्रोक्तानि ॥ प्रतिश्लोकमा
द्यंतयोःप्रणवंजपेन्मंत्रसिद्धिः ॥ १ ॥ अ
ग्रेसर्वत्रश्लोकपदंमंत्रोपलक्षणं॥ सप्रण
वमनुलोमव्यात्हृतित्रयमादौ अंतेतुवि
लोमं तदित्येवं प्रतिश्लोकंकृत्वा शतावृ

त्तपाठेऽतिशीघ्रंसिद्धिः ॥ २ ॥ प्रतिश्लो
कमादौ जातवेदसइत्यृचंपठेत्सर्वकाम
सिद्धिः ॥३॥ अपमृत्युवारणायत्र्यंबक
मंत्रंपठेत् ॥ आदावंतेचशतमित्यर्थः ॥
प्रतिश्लोकंतन्मंत्रजपइत्यन्यत्र ॥ ४ ॥
प्रतिश्लोकं शूलेनपाहिनोदेवीतिपाठाद

पमृत्युनाशः ॥ अस्यकेवलस्यापिश्लो
कस्यलक्षमयुतंसहस्रंशतंवाजपे अपमृ
त्युवारणम् ॥ ५ ॥ प्रतिश्लोकंशरणागत
दीनार्तेतिश्लोकंपठेत्सर्वकार्यसिद्धिः ॥
॥ ६ ॥ प्रतिश्लोकंकरोतुसानःशुभेत्यर्द्धं
पठेत्सर्वकार्य्यसिद्धिः ॥ ७ ॥ स्वाभीष्टव

रप्राप्तयेएवंदेव्यावरंलब्ध्वेति श्लोकंपठे
त् ॥ ८ ॥ सर्वापत्तिवारणायप्रतिश्लोकं
दुर्गेस्मृतेतिपठेत् ॥ अस्यकेवलस्यापि
श्लोकस्यकार्यानुसारेणलक्षमयुतं सह
स्रंशतंवाजपः ॥ ९ ॥ सर्वाबाधेत्यस्यल
क्षजपेप्रतिश्लोकपाठेवाश्लोकोक्तंफल

म् ॥ १० ॥ इत्थंयदायदाबाधेतिश्लोक
जपेमहामारीशांतिः ॥ ११ ॥ ततोवव्रेनृ
पोराज्यमितिमंत्रस्यजपे पुनःस्वराज्य
लाभः ॥१२॥ हिनास्तिदैत्यतेजांसिइत्य
नेनसदीपबलिदाने घंटाबंधनेचबालग्र
हशांतिः ॥१३ ॥ आद्यावृत्तिमनुलोमेन

पठित्वाततोविपरीतक्रमेण द्वितीयामनु
लोमेन तृतीयामित्येवमावृत्तित्रयेणशी
घ्रकार्यसिद्धिः ॥१४॥ सर्वापत्तिवारणा
यदुर्गेस्मृतेत्यर्द्धंततोयदंतियच्चदूरकेइत्यृ
चं तदंते दारिद्र्यदुःखेत्यर्द्धमेवंकार्यानु
सारेणलक्षमयुतंसहस्रंशतंवाजपः॥१५

कांसोस्मीत्यृचंप्रतिश्लोकंपठेल्लक्ष्मीप्रा
प्तिः ॥ १६ ॥ प्रतिश्लोकमनृणाअस्मि
न्नित्यृचंपठेदृणपरिहारः॥१७॥मारणार्थ
मेवमुत्त्कासमुत्पत्त्येतिश्लोकं प्रतिश्लो
कंपठेन्मारणोक्तावृत्तिभिःफलसिद्धिः॥
॥ १८ ॥ ज्ञानिनामपिचेतांसिइतिश्लो

कजपमात्रेणसद्योमोहनमित्यनुभवसि
द्धम् ॥ प्रतिश्लोकंतच्छ्लोकपाठत्ववश्य
म् ॥ १९ ॥ रोगानशेषानितिश्लोकस्य
प्रतिश्लोकंपाठेसकलरोगनाशः ॥ तन्मा
त्रजपेऽपिसः ॥ २० ॥ इत्युक्तासातदादे
वीगंभीरेतिश्लोकस्यप्रतिश्लोकंपाठेपृ

थग्जपेवाविद्याप्राप्तिर्वाग्वैकृतनाशश्च ॥
॥ २१ ॥ भगवत्याकृतंसर्वमित्यादिद्वाद
शोत्तरशताक्षरोमंत्रःसर्वकामदः सर्वाप
त्तिवारणश्च ॥ २२ ॥ देविप्रपन्नार्तिहरेइ
तिश्लोकस्ययथाकार्यं लक्षायुतसहस्र
शतान्यतमसंख्यजपे प्रतिश्लोकंपाठे

वासर्वापन्निवृत्तिःसर्वकामाप्तिश्च ॥ एषु
प्रयोगेषु प्रतिश्लोकंदीपाग्रेकेवलमेवन
मस्करणेऽतिशीघ्रंसिद्धिः ॥ प्रतिश्लोकं
कामबीजसंपुटितस्य एकचत्वारिंशद्दि
नं त्रिरावृत्तौसर्वकामासिद्धिः ॥२३॥ ए
कविंशतिदिनपर्यंतमुक्तरीत्या प्रत्यहंद्वा

दशावृत्तौवशीकरणम् ॥ २४ ॥ मायाबी
जसंपुटितस्यफट्पल्लवसहितस्यसप्तदि
नपर्यंतंत्रयोदशावृत्तावुच्चाटनसिद्धिः ॥
॥ २५ ॥ तादृश्यामेवदिनचतुष्टयमेकाद
शावृत्तौसर्वोपद्रवनाशः ॥ २६ ॥ एकोन
पंचाशद्दिनपर्यंतंप्रतिश्लोकं श्रीबीजसं

पुटितस्यपंचदशावृत्तौ लक्ष्मीप्राप्तिः ॥
॥ २७ ॥प्रतिश्लोकंवाग्बीजसंपुटितस्य
शतावृत्त्याविद्याप्राप्तिः ॥ २८ ॥अथशत
चंडीविधिः ॥ शङ्करस्यभवान्यावाप्रा
सादनिकटेशुभम् ॥ मंडपंद्वारवेद्याढ्यंकु
र्यात्सध्वजतोरणम् ॥ १॥ तत्रकुंडंप्रकु

वींतप्रतीच्यांमध्यतोपिवा ॥ स्नात्वानि
त्यक्रियांकृत्वावृणुयाद्दशवाडवान् ॥ २ ॥
जितेंद्रियान्सदाचारान् कुलीनान्सत्य
वादिनः ॥ वाडवाब्राह्मणाः ॥ व्युत्पनांश्च
ण्डिकापाठरतान्लज्जादयावतः ॥ ३ ॥
मधुपर्कविधानेनस्वर्णवस्त्रादिदानतः ॥

जपार्थमासनंमालां दद्यात्तेभ्योऽपिभो
जनम् ॥४॥ तेहविष्यान्नमश्नंतोमंत्रार्थ
गतमानसाः ॥ भूमौशयानाःप्रत्येकंज
पेयुश्चंडिकास्तवम् ॥ ५ ॥ मार्कंडेयपुरा
णोक्तंदशकृत्वःसचेतसः ॥ नवार्णंचंडि
कामंत्रंजपेयुश्चायुतंपृथक् ॥६॥ पृथक्

संपुटीकरणादितिशेषः ॥ प्रत्येकंब्राह्मणै
रयुतजपःकार्यः ॥ अष्टमीनवमीचतुर्द
शीपौर्णमासीषु यथा शतावृत्तिसमाप्ति
र्भवति तथारंभःकर्तव्यइतिसांप्रदायि
काः ॥ यजमानःपूजयेच्चकन्यानांनव
कंशुभम् ॥ द्विवर्षाद्याद्दशाब्दांताःकुमा

री:परिपूजयेत् ॥१॥ तासांक्रमेणनामा
नि ॥ कुमारी १ त्रिमूर्तिः २ कल्याणी ३
रोहिणी ४ कालिका ५ शांभवी ६ दुर्गा
७ चंडिका ८ सुभद्रा ९ इतिनाममंत्रैस्ता
सांपूजा ॥ तत्रहीनाधिकांगीकुष्ठव्रणयु
ता अंधाकाणाकुरूपाकेकराकुबरीलो

मयुग्देहादासीजा रोगिणीत्येवमाद्याव

र्ज्याः ॥ विप्रांसर्वेष्टसंसिद्ध्यैयशसेक्षत्रि

योद्भवां ॥ वैश्यजांधनलाभायपुत्रास्त्यै

शूद्रजांयजेत् ॥ गंधपुष्पधूपदीपभक्ष्य

भोज्यैर्यथाशक्तिवस्त्राभरणैश्चपूजयेत्

॥ द्विवर्षासाकुमार्युक्तात्रिमूर्तिर्हायनात्रि

प्र. १

का ॥ चतुरब्दातुकल्याणीपंचवर्षातुरोहिणी॥ १ ॥षडब्दाकालिकाप्रोक्ताचंडिकासप्तहायना ॥ अष्टवर्षाशांभवीस्याद्दुर्गातुनवहायना ॥ सुभद्रादशवर्षोक्तानाममंत्रैःप्रपूजयेत् ॥ तासामावाहनेमंत्रः प्रोच्यतेशंकरोदितः ॥ मंत्राक्षरमयींल

वि. १

क्ष्मींमातॄणांरूपधारिणीम्॥ नवदुर्गात्मि
कांसाक्षात्कन्यामावाहयाम्यहम् ॥ कु
मारिकादिकन्यानाम्पूजामंत्रान्ब्रुवेऽधु
ना ॥ जगत्पूज्येजगद्वंद्येसर्वशक्तिस्वरू
पिणि ॥ पूजांगृहाणकौमारिजगन्मात
र्नमोस्तुते ॥ त्रिपुरांत्रिपुराधारांत्रिवर्षां

ज्ञानरूपिणीम्॥ त्रैलोक्यवंदितांदेवींत्रि
मूर्तिंपूजयाम्यहम् ॥ कलात्मिकांकला
तीतांकारुण्यहृदयांशिवाम् ॥ कल्याण
जननींदेवींकल्याणींपूजयाम्यम् ॥ अ
णिमादिगुणाधारामकाराद्यक्षरात्मिका
म् ॥ अनंतशक्तिकांलक्ष्मींरोहिणींपूज

याम्यहम् ॥ कामचारींशुभांकांतांकाल
चक्रस्वरूपिणीम् ॥ कामदांकरुणोदारां
कालिकांपूजयाम्यहम् ॥ चंडवीरांचंड
मायांचंडमुंडप्रभंजनीम् ॥ पूजयामिस
दादेवींचंडिकांचंडविक्रमां ॥ सदानंदक
रींशांतांसर्वदेवनमस्कृताम् ॥ सर्वभूता

त्मिकांलक्ष्मींशांभवींपूजयाम्यहम् ॥ दु
र्गमेदुस्तरेकार्येभवदुःखविनाशिनीं ॥ पू
जयामिसदाभक्त्यादुर्गांदुर्गार्तिनाशिनी
म् ॥ सुंदरींस्वर्णवर्णाभांसुखसौभाग्यदा
यिनीम् ॥ सुभद्रजननींदेवींसुभद्रांपूज
याम्यहम् ॥ एतैर्मंत्रैःपुराणोक्तैस्तांतांक

न्यांसमर्चयेत् ॥ ॥ इतिपूजनंकुमारिका
णाम्॥ ॥ वेद्यांविरचितेरम्येसर्वतोभद्रमं
डले ॥ घटंसंस्थाप्यविधिनातत्रावाह्या
र्चयेच्छिवाम्॥तदग्रेकन्यकाश्चापिपूज
येद्ब्राह्मणानपि ॥ उपचारैस्तुविविधैर्न
र्वाणविरणान्यपि ॥ॐकारःप्रथमंपीठंपू

र्णपीठमतःपरम् ॥ तृतीयंकामपीठंचपू
जयेत्संप्रदायतः ॥पूर्वादिदिक्षुपीठस्यग
णेशादिचतुष्टयम् ॥ गणेशक्षेत्रपालौच
पादुकेबटुकास्त्रयः ॥ आग्नेय्यादिचतुर्दि
क्षुपूज्यंदेवीजतुष्टयम्॥ जयाचविजया
चैवजयंतीचापराजिता ॥ पूर्वोक्तयंत्रेपू

र्वकोणेसरस्वतीसहितोब्रह्माश्रीसहितो
विष्णुर्नैर्ऋत्यामुमयाशिवो वायव्यांषट्
कोणेचक्रमध्यस्थमध्यबीजेश्रीमहाल
क्ष्मीः ॥ ह्रींमहाकाली ऐंमहासरस्वती द
क्षिणवामयोः ॥ उदक्सिंहोदक्षिणेमहि
षः ॥ षट्कोणेषुनंदजारक्तदंतिकाशाकं

भरीदुर्गाभीमाभ्रामर्य्यः ॥ सबिंदुनामा
द्यवर्णताराद्याश्चासांनाममंत्राःपुजादौ ॥
तारःप्रणवः ॥ अष्टपत्रेषुब्रह्माणीमाहेश्व
रीकौमारीवैष्णवीवाराहीनारसिंहीऐंद्री
चामुंडाउक्तरीत्यानाममंत्रैःपूज्याः ॥ त
तो विष्णुमायादिचतुर्विंशतिदेवताः प्रा

गादिक्रमेणकेसरेषुपूज्याः ॥ प्रतिपत्त्रंच केसरत्त्रयम् ॥ ताश्च विष्णुमाया १ चेतना २ बुद्धि ३ निद्रा ४ क्षुधा ५ छाया ६ शक्ति ७ तृष्णा ८ क्षान्ति ९ जाति १० लज्जा ११ शांति १२ श्रद्धा १३ कांति १४ लक्ष्मी १५ धृति १६ वृत्ति १७

स्मृति १८ दया १९ तुष्टि २० पुष्टि २१
मातृ २२ भ्रांति २३ चिति २४ रूपाएता
वत्यः ॥ सप्तशतीस्तवेपंचमेध्यायेआसां
चतुर्विंशतीनांनपाठइतिनभ्रमितव्यम् ॥
कात्यायनीतंत्रविरोधात् ॥ नालमूलेतु
संपूज्यमाधवादिचतुष्टयम् ॥ आधारः

कर्मशेषौचचतुर्थीपृथिवीनृप ॥ गृहको
णेषुगणेशः क्षेत्रपालोबटुकोयोगिन्यः॥
प्रागादिदिक्षुइंद्राद्याश्चेति ॥ एवंचतुर्दिनं
कुर्यात्॥तत्रप्रथमेह्निएकावृत्तिर्द्वितीयेद्वे
तृतीयेतिस्रश्चतुर्थेचतस्रइति ॥ पंचमेहो
मः ॥होमद्रव्याणि ॥ पायसान्नैस्त्रिमध्व

त्कैर्द्राक्षारंभाफलादिभिः ॥मातुलुंगैरिक्षु
खंडैर्नालिकेरयुतैस्तिलैः ॥जातीफलैरा
म्रफलैरन्यैर्मधुरवस्तुभिरिति ॥ सप्तश
त्यादशावृत्त्याप्रतिमंत्रंहुतंचरेत् ॥अयुतं
चनवार्णेनस्थापितेऽग्नौविधानतः ॥ कृ
त्वावरणदेवानांहोमंतन्नाममंत्रतः ॥ कृ

त्वापूर्णाहुतिंसम्यग्देवमग्निंविसृज्यच॥
अभिषिंचेच्चयष्टारंविप्रौघःकलशोदकैः
॥ निष्कंसुवर्णमथवाप्रत्येकंदक्षिणांदि
शेत्॥भोजयेच्चशतंविप्रान्भक्ष्यभोज्यैः
पृथग्विधैः ॥ तेभ्योपिदक्षिणांदत्वागृही
यादाशिषस्तथा ॥ एवंकृतेजगद्वश्यंसर्वं

नश्यंत्युपद्रवाः॥ ॥इतिशतचंण्डीविधिःसमाप्तः॥

इतिप्रयोगविधिःसमाप्तः

श्रीगणेशाय नमः ॥ ॥ अद्येत्यादि० श्री
महाकाली महालक्ष्मी महासरस्वतीदेव
ताप्रीत्यर्थं चंडीसप्तशतीपाठाख्यं कर्मक
रिष्ये ॥ तदंगत्वेनाऽऽद्यौकवचार्गलाकी
लकपठनमाद्यन्तयोरष्टोत्तरशतसंख्यन
वार्णजपपूर्वकं क्रमेणरात्रिसूक्तदेवीसूक्त

पठनमंतेरहस्यत्रयपठनंचकरिष्ये॥ ॥इ
तिसंकल्प्य ॥ प्रथमं नमोदेव्यैमहादेव्यै
शिवायैसततंनमः ॥ नमःप्रकृत्यैभद्रायै
नियताःप्रणताःस्मतां ॥ इतिमंत्रेणपंचो
पचारैःपुस्तकपूजांकुर्य्यात्॥ श्रीरस्तु ॥
श्रीगणेशायनमः॥ ॥ ॐनमश्चण्डिकायै

॥ ॥ मार्कण्डेयउवाच ॥ ॥ ॐयद्गुह्यंपर
मंलोकेसर्वरक्षाकरंनृणाम् ॥ यन्नकस्य
चिदाख्यातंतन्मेब्रूहिपितामह॥ १ ॥ ॥ब्र
ह्मोवाच ॥ ॥ अस्तिगुह्यतमंविप्रसर्वभू
तोपकारकम् ॥देव्यास्तुकवचम्पुण्यन्त
च्छृणुष्वमहामुने ॥ २ ॥प्रथमंशैलपुत्री

चद्वितीयंब्रह्मचारिणी ॥ तृतीयश्चन्द्रघ
ण्टेतिकूष्माण्डेतिचतुर्थकम् ॥ ३ ॥ पंच
मंस्कन्दमातेतिषष्ठङ्कात्यायनीतिच ॥स
प्तमङ्कालरात्रीतिमहागौरीतिचाष्टमम् ॥
४ ॥नवमंसिद्धिदात्रीचनवदुर्गाःप्रकीर्ति
ताः ॥ उक्तान्येतानिनामानिब्रह्मणैवम

हात्मना ॥ ५॥ अग्निनादह्यमानस्तुशत्रु
मध्येगतोरणे॥विषमेदुर्गमेच्चैवभयार्ताः
शरणङ्गताः ॥ ६ ॥ नतेषाञ्जायतेकिञ्चि
दशुभंरणसंकटे॥नापदन्तस्यपश्यामिशो
कदुःखभयन्नहि ॥ ७ ॥ यैस्तुभक्त्यास्मृ
तानूनंतेषांवृद्धिःप्रजायते ॥ येत्वांस्मरं

दे. ३

तिदेवेशिरक्षसेतान्नसंशयः ॥ ८ ॥ प्रेतसं
स्थातुचामुण्डावाराहीमहिषासना ॥ ऐ
न्द्रीगजसमारूढावैष्णवीगरुडासना ॥
॥ ९ ॥माहेश्वरीवृषारूढाकौमारीशिखि
वाहना ॥लक्ष्मीःपद्मासनादेवीपद्महस्ता
हरिप्रिया॥ १०॥ श्वेतरूपधरादेवीईश्व

क. ३

रीवृषवाहना ॥ ब्राह्मीहंससमारूढासर्वा
भरणभूषिता ॥ ११ ॥ इत्येतामातरस्स
र्वाःसर्वयोगसमन्विताः॥ नानाभरणशो
भाढ्यानानारत्नोपशोभिताः ॥१२ ॥ दृ
श्यंतेरथमारूढादेव्यःक्रोधसमाकुलाः॥
शङ्खचक्रगदांशक्तिंहलञ्चमुसलायुधम्॥

खेटकन्तोमरञ्चैवपरशुम्पाशमेवच ॥
१३ कुन्तायुधन्त्रिशूलञ्चशार्ङ्गमायुध
मुत्तमम् ॥ दैत्यानांदेहनाशायभक्तानाम
भयायच ॥ १४ ॥ धारयन्त्यायुधानी
त्थंदेवानाञ्चहितायवै ॥नमस्तेस्तुमहारौ
द्रेमहाघोरपराक्रमे ॥ १५॥ महाबलेमहो

त्साहेमहाभयविनाशिनि ॥त्राहिमांदेवि
दुष्प्रेक्ष्येशत्रूणाम्भयवर्द्धिनि ॥ १६ ॥
प्राच्यांरक्षतुमामैन्द्री आग्नेय्यामग्निदेव
ता ॥ दक्षिणेऽवतुवाराहीनैर्ऋत्यांखड्गधा
रिणी ॥ १७ ॥ प्रतीच्यांवारुणीरक्षेद्वाय
व्यांमृगवाहिनी ॥ उदीच्यांपातुकौमारी

ईशान्यांशूलधारिणी ॥१८॥ ऊर्ध्वंब्रह्मा
णीमेरक्षेदधस्ताद्वैष्णवीतथा ॥ एवन्दश
दिशोरक्षेच्चामुण्डाशववाहना ॥१९॥ ज
यामेचाग्रतःपातुविजयापातुपृष्ठतः॥अ
जितावामपार्श्वेतुदक्षिणेचापराजिता
॥२०॥शिखामुद्योतिनीरक्षेदुमामूर्ध्निव्य

वस्थिता ॥ मालाधरीललाटेचभ्रुवौरक्षे
द्यशस्विनी ॥२१॥ त्रिनेत्राचभ्रुवोर्मध्ये
यमघण्टाचनासिके ॥ शंखिनीचक्षुषो
र्मध्येश्रोत्रयोर्द्वारवासिनी ॥२२॥ कपो
लौकालिकारक्षेत्कर्णमूलेतुशाङ्करी ॥
नासिकायांसुगन्धाच उत्तरोष्ठेच चर्चि

का ॥२३॥ अधरेचामृतकलाजिव्हायां
चसरस्वती ॥ दन्तान्रक्षतुकौमारीकण्ठ
देशेतुचाण्डिका ॥ २४ ॥ घण्टिकांचित्र
घण्टाचमहामायाचतालुके ॥ कामाक्षी
चिबुकंरक्षेद्वाचंमेसर्वमङ्गला ॥२५॥ ग्री
वायाम्भद्रकालीचपृष्ठवंशेधनुर्धरी॥नी

लग्रीवाबहि:कण्ठेनलिकांनलकूबरी ॥
॥ २६ ॥ स्कन्धयो:खड्गिनीरक्षेद्बाहूमेव
ज्रधारिणी ॥ हस्तयोर्दण्डिनीरक्षेदंबिका
चाङ्गुलीषुच॥२७॥नखाञ्छूलेश्वरीर
क्षेत्कुक्षौरक्षेत्कुलेश्वरी ॥स्तनौरक्षेन्महा
देवीमनश्शोकविनाशिनी ॥ २८ ॥ हृद

येललितादेवीउदरेशूलधारिणी ॥ नाभौ
चकामिनीरक्षेद्गुह्यंगुह्येश्वरीतथा ॥ २९
पूतनाकामिकामेढ्रंगुदेमहिषवाहिनी ॥
कट्याम्भगवती रक्षेज्जानुनी विन्ध्यवा
सिनी ॥३०॥ जंघेमहाबलारक्षेत्सर्वका
मप्रदायिनी ॥ गुल्फयोर्नारसिंहीचपाद

पृष्ठेतुतैजसी ॥ ३१॥ पादाङ्गुलीषुश्रीर
क्षेत्पादाधःस्थलवासिनी ॥ नखान्दंष्ट्रा
करालीचकेशांश्चैवोर्ध्वकेशिनी ॥३२॥
रोमकूपेषुकौमारीत्वचंवागीश्वरीतथा
रक्तमज्जावसामांसान्यस्थिमेदांसिपार्व
ती॥३३॥अन्त्राणिकालरात्रीचपित्तंच

मुकुटेश्वरी ॥ पद्मावतीपद्मकोशेकफेचू
डामणिस्तथा ॥३४॥ज्वालामुखीनसा
जालमभेद्यासर्वसंधिषु ॥ शुक्रंब्रह्माणी
मेरक्षेच्छायांछत्रेश्वरीतथा॥३५॥अहं
कारम्मनोबुद्धिंरक्षेन्मेधर्म्मधारिणी॥प्रा
णापानौ तथाव्यानमुदानञ्च समानक

म् ॥ ३६ ॥ वज्रहस्ताचमेरक्षेत्प्राणकल्प
श्चशोभना ॥ रसेरूपेचगन्धेचशब्देस्पर्शे
चयोगिनी ॥ ३७ ॥ सत्त्वंरजस्तमश्चैव
रक्षेन्नारायणी सदा ॥ आयूरक्षतुवाराही
धर्म्मंरक्षतुवैष्णवी ॥ ३८ ॥ यशःकीर्तिं
ञ्चलक्ष्मीश्चधनंविद्याञ्चचक्रिणी ॥ गो

त्रमिन्द्राणिमेरक्षेत्पशून्मेरक्षचण्डिके ॥
॥ ३९ ॥पुत्रान्रक्षेन्महालक्ष्मीर्भार्यांरक्ष
तुभैरवी ॥ पन्थानंसुपथारक्षेन्मार्गंक्षेम
करीतथा ॥४०॥ राजद्वारेमहालक्ष्मीर्वि
जयासर्वतःस्थिता ॥ रक्षाहीनंतुयत्स्था
नंवर्जितंकवचेनतु ॥ ४१ ॥ तत्सर्वंरक्ष

मेदेविजयन्तीपापनाशिनी ॥ पदमेकंन
गच्छेत्तुयदीच्छेच्छुभमात्मनः॥४२॥क
वचेनावृतोनित्यंयत्रयत्रैवगच्छति ॥त
त्रतत्रार्थलाभश्चविजयस्सार्वकामिकः
॥४३॥ यंयंचिन्तयतेकामन्तन्तम्प्राप्नो
तिनिश्चितम् ॥ परमैश्वर्यमतुलम्प्राप्स्य

तेभूतलेपुमान् ॥ ४४ ॥ निर्भयोजायते
मर्त्यस्सङ्ग्रामेष्वपराजितः ॥ त्रैलोक्ये
तुभवेत्पुज्यःकवचेनावृतःपूमान् ॥ ४५
इदंतुदेव्याः कवचंदेवानामपिदुर्लभम् ॥
यःपठेत्प्रयतोनित्यंत्रिसंध्यंश्रद्धयान्वि
तः ॥४६॥ दैवीकलाभवेत्तस्यत्रैलोक्ये

ष्वपराजितः ॥ जीवेद्वर्षशतंसाग्रमपमृ
त्युविवर्जितः ॥ ४७ ॥ नश्यन्तिव्याधय
स्सर्वैर्लूताविस्फोटकादयः ॥ स्थावरञ्ज
ङ्गमञ्चैवकृत्रिमञ्चापियद्विषम् ॥ ४८ ॥
अभिचाराणिसर्वाणि मन्त्रयन्त्राणिभू
तले ॥ भूचराःखेचराश्चैवकुलजाश्चोप

देशिकाः ॥ ४९ ॥ सहजाकुलजामाला
डाकिनीशाकिनीतथा ॥ अन्तरिक्षचरा
घोराडाकिन्यश्चमहाबलाः ॥ ५० ॥ ग्रह
भूतपिशाचाश्चयक्षगन्धर्वराक्षसाः ॥ ब्र
ह्मराक्षसवेतालाःकूश्माण्डाभैरवादयः ॥
॥ ५१ ॥ नश्यंतिदर्शनात्तस्यकवचेत्हृदि

संस्थिते ॥ मानोन्नतिर्भवेद्राज्यंतेजोवृ
द्धिकरंपरम् ॥ ५२ ॥ यशसावर्धतेसोऽ
पिकीर्तिमण्डितभूतले ॥ जपेत्सप्तशतीं
चण्डींकृत्वातुकवचंपुरा ॥ ५३ ॥ याव
द्भूमण्डलंधत्तेसशैलवनकाननम्॥ ताव
त्तिष्ठतिमेदिन्यांसन्ततिःपुत्रपौत्रिकी ॥

॥ ५४ ॥ देहान्तेपरमंस्थानंयत्सुरैरपिदु
र्लभम् ॥ प्राप्नोतिपुरुषोनित्यंमहामाया
प्रसादतः ॥५५॥ लभतेपरमंरूपंशिवेन
सहमोदते ॥ ५६ ॥ इतिवाराहपुराणेहरि
हरब्रह्मविरचितंदेव्याःकवचंसमाप्तम् ॥
ॐनमश्चण्डिकायै ॥ जयन्तीमङ्गलाका

लीभद्रकालीकपालिनी ॥ दुर्गाक्षमाशि
वाधात्रीस्वाहास्वधानमोस्तुते ॥ १ ॥
जयत्वन्देवि चामुण्डे जयभूतार्तिहारि
णि ॥ जयसर्व्वगतेदेविकालरात्रिनमो
स्तुते ॥ २॥ मधुकैटभविद्राविविधातृव
रदेनमः ॥रूपंदेहिजयंदेहियशोदेहिद्विषो

जहि ॥ ३॥ महिषासुरनिर्णाशिभक्तानां
सुखदेनमः ॥ रूपंदेहिजयंदेहियशोदेहि
द्विषोजहि ॥ ४ ॥ रक्तबीजवधेदेविचण्ड
मुण्डविनाशिनि ॥रूपंदेहिजयंदेहियशो
देहिद्विषोजहि ॥ ५ ॥ शुंभस्यैवनिशुंभ
स्यधूम्राक्षस्यचमर्दिनि ॥ रूपंदेहिजयं

देहियशोदेहिद्विषोजहि ॥ ६ ॥ वन्दितां
घ्रियुगेदेविसर्वसौभाग्यदायिनि ॥ रूपं
देहिजयंदेहियशोदेहिद्विषोजहि ॥ ७ ॥
अचिन्त्यरूपचरितेसर्वशत्रुविनाशिनि
॥ रूपंदेहिजयंदेहियशोदेहिद्विषोजहि ॥
॥८॥नतेभ्यस्सर्वदाभक्त्याचण्डिकेदुरि

तापहे ॥ रूपंदेहिजयंदेहियशोदेहिद्विषो
जहि ॥९॥ स्तुवद्भ्योभक्तिपूर्वंत्वांचण्डि
केव्याधिनाशिनि ॥ रूपंदेहिजयंदेहिय
शोदेहिद्विषोजहि ॥ १० ॥ चण्डिकेसत
तंयेत्वामर्चयन्तीहभक्तितः ॥रूपंदेहिज
यंदेहियशोदेहिद्विषोजहि ॥ ११ ॥ देहि

सौभाग्यमारोग्यंदेहिमेपरमंसुखं ॥ रूपं
देहिजयंदेहियशोदेहिद्विषोजहि ॥१२॥
विधेहिद्विषतांनाशंविधेहिबलमुच्चकैः ॥
रूपंदेहिजयंदेहि यशोदेहिद्विषोजहि ॥
॥ १३ ॥ विधेहिदेविकल्याणंविधेहिपर
मांश्रियम् ॥ रूपंदेहिजयंदेहियशोदेहि

द्विषोजहि ॥१४॥ सुरासुरशिरोरत्ननिघृ
ष्टचरणेम्बिके ॥ रूपंदेहिजयंदेहियशोदे
हिद्विषोजहि ॥१५॥ विद्यावन्तंयशस्व
न्तंलक्ष्मीवन्तजनंकुरु ॥ रूपंदेहिजयंदे
हियशोदेहिद्विषोजहि ॥१६॥ प्रचण्डदै
त्यदर्पघ्नेचण्डिकेप्रणतायमे ॥ रूपंदेहि

जयंदेहियशोदेहिद्विषोजहि ॥१७॥ च
तुर्भुजेचतुर्वक्त्रसंस्तुतेपरमेश्वरि ॥ रूपं
देहिजयंदेहियशोदेहिद्विषोजहि ॥१८॥
कृष्णेनसंस्तुतेदेवि शश्वद्भक्त्यासदांबि
के॥ रूपंदेहिजयंदेहियशोदेहिद्विषोजहि
॥ १९ ॥ हिमाचलसुतानाथसंस्तुतेपर

मेश्वरि ॥ रूपंदेहिजयंदेहियशोदेहिद्विषो
जहि ॥ २० ॥ इन्द्राणीपतिसद्भावपूजि
तेपरमेश्वरि ॥ रूपंदेहिजयंदेहियशोदेहि
द्विषोजहि ॥ २१ ॥ देविप्रचण्डदोर्दण्ड
दैत्यदर्प्पविनाशिनि ॥ रूपंदेहिजयंदेहि
यशोदेहिद्विषोजहि ॥ २२ ॥ देविभक्तज

नोद्दामदत्तानन्दोदयेम्बिके ॥ रूपंदेहिज
यंदेहियशोदेहिद्विषोजहि ॥२३॥ पत्नींम
नोरमांदेहिमनोवृत्तानुसारिणीम् ॥ तारि
णींदुर्गसंसारसागरस्यकुलोद्भवाम् ॥२४
इदंस्तोत्रंपठित्वातुमहास्तोत्रंपठेन्नरः ॥
सतुसप्तशतीसंख्यावरमाप्नोतिसंपदाम् ॥

॥२५॥ इतिमार्कंण्डेयपुराणेअर्गलास्तो
त्रंसमाप्तम् ॥ २ ॥ ॐनमश्चंडिकायै ॥ मा
र्कण्डेयउवाच ॥ विशुद्धज्ञानदेहायत्रिवे
दीदिव्यचक्षुषे ॥ श्रेयःप्राप्तिनिमित्ताय
नमस्सोमार्द्धधारिणे ॥ १ ॥ सर्वमेतद्वि
जानीयान्मन्त्राणामपिकीलकम् ॥ सो

पिक्षेममवाप्नोतिसततजाप्यतत्परः ॥ २

सिद्ध्यन्त्युच्चाटनादीनिवस्तूनि सकला

न्यपि ॥ एतेनस्तुवतांदेवींस्तोत्रमात्रेण

सिद्ध्यति ॥ ३॥ नमन्त्रंनौषधन्तत्रनाकि

ञ्चिदपिविद्यते ॥ विनाजाप्येनसिद्ध्येत

सर्वमुच्चाटनादिकम् ॥ ४॥ समग्राण्यपि

सिद्ध्यन्तिलोकशंकामिमांहरः ॥ कृत्वा
निमंत्रयामाससर्वमेवमिदंशुभम् ॥ ५॥
स्तोत्रंवैचण्डिकायास्तु तच्चगुप्तञ्चकार
सः ॥ समाप्नोतिसुपुण्येनतांयथावन्नि
यन्त्रणां ॥ ६ ॥ सोपिक्षेममवाप्नोतिस
र्वमेवनसंशयः ॥ कृष्णायांवाचतुर्दश्या

मष्टम्यांवासमाहितः ॥ ७ ॥ ददातिप्रति
गृह्णातिनान्यथैषाप्रसिद्ध्यति ॥ इत्थंरू
पेणकीलेनमहादेवेनकीलितम् ॥ ८ ॥
योनिष्कीलांविधायैनां नित्यञ्जपतिसं
स्फुटं ॥ ससिद्धःसगणस्सोपिगन्धर्वो
जायतेनरः ॥ ९ ॥ नचैवाप्यटतस्तस्य

भयंक्कापिहिजायते ॥नाऽपमृत्युवशंया
तिमृतोमोक्षमवाप्नुयात् ॥ १० ॥ ज्ञात्वा
प्रारभ्यकुर्वीतनकुर्वाणोविनश्यति ॥ त
तोज्ञात्वैवसंपन्नमिदंप्रारभ्यतेबुधैः॥११
सौभाग्यादि च यत्किञ्चिद्दृश्यतेललना
जने ॥ तत्सर्वंत्वत्प्रसादेनतेनजाप्यामि

दंशुभम् ॥ १२ ॥ शनैस्तुजप्यमानेस्मिं
स्तोत्रेसंपत्तिरुच्चकैः॥भवत्येवसमग्रापि
ततःप्रारभ्यमेवतत् ॥ ॥ १३ ॥ ऐश्वर्यं
यत्प्रसादेनसौभाग्यारोग्यसंपदः ॥ शत्रु
हानिःपरोमोक्षःस्तूयतेसानकिंजनैः ॥
॥ १४॥ इतिभगवत्याःकीलकस्तोत्रंस

मासम् ॥ ३ ॥ शुभंभूयात्॥श्रीगणपति
र्जयति ॥ ॐअस्यश्रीनवार्णमंत्रस्य ॥
ब्रह्मविष्णुरुद्राऋषयः ॥ गायत्र्युष्णिग
नुष्टुप्छंदांसि॥श्रीमहाकालीमहालक्ष्मी
महासरस्वत्योदेवताः ॥ ऐंबीजं ॥ ह्रींश
क्तिः ॥ क्लींकीलकं ॥ श्रीमहाकालीमहा

लक्ष्मीमहासरस्वतीप्रीत्यर्थं जपेविनि
योगः॥ब्रह्मविष्णुरुद्रऋषिभ्योनमःशिर
सि ॥ गायत्र्युष्णिगनुष्टुप्छंदोभ्योनमः
मुखे ॥ महाकालीमहालक्ष्मीमहासरस्व
तीदेवताभ्योनमःहृदि ॥ ऐंबीजायनमः
गुह्ये ॥ ह्रींशक्तयेनमःपादयोः ॥ क्लींकी

लकायनमःनाभौ ॥ इतिमूलेनकरौसं
शोध्य ॥ ॐऐंअंगुष्ठाभ्यांनमः ॥ ॐह्रीं
तर्जनीभ्यांनमः ॥ ॐक्लींमध्यमाभ्यांन
मः॥ ॐचामुंडायैअनामिकाभ्यांनमः॥
ॐविच्चेकनिष्ठिकाभ्यांनमः ॥ ॐऐंह्रीं
क्लींचामुंडायैविच्चेकरतलकरपृष्ठाभ्यांन

मः ॥एवंहृदयादि ॥ ततोऽक्षरन्यासः ॥ ॐऐंनमःशिखायां ॥ ॐह्रींनमःदक्षिणनेत्रे॥ॐक्लींनमःवामनेत्रे ॥ ॐचांनमः दक्षिणकर्णे ॥ ॐमुंनमःवामकर्णे ॥ ॐडांनमःदक्षिणनासायां ॥ ॐयैंनमःवामनासायां॥ॐविंनमःमुखे ॥ ॐच्चेंनमः

गुह्ये ॥एवंविन्यस्याष्टवारंमूलेनव्यापकं
कुर्यात् ॐऐंप्राच्यैनमः ॥ ॐऐंआग्नेय्यै
नमः॥ ॐ ह्रींदक्षिणायैनमः ॥ ॐह्रींनै
र्ऋत्यैनमः ॥ ॐक्लींप्रतीच्यैनमः ॥ ॐक्लीं
वायव्यैनमः ॥ॐचामुंडायैउदीच्यैनमः
ॐचामुंडायैईशान्यैनमः ॥ ॐऐंह्रींक्लीं

चामुंडायैविच्चेऊर्ध्वायैनमः ॥ ॐऐंह्रीं
क्लींचामुंडायैविच्चेभूम्यैनमः ॥ अथध्या
नं ॥ खड्गंचक्रगदेषुचापपरिघान्शूलंभु
शुंडींशिरः शंखंसंदधतींकरैस्त्रिनयनांस
र्वांगभूषावृतां ॥ नीलाश्मद्युतिमास्यपा
ददशकांसेवेमहाकालिकां यामस्तौत्स्व

पितेहशौकमलजोहंतुंमधुंकैटभं ॥ १ ॥
अक्षस्रक्परशुं गदेषुकुलिशं पद्मं धनुःकुं
डिकांदंडंशक्तिमसिंचचर्मजलजंघंटांसु
राभाजनं ॥ शूलंपाशसुदर्शनेचदधतींह
स्तैःप्रसन्नाननांसेवेसैरिभमर्दिनीमिहम
हालक्ष्मींसरोजस्थितां ॥ २ ॥ घंटांशूल

हलानिशंखमुसले चक्रंधनुःसायकं ह
स्ताब्जैर्दधतीं घनांतविलसच्छीतांशुतु
ल्यप्रभां ॥ गौरीदेहसमुद्भवांत्रिनयना
माधारभूतांमहापूर्वांमत्रसरस्वतीमनुभ
जेच्छुंभादिदैत्यार्दिनीं ॥ ३ ॥ अष्टोत्तरश
तसंख्ययामंत्रराजंजपेत् ॥ इतिनवार्ण

विधिः ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥
अथरात्रिसूक्तम् ॥ विश्वेश्वरींजगद्धात्रीं
स्थितिसंहारकारिणीं ॥ निद्रांभगवतींवि
ष्णोरतुलांतेजसःप्रभुः ॥ १ ॥ ब्रह्मोवाच ॥
त्वंस्वाहा त्वंस्वधात्वंहिवषट्कारःस्वरा
त्मिका ॥ सुधात्वमक्षरेनित्येत्रिधामात्रा

त्मिकास्थिता ॥२॥ अर्धमात्रास्थितानि
त्यायानुच्चार्याविशेषतः ॥ त्वमेवसंध्या
सावित्रीत्वंदेविजननीपरा ॥३॥ त्वयैत
द्धार्यतेविश्वंत्वयैतत्सृज्यतेजगत् ॥ त्व
यैतत्पाल्यतेदेवित्वमत्स्यंतेचसर्वदा ॥४
विसृष्टौसृष्टिरूपात्वं स्थितिरूपाचपाल

ने ॥ तथासंहृतिरूपांते जगतोस्यजग
न्मये ॥ ५ ॥ महाविद्यामहामायामहामे
धामहास्मृतिः ॥ महामोहाचभवतीमहा
देवीमहासुरी ॥ ६ ॥ प्रकृतिस्त्वंचसर्वस्य
गुणत्रयविभाविनी ॥ कालरात्रिर्महारा
त्रिर्मोहरात्रिश्चदारुणा ॥ ७ ॥ त्वंश्रीस्त्वमी

श्वरीत्वंन्हीस्त्वंबुद्धिर्बोधलक्षणा ॥ ल
ज्जापुष्टिस्तथातुष्टिस्त्वं शांतिःक्षांतिरेव
च ॥ ८ ॥ खड्गिनीशूलिनीघोरागदिनीच
क्रिणीतथा ॥ शंखिनीचापिनीबाणाभु
शुंडीपरिघायुधा॥ ९॥सौम्यासौम्यतरा
शेषसौम्येभ्यस्त्वतिसुंदरी ॥ परापराणां

परमात्वमेवपरमेश्वरी॥१०॥यच्चकिंचि
त्क्वचिद्वस्तुसदसद्वाखिलात्मिके ॥ तस्य
सर्वस्ययाशक्तिस्सात्वंकिंस्तूयसेतदा ॥
॥ ११ ॥ययात्वयाजगत्स्रष्टाजगत्पात्य
त्तियोजगत् ॥ सोपिनिद्रावशंनीतःक
स्त्वांस्तोतुमिहेश्वरः॥ १२ ॥ विष्णुश्श

रीरग्रहणमहमीशानएवच ॥ कारितास्ते
यतोतस्त्वांकस्स्तोतुंशक्तिमान्भवेत् ॥
॥ १३ ॥ सात्वमित्थंप्रभावैस्स्वैरुदारैर्दे
विसंस्तुता ॥ मोहयैतौ दुराधर्षावसुरौ
मधुकैटभौ॥ १४॥प्रबोधंचजगत्स्वामी
नीयतामच्युतोलघु ॥ बोधश्चक्रियताम

स्यहंतुमेतौमहासुरौ ॥ १५ ॥ ॥ इतिरा
त्रिसूक्तम् ॥ ॥ ॐश्रीगणेशाय नमः ॥
अथसप्तशतीन्यासाः ॥ अथप्रथममध्य
मोत्तमचरित्राणाम् ब्रह्मविष्णुरुद्राऋष
यः ॥ श्रीमहाकालीमहालक्ष्मीमहासर
स्वत्योदेवताः ॥ गायत्र्युष्णिगनुष्टुप्छं

दांसि ॥ नंदाशाकंभरीभीमाःशक्तयः ॥
रक्तदंतिकादुर्गाभ्रामर्यौबीजानि॥अग्नि
र्वायुःसूर्यस्तत्त्वानि॥ ऋग्यजुःसामवेदा
ध्यानानि ॥ सकलकामनासिद्धये श्री
महाकालीमहालक्ष्मीमहासरस्वती देव
ताप्रीत्यर्थंजपेविनियोगः ॥ तत्रादौन्या

सा: ॥ खड्गिनीशूलिनीघोरागदिनीचक्रि
णीतथा ॥ शंखिनीचापिनीभाणाभुशुं
डीपरिघायुधा ॥ अंगुष्ठाभ्यांनमः ॥ शू
लेनपाहिनोदेविपाहिखड्गेनचांबिके ॥
घंटास्वनेननःपाहि चापज्यानिःस्वनेन
च ॥ तर्जनीभ्यांनमः ॥ प्राच्यांरक्षप्रती

च्यांचचंडिकेरक्षदक्षिणे ॥ भ्रामणेना
त्मशूलस्यउत्तरस्यांतथेश्वरि ॥ मध्यमा
भ्यांनमः ॥ सौम्यानियानिरूपाणित्रै
लोक्येविचरंतिते ॥ यानिचात्यर्थघोरा
णितैरक्षास्मांस्तथाभुवम् ॥ अनामिका
भ्यांनमः ॥ खड्गशूलगदादीनियानिचा

स्वाणितैंबिकें ॥ करपल्लवसंगीनितैरस्मा
त्रक्षसर्वतः ॥ कनिष्ठिकाभ्यांनमः ॥ स
र्वस्वरूपेसर्वैंशेसर्वशक्तिसमान्विते ॥ भ
येभ्यस्त्राहिनोदेविदुर्गैंदेविनमोस्तुते ॥ क
रतलकरपृष्ठाभ्यांनमः ॥ एवंहृदयादि ॥
खड्गिनीशूलिनीघोरा० हृदयायनमः ॥

शूलेनपाहिनोदेवि ० शिरसेस्वाहा ॥ प्रा
च्यांरक्षप्रतीच्यांचचं ० शिखायैवषट् ॥
सौम्यानियानिरूपाणि ० कवचायहुं ॥
गड्शूलगदादीनि ० नेत्रत्रयायवौषट् ॥
सर्वस्वरूपेसर्वेशे ० अस्त्रायफट् ॥ अथ
ध्यानं॥विद्युद्दामसमप्रभांमृगपतिस्कंध

स्थितां भीषणां कन्याभिःकरवालखेट
विलसद्धस्ताभिरासेवितां ॥ हस्तैश्चक्रध
रालिखेटविशिखांश्चापं गुणं तर्जनीं बि
भ्राणामनलात्मिकां शशिधरांदुर्गांत्रिने
त्रांभजे ॥ १ ॥ ॥ इतिध्यानम् ॥ ॥ प्र
थमचरित्रस्य ब्रह्माऋषिः ॥ महाका

लीदेवता ॥ गायत्रीछंदः ॥ नंदाश
क्तिः ॥ रक्तदंतिकाबीजं ॥ अग्निस्तत्त्वं॥
ऋग्वेदःस्वरूपं ॥ श्रीमहाकालीप्रीत्यर्थं
प्रथमचरित्रजपेविनियोगः ॥ खड्गंचक्र
गदेषुचापपरिघानशूलंभुशुंडींशिर :शंखं
संदधतींकरैस्त्रिनयनांसर्वाङ्गभूषावृतां ॥

स.
३१

नीलाश्मद्युतिमास्यपाददशकां सेवेमहा
कालिकां यामस्तौत्स्वपितेहरौ कमल
जोहंतुंमधुंकैटभं ॥ ॥ मार्कंडेयउवाच
॥ १ ॥ सावर्णिस्सूर्यतनयोयोमनुःक
थ्यतेष्टमः॥निशामयतदुत्पत्तिंविस्तराद्ग
दतोमम ॥ २ ॥ महामायानुभावेनयथा

अ.
१
३१

मन्वंतराधिपः ॥ सबभूवमहाभागस्सा
वर्णिस्तनयोरवेः ॥ ३ ॥ स्वारोचिषेंतरे
पूर्वंचैत्रवंशसमुद्भवः ॥ सुरथोनामराजा
भूत्समस्तेक्षितिमंडले ॥ ४ ॥ तस्यपाल
यतःसम्यक्प्रजाःपुत्रानिवौरसान् ॥ ब
भूवुश्शत्रवोभूपाःकोलाविध्वंसिनस्तदा

॥ ५ ॥ तस्य तैरभवद्युद्धमतिप्रबलदण्डि
नः ॥ न्यूनैरपिसतैर्युद्धेकोलाविध्वंसि
भिर्जितः ॥ ६ ॥ ततःस्वपुरमायातोनि
जदेशाधिपोभवत् ॥ आक्रांतस्समहाभा
गस्तैस्तदाप्रबलारिभिः ॥ ७ ॥ अमात्यै
र्बलिभिर्दुष्टैर्दुर्बलस्यदुरात्मभिः ॥ कोशो

बलंचापहृतंतत्रापिस्वपुरेततः॥८॥ततो
मृगयाव्याजेनहृतस्वाम्यस्सभूपतिः॥
एकाकीहयमारुह्यजगामगहनंवनम् ९
सतत्राश्रममद्राक्षीद्द्विजवर्यस्यमेधसः॥
प्रशांतश्वापदाकीर्णंमुनिशिष्योपशोभि
तम्॥१०॥ तस्थौकंचित्सकालंचमुनि

नातेनसत्कृतः॥ इतश्चेतश्चविचरंस्तस्मि
न्मुनिवराश्रमे ॥ ११॥ सोचिंतयत्तदात
त्रममत्वाकृष्टचेतनः ॥ मत्पूर्वैःपालितंपू
र्वंमयाहीनंपुरंहितत् ॥ १२॥ मद्भृत्यैस्तै
रसद्वृत्तैर्धर्मतःपाल्यतेनवा ॥ नजानेस
प्रधानोमेशूरहस्तीसदामदः ॥ १३ ॥ म

मवैरिवशंयातःकान्भोगानुपलप्स्यते॥
येममानुगतानित्यंप्रसादधनभोजनैः॥
॥ १४ ॥ अनुवृत्तिंध्रुवंतेद्यकुर्वंत्यन्यम
हीभृताम्॥ असम्यग्व्ययशीलैस्तैःकुर्व
द्भिःसततंव्ययम् ॥१५॥ संचितःसोति
दुःखेनक्षयंकोशोगमिष्यति ॥एतच्चान्य

स. ३४

च्चसततंचिंतयामासपार्थिवः ॥१६॥ तत्रविप्राश्रमाभ्याशेवैश्यमेकंददर्शसः ॥ सपृष्टस्तेनकस्त्वंभोहेतुश्चागमनेऽत्रकः ॥ १७ ॥ सशोकइवकस्मात्त्वंदुर्मनाइवलक्ष्यसे॥इत्याकर्ण्यवचस्तस्यभूपतेःप्रणयोदितम् ॥१८॥ प्रत्युवाचसतंवैश्यः

अ. १ ३४

प्रश्रयावनतोनृपं ॥१९॥ वैश्यउवाच॥
॥२०॥समाधिर्नामवैश्योहमुत्पन्नोधनि
नांकुले ॥२१॥ पुत्रदारैर्निरस्तश्चधनलो
भादसाधुभिः॥ विहीनश्चधनैर्दारैःपुत्रैरा
दायमेधनम् ॥ २२ ॥ वनमभ्यागतोदुः
खीनिरस्तश्चाप्तबंधुभिः ॥ सोहंनवेद्मिपु

त्राणांकुशलाकुशलात्मिकाम् ॥ २३ ॥
प्रवृत्तिंस्वजनानांचदाराणांचात्रसंस्थि
तः॥किंनुतेषांगृहेक्षेममक्षेमंकिंनुसांप्रत
म्॥२४॥ कथंतेकिंनुसद्वृत्तादुर्वृत्ताःकिंनु
मेसुताः ॥ २५॥ राजोवाच ॥२६॥ यै
र्निरस्तोभवाँल्लुब्धैःपुत्रदारादिभिर्धनैः ॥

॥ २७॥ तेषुकिंभवतःस्नेहमनुबध्नातिमा
नसं ॥ २८ ॥ वैश्यउवाच ॥ २९॥ एवमे
तद्यथाप्राहभवानस्मद्गतंवचः ॥ ३० ॥
किंकरोमिनबध्नातिममनिष्ठुरतांमनः ॥
येः संत्यज्यपितृस्नेहंधनलुब्धैर्निराकृतः
॥ ३१ ॥ पतिस्वजनहार्दंचहार्दितेष्वेव

स.
३६

मेमनः ॥ किमेतन्नाभिजानामिजानन्न
पिमहामते ॥ ३२ ॥ यत्प्रेमप्रवणंचित्तं
विगुणेष्वपिबंधुषु ॥ तेषांकृतेमेनिःश्वा
सोदौर्मनस्यंचजायते ॥ ३३ ॥ करोमि
किंयन्नमनस्तेष्वप्रीतिषुनिष्ठुरम् ॥ ३४ ॥
मार्कंडेयउवाच ॥ ३५ ॥ ततस्तौसहितौ

अ.
१
३६

विप्रतंमुनिंसमुपास्थितौ ॥३६॥समाधि
र्नामवैश्योसौसचपार्थिवसत्तमः॥कृत्वा
तुतौयथान्यायंयथार्हंतेनसंविदं ॥३७॥
उपविष्टौकथाः काश्चिच्चक्रतुर्वैश्यपार्थि
वौ ॥ ३८ ॥ राजोवाच ॥ ३९ ॥ भग
वंस्त्वामहंप्रष्टुमिच्छाम्येकंवदस्वतत् ॥

स. ३७

॥ ४०॥ दुःखाययन्मेमनसःस्वचित्ताय
त्ततांविना ॥ ममत्वंगतराज्यस्यराज्यां
गेष्वखिलेष्वपि ॥ ४१ ॥ जानतोपिय
थाज्ञस्यकिमेतन्मुनिसत्तम ॥ अयंचनि
कृतःपुत्रैर्दारैर्भृत्यैस्तथोज्झितः ॥ ४२ ॥
स्वजनेनचसंत्यक्तस्तेषुहार्दीतथाप्यति

अ. १ ३७

॥एवमेषतथाहंचद्वावप्यत्यंतदुःखितौ॥
॥४ ३॥ दृष्टदोषेपिविषयेममत्वाकृष्टमा
नसौ ॥ तत्किमेतन्महाभागयन्मोहोज्ञा
निनोरपि ॥ ४४ ॥ ममास्यचभवत्येषा
विवेकांधस्यमूढता ॥ ४५ ॥ ऋषिरुवा
च ॥ ४६ ॥ ज्ञानमस्तिसमस्तस्यजंतो

विषयगोचरे ॥४७॥ विषयाश्चमहाभा
गयांतिचैवंपृथक्पृथक् ॥ दिवांधाःप्रा
णिनःकेचिद्रात्रावंधास्तथापरे ॥ ४८ ॥
केचिद्दिवा तथारात्रौ प्राणिनस्तुल्यदृष्ट
यः॥ज्ञानिनोमनुजाःसत्यंकिंनुतेनहिके
वलं ४९ यतोहिज्ञानिनःसर्वेपशुपक्षिमृ

गादयः॥ ज्ञानंचतन्मनुष्याणांयत्तेषांमृ
गपक्षिणां॥५०॥मनुष्याणांचयत्तेषांतु
ल्यमन्यत्तथोभयोः ॥ ज्ञानेपिसतिपश्यै
तान्पतङ्गाञ्छावचंचुषु ॥५१॥ कणमो
क्षादृतान्मोहात्पीड्यमानानपिक्षुधा ॥
मानुषामनुजव्याघ्र साभिलाषाः सुता

न्प्रति ॥५२॥ लोभात्प्रत्युपकारायनन्वे
तान्किन्नपश्यसि॥ तथापिममतावर्तैमो
हगर्तैनिपातिताः ॥ ५३ ॥ महामायाप्र
भावेणसंसारस्थितिकारिणा ॥ तन्नात्र
विस्मयःकार्योयोगनिद्राजगत्पतेः ५४
महामायाहरेश्चैषातयासंमोह्यतेजगत्॥

ज्ञानिनामपिचेतांसिदेवीभगवतीहिसा
॥ ५५ ॥ बलादाकृष्यमोहायमहामाया
प्रयच्छति ॥ तयाविसृज्यतेविश्वंजगदे
तच्चराचरं ॥ ५६ ॥ सैषाप्रसन्नावरदानृ
णांभवतिमुक्तये ॥ साविद्यापरमामुक्ते
र्हेतुभूतासनातनी ॥५७॥ संसारबंधहेतु

श्चसैवसर्वेश्वरेश्वरी ॥ ५८॥ राजोवाच ॥ ५९ ॥ भगवन्काहिसादेवीमहामायेतियांभवान् ॥ ६० ॥ब्रवीतिकथमुत्पन्नासाकर्मास्याश्चकिंद्विज ॥ यत्प्रभावाचसादेवीयत्स्वरूपायदुद्भवा ॥ ६१॥ तत्सर्वंश्रोतुमिच्छामि त्वत्तोब्रह्मविदांवर ॥

॥ ६२॥ ऋषिरुवाच ॥६३॥ नित्यैवसा
जगन्मूर्तिस्तयासर्वमिदंततं ॥ ६४ ॥ त
थापितत्समुत्पत्तिर्बहुधाश्रूयतांमम ॥ दे
वानांकार्यसिद्ध्यर्थमाविर्भवतिसायदा
॥ ६५ ॥ उत्पन्नेतितदालोकेसानित्या
प्यभिधीयते ॥ योगनिद्रांयदाविष्णुर्ज

स.
४१

गत्येकार्णवीकृते ॥ ६६ ॥ आस्तीर्यंशे
षमभजत्कल्पांतेभगवान्प्रभुः ॥ तदाद्वा
वसुरौघोरौविख्यातौमधुकैटभौ ॥ ६७ ॥
विष्णुकर्णमलोद्भूतौहंतुंब्रह्माणमुद्यतौ ॥
सनाभिकमलेविष्णोःस्थितोब्रह्माप्रजा
पतिः ॥ ६८ ॥ दृष्ट्वातावसुरौचोग्रौप्रसुप्तं

अ.
१
४१

चजनार्दनं ॥ तुष्टावयोगनिद्रांतामेकाग्र
हृदयःस्थितः॥ ६९ ॥ विबोधनार्थायह
रेर्हरिनेत्रकृतालयां॥विश्वेश्वरींजगद्धा
त्रींस्थितिसंहारकारिणीम् ॥ ७० ॥ नि
द्रां भगवतीं विष्णोरतुलां तेजसः प्रभुः
॥ ७१ ॥ ब्रह्मोवाच ॥ ७२॥ त्वंस्वाहात्वं

स्वधात्वंहिवषट्कारःस्वरात्मिका॥७३
सुधा त्वमक्षरे नित्ये त्रिधामात्रात्मिका
स्थिता ॥ अर्धमात्रास्थितानित्यायानु
च्चार्याविशेषतः ॥७४॥ त्वमेवसंध्यासा
वित्रीत्वंदेविजननीपरा ॥ त्वयैतद्धार्यते
विश्वंत्वयैतत्सृज्यतेजगत् ॥७५॥ त्व

यैतत्पाल्यतेदेवि त्वमत्स्यंतेच सर्वदा ॥
विसृष्टौसृष्टिरूपात्वं स्थितिरूपाचपाल
ने ॥ ७६॥ तथासंहृतिरूपांतेजगतोस्य
जगन्मये ॥ महाविद्यामहामायामहामे
धामहास्मृतिः ॥७७ ॥ महामोहाचभव
तीमहादेवीमहासुरी ॥ प्रकृतिस्त्वंचसर्व

स्यगुणत्रयविभाविनी ॥७८॥ कालरा
त्रिर्महारात्रिर्मोहरात्रिश्चदारुणा ॥ त्वंश्री
स्त्वमीश्वरीत्वं-हीस्त्वंबुद्धिर्बोधलक्षणा
॥७९ ॥लज्जापुष्टिस्तथातुष्टिस्त्वंशांतिः
क्षांतिरेवच ॥ खड्गिनीशूलिनीघोरागदि
नीचक्रिणीतथा॥८०॥ शंखिनीचापिनी

बाणाभुशुंडीपरिघायुधा॥ सौम्यासौम्य
तराशेषसौम्येभ्यस्त्वतिसुंदरी ॥ ८१ ॥
परापराणांपरमात्वमेवपरमेश्वरी ॥ यच्च
किंचित्क्वचिद्वस्तुसदसद्वाखिलात्मिके॥
॥८२॥ तस्यसर्वस्ययाशक्तिस्सात्वंकिं
स्तूयसेतदा ॥ ययात्वयाजगत्स्रष्टाजग

त्पात्यत्तियोजगत् ॥ ८३ ॥ सोपिनिद्रा
वशंनीतःकस्त्वांस्तोतुमिहेश्वरः ॥ वि
ष्णुश्शरीरग्रहणमहमीशानएवच॥८४॥
॥ कारितास्तेयतोतस्त्वांकस्स्तोतुंशक्ति
मान्भवेत् ॥ सात्वमित्थंप्रभावैस्स्वैरुदा
रैर्देविसंस्तुता ॥८५॥ मोहयैतौदुराधर्षा

वसुरौमधुकैटभौ ॥ प्रबोधंचजगत्स्वा
मीनीयतामच्युतोलघु ॥८६॥ बोधश्च
क्रियतामस्यहंतुमेतौमहासुरौ ॥ ८७ ॥
ऋषिरुवाच ॥ ८८ ॥ एवंस्तुतातदादेवी
तामसीतत्रवेधसा ॥८९॥ विष्णोःप्रबो
धनार्थायनिहंतुंमधुकैटभौ॥नेत्रास्यना

सिकाबाहुत्हृदयेभ्यस्तथोरसः ॥ १० ॥
॥निर्गम्यदर्शनेतस्थौब्रह्मणोव्यक्तजन्म
नः ॥उत्तस्थौचजगन्नाथस्तयामुक्तोज
नार्दनः ॥ ११ ॥ एकार्णवेहिशयनात्ततः
सदद्दृशेचतौ ॥मधुकैटभौदुरात्मानावति
वीर्यपराक्रमौ ॥१३ ॥ क्रोधरक्तेक्षणाव

त्वं ब्रह्माणं जनितोद्यमौ ॥ समुत्थाय ततस्ताभ्यां युयुधे भगवान्हरिः ॥१३॥ पंचवर्षसहस्राणि बाहुप्रहरणो विभुः ॥ तावप्यतिबलोन्मत्तौ महामायाविमोहितौ ॥ ॥१४॥ उक्तवंतौ वरोस्मत्तो व्रियतामिति केशवं ॥१५॥ भगवानुवाच ॥ १६॥ भवे

तामद्यमेतुष्टौममवध्यावुभावपि॥९७॥
किमन्येन वरेणात्र एतावद्धिवृतंमया
॥९८॥ऋषिरुवाच॥९९॥वंचिताभ्या
मितितदासर्वमापोमयंजगत्॥ १००॥
विलोकयताभ्यांगदितो भगवान्कमले
क्षणः॥ आवांजहिनयत्रोर्वीसलिलेनप

रिपुता ॥ १ ॥ ऋषिरुवाच ॥२॥ तथेत्यु
क्त्वाभगवताशंखचक्रगदाभृता ॥कृत्वा
चक्रेणवैछिन्नेजघनेशिरसीतयोः ॥ ३॥
एवमेषासमुत्पन्नाब्रह्मणासंस्तुतास्वयं॥
प्रभावमस्यादेव्यास्तु भूयःशृणु वदामि
ते ॥ १०४ ॥ इतिमार्कण्डेयपुराणेसाव

णिंकेमन्वंतरेदेवीमाहात्म्ये मधुकैटभव
धोनामप्रथमोध्यायः॥ १ ॥ उवाच ॥
॥१४॥ अर्ध ॥२४॥ श्लो० ॥६६॥एवं॥
॥ १०४ ॥ ॥मध्यमचरितस्य विष्णु
र्ऋषिः॥महालक्ष्मीर्दैवता॥ उष्णिकूछंदः
॥शाकंभरीशक्तिः ॥ दुर्गाबीजं ॥ वायु

स्तत्त्वं॥यजुर्वेदःस्वरूपं ॥महालक्ष्मीप्री
त्यर्थंमध्यमचरितजपेविनियोगः ॥ ॐ
अक्षस्रक्परशुंगदेषुकुलिशंपद्मंधनुःकुंडि
कांदंडंशक्तिमसिंचचर्मजलजंघंटांसुरा
भाजनं॥शूलंपाशसुदर्शनेचदधतींहस्तैः
प्रसन्नाननांसेवेसैरिभमर्दिनीमिहमहाल

क्ष्मींसरोजस्थितां ॥ ॥ ऋषिरुवाच ॥
॥ १ ॥ देवासुरमभूद्युद्धंपूर्णमब्दशतंपुरा ॥
महिषेसुराणामधिपेदेवानांचपुरंदरे॥ २॥
तत्रासुरैर्महावीर्यैर्देवसैन्यंपराजितं ॥ जि
त्वाचसकलान्देवानिंद्रोभून्महिषासुरः
॥ ३ ॥ ततःपराजितादेवा.पद्मयोनिंप्रजा

पातिं ॥ पुरस्कृत्य गतास्तत्र यत्रेशगरुडध्वजौ ॥ ४ ॥ यथावृत्तं तयोस्तद्वन्महिषासुरचेष्टितं ॥ त्रिदशाः कथयामासुर्देवाभिभवविस्तरं ॥ ५ ॥ सूर्येंद्राग्न्यनिलेंदूनां यमस्य वरुणस्य च ॥ अन्येषां चाधिकारान्स स्वयमेवाधितिष्ठति ॥ ६ ॥ स्वर्गान्निराकृ

स. ४१ | अ. २

ताःसर्वैतेनदेवगणाभुवि॥विचरंतियथा
मर्त्यांमहिषेणदुरात्मना ॥ ७ ॥ एतद्वःक
थितंसर्वममरारिविचेष्टितं॥शरणंवःप्रप
न्नाःस्मोवधस्तस्यविचिंत्यतां ॥ ८ ॥ इ
त्थंनिशम्यदेवानांवचांसिमधुसूदनः ॥
चकारकोपंशंभुश्चभ्रुकुटीकुटिलाननौ॥

॥९॥ ततोतिकोपपूर्णस्यचक्रिणोवदना
त्ततः॥ निश्चक्राममहत्तेजोब्रह्मणश्शंकर
स्यच ॥१०॥ अन्येषांचैवदेवानांशक्रा
दीनांशरीरतः ॥ निर्गतंसुमहत्तेजस्तच्चै
क्यंसमगच्छत ॥११॥ अतीवतेजसः
कूटंज्वलंतमिवपर्वतं ॥ ददृशुस्तेसुरास्त

स.
५०

त्रज्वालाव्याप्तदिगंतरं ॥ १२ ॥ अतुलं
तत्रतत्तेजःसर्वदेवशरीरजं ॥ एकस्थंतद
भून्नारीव्याप्तलोकत्रयंत्विषा ॥ १३॥ य
दभूच्छांभवंतेजस्तेनाजायततन्मुखं ॥
याम्येनचाभवन्केशाबाहवोविष्णुतेज
सा ॥१४॥सौम्येनस्तनयोर्युग्मंमध्यंचैं

अ.
२
५०

द्रेणचाभवत् ॥ वारुणेनचजंघोरूनितं
बस्तेजसाभुवः ॥ १५ ॥ब्रह्मणस्तेजसा
पादौतदंगुल्योर्कतेजसा ॥वसूनांचकरां
गुल्यःकौबेरेणचनासिका॥ १६ ॥तस्या
स्तुदंतास्संभूताःप्राजापत्येन तेजसा ॥
नयनत्रितयंजज्ञे तथा पावकतेजसा ॥

॥१७॥ भुवौचसंध्ययोस्तेजःश्रवणाव
निलस्यच ॥ अन्येषांचैवदेवानांसंभव
स्तेजसांशिवा ॥ १८॥ ततस्समस्तदेवा
नांतेजोराशिसमुद्भवां ॥ तांविलोक्यमु
दंप्रापुरमरामहिषार्दिताः ॥१९॥ शूलंशू
लाद्विनिष्कृष्यददौतस्यैपिनाकधृक् ॥

चक्रंचदत्तवान्कृष्णस्समुत्पाट्य स्वच

क्रतः ॥ २० ॥ शंखंचवरुणश्शक्तिंददौत

स्यैहुताशनः ॥ मारुतोदत्तवांश्चापंबाण

पूर्णौतथेषुधी ॥ २१ ॥ वज्रमिंद्रस्समुत्पा

ट्यकुलिशादमराधिपः ॥ ददौतस्यैसह

स्राक्षोघंटामैरावताद्गजात् ॥२२॥ काल

स.

५२

दंडाद्यमोदंडंपाशंचांबुपतिर्ददौ ॥ प्रजाप
तिश्चाक्षमालांददौब्रह्माकमंडलुं ॥ २३ ॥
समस्तरोमकूपेषुनिजरश्मीन्दिवाकरः॥
कालश्चदत्तवान्खड्गंतस्याश्चर्मचनिर्मलं
॥ २४ ॥ क्षीरोदश्चामलंहारमजरेचतथां
बरे ॥ चूडामणिंतथादिव्यंकुंडलेकटका

अ.

२

५२

निच॥ २५॥अर्धचंद्रंतथाशुभ्रंकेयूरान्स
र्वबाहुषु ॥ नूपुरौविमलौतद्वद्ग्रैवेयकम
नुत्तमं ॥ २६ ॥ अंगुलीयकरत्नानिसम
स्तास्वंगुलीषुच ॥ विश्वकर्माददौतस्यै
परशुंचातिनिर्मलं ॥ २७ ॥ अस्त्राण्यने
करूपाणितथाभेद्यंचदंशनं ॥ अम्लान

स. ५३

पंकजांमालांशिरस्युरसिचापरां॥२८॥
अददज्जलधिस्तस्यैपंकजंचातिशोभनं
॥हिमवान्वाहनंसिंहंरत्नानिविविधानि
च ॥ २९ ॥ ददावशून्यंसुरयापानपा
त्रंधनाधिपः ॥ शेषश्चसर्वनागेशोमहाम
णिविभूषितं ॥ ३० ॥ नागहारंददौतस्यै

अ. २ ५३

धत्तेयःपृथिवीमिमाम् ॥ अन्यैरपिसुरैर्दे
वीभूषणैरायुधैस्तथा ॥ ३१ ॥ सम्मा
नितानननादोच्चैस्साट्टहासंमुहुर्मुहुः ॥ त
स्यानादेनघोरेणकृत्स्नमापूरितंनभः ॥
॥ ३२ ॥ अमायतातिमहताप्रतिशब्दोम
हानभूत् ॥ चुक्षुभुस्सकलालोकास्समु

द्राश्चचकंपिरे ॥ ३३ ॥ चचालवसुधा
चेलुःसकलाश्चमहीधराः ॥ जयेतिदेवा
श्चमुदातामूचुःसिंहवाहिनीम् ॥ ३४ ॥
तुष्टुवुर्मुनयश्चैनांभक्तिनम्रात्ममूर्तयः ॥
दृष्ट्वासमस्तं संक्षुब्धंत्रैलोक्यममरारयः
॥ ३५ ॥ सन्नद्धाखिलसैन्यास्तेसमुत्त

स्थुरुदायुधाः ॥ आः किमेतदिति क्रोधा
दाभाष्य महिषासुरः ॥ ३६ ॥ अभ्यधा
वत तं शब्दमशेषैरसुरैर्वृतः ॥ स ददर्श ततो
देवीं व्याप्तलोकत्रयां त्विषा ॥ ३७ ॥ पा
दाक्रांत्यानतभुवं किरीटोल्लिखितांबरां ॥
क्षोभिताशेषपातालां धनुर्ज्यानिःस्वने

नतां ॥ ३८ ॥ दिशोभुजसहस्रेणसमंता
द्व्याप्यसंस्थितां ॥ ततःप्रववृतेयुद्धंतया
देव्यासुरद्विषां ॥ ३९ ॥ शस्त्रास्त्रैर्बहुधामु
क्तैरादीपितदिगंतरं ॥ महिषासुरसेनानी
श्चिक्षुराख्योमहासुरः ॥४०॥ युयुधेचा
मरश्चान्यैश्चतुरंगबलान्वितः ॥ रथाना

मयुतैःषड्भिरुदग्राख्योमहासुरः ॥४१॥
अयुध्यतायुतानांचसहस्रेणमहाहनुः ॥
पंचाशद्भिश्चनियुतैरसिलोमामहासुरः॥
॥ ४२॥ अयुतानांशतैःषड्भिर्बाष्कलो
युयुधेरणे ॥ गजवाजिसहस्रौघैरनेकैःप
रिवारितः ॥ ४३ ॥ वृतोरथानांकोट्या

चयुद्धेतस्मिन्नयुध्यत ॥ बिडालाख्योयु
तानांचपंचाशद्भिरथायुतैः ॥ ४४ ॥ यु
युधेसंयुगेतत्ररथानांपरिवारितः ॥ अ
न्येचतत्रायुतशोरथनागहयैर्वृताः॥ ४५
युयुधुस्संयुगेदेव्यासहतत्रमहासुराः ॥
कोटिकोटिसहस्रैस्तु रथानांदंतिनांतथा

॥४६॥ हयानांचवृतोयुद्धे तत्राभून्महि
षासुरः॥तोमरैर्भिंदिपालैश्चशक्तिभिर्मुस
लैस्तथा॥४७॥ युयुधुःसंयुगेदेव्याखड्गैः
परशुपट्टिशैः॥ केचिच्चचिक्षिपुश्शक्तीःके
चित्पाशांस्तथापरे॥४८॥ देवींखड्गप्रहारै
स्तुतेतांहंतुंप्रचक्रमुः ॥सापिदेवीततस्ता

निशस्त्राण्यस्त्राणिचण्डिका ॥ ४९ ॥ ली
लयैवप्रचिच्छेदनिजशस्त्रास्त्रवर्षिणी ॥
अनायस्तानना देवी स्तूयमानासुरर्षि
भिः ॥ ५० ॥ मुमोचासुरदेहेषुशस्त्राण्य
स्त्राणिचेश्वरी ॥ सोपिक्रुद्धोधुतसटोदे
व्यावाहनकेसरी ॥ ५१॥ चचारासुरसै

न्येषुवनेष्विवहुताशनः॥ निःश्वासान्मु
मुचेयांश्चयुध्यमानारणेंबिका ॥५२॥त
एवसद्यःसंभूतागणाश्शतसहस्रशः॥युयु
धुस्तेपरशुभिर्भिंदिपालासिपट्टिशैः॥५३
नाशयंतोसुरगणान्देवीशक्त्युपबृंहिताः
॥ अवादयंतपटहान्गणाश्शंखांस्तथाप

स. ५८

रे॥५४॥ मृदंगांश्चतथैवान्येतस्मिन्युद्ध
महोत्सवे॥ततोदेवीत्रिशूलेनगदयाशक्ति
ऋष्टिभिः॥५५॥खड्गादिभिश्चशतशोनि
जघानमहासुरान् ॥ पातयामासचैवा
न्यान्घंटास्वनविमोहितान्॥५६॥असु
रान्भुविपाशेनबत्ध्वाचान्यानकर्षयत्॥

अ. २ ५८

केचिद्द्विधाकृतास्तीक्ष्णैः खड्गपातैस्त
थापरे ॥ ५७ ॥ विपोथितानिपातेनगद
याभुविशेरते ॥ वेमुश्चकेचिद्रुधिरंमुसले
नभृशंहताः॥५८॥ केचिन्निपतिताभूमौ
भिन्नाःशूलेनवक्षसि ॥निरंतराश्शरौघेण
कृताःकेचिद्रणाजिरे ॥५९॥ सेनानुका

रिणःप्राणान्मुमुचुस्त्रिदशार्दनाः ॥ केषां
चिद्बाहवश्छिन्नाश्छिन्नग्रीवास्तथापरे॥
६०॥शिरांसिपेतुरन्येषामन्येमध्येविदा
रिताः ॥ विच्छिन्नजंघास्त्वपरेपेतुरुर्व्यां
महासुराः॥६१॥ एकबाह्वक्षिचरणाःके
चिद्देव्याद्विधाकृताः॥ छिन्नेपिचान्येशि

रसिपातिताःपुनरुत्थिताः॥ ६२॥ कबंधा
युयुधुर्देव्यागृहीतपरमायुधाः॥ननृतुश्चा
परेतत्रयुद्धेतूर्यलयाश्रिताः ॥६३॥ कबं
धाश्छिन्नशिरसःखड्गशक्त्यृष्टिपाणयः॥
तिष्ठतिष्ठेतिभाषंतोदेवीमन्येमहासुराः॥
॥ ६४ ॥ पातितैरथनागाश्वैरसुरैश्चवसुं

धरा ॥ अगम्यासाभवत्तत्रयत्राभूत्सम
हारणः ॥ ६५ ॥ शोणितौघामहानद्यस्स
द्यस्तत्रविसुस्रुवुः ॥ मध्येचासुरसैन्यस्य
वारणासुरवाजिनां ॥ ६६ ॥ क्षणेनतन्म
हासैन्यमसुराणांतथांबिका ॥ निन्येक्ष
यंयथावह्निस्तृणदारुमहाचयं ॥ ६७ ॥

सचासिंहोमहानादमुत्सृजन्धुतकेसरः ॥
शरीरेभ्योमरारीणामसूनिवविचिन्वति
॥६८॥ देव्यागणैश्चतैस्तत्रकृतंयुद्धंतथा
सुरैः ॥ यथैषांतुतुषुर्देवाःपुष्पवृष्टिमुचो
दिवि ॥ ६९॥ इतिमार्कंण्डेयपुराणेसाव
र्णिकेमन्वंतरेदेवीमाहात्म्येमहिषासुरसै

न्यवधोनामद्वितीयोध्यायः ॥ २ ॥ ॥
॥उवाच॥ १ ॥श्लोकाः॥ ६८॥एवं॥ ६९॥
एवमादितः॥ १७३॥ ऋषिरुवाच ॥
॥ १ ॥ निहन्यमानंतत्सैन्यमवलोक्यम
हासुरः ॥ सेनानीश्चिक्षुरःकोपाद्ययौयो
द्धुमथांबिकां ॥ २ ॥ सदेवींशरवर्षैणव

वर्षसमरेऽसुरः॥यथामेरुगिरेःशृंगंतोयव
र्षेणतोयदः ॥ ३ ॥ तस्यच्छित्त्वाततोदे
वीलीलयैवशरोत्करान् ॥ जघानतुरगा
न्बाणैर्यंतारंचैववाजिनां ॥४॥ चिच्छे
दचधनुःसद्योध्वजंचातिसमुच्छ्रितम्॥
विव्याधचैवगात्रेषुच्छिन्नधन्वानमाशु

गेः ॥५॥ सच्छिन्नधन्वाविरथोहताश्वो
हतसारथिः॥ अभ्यधावततांदेवींखड्गच
र्मधरोसुरः ॥ ६ ॥ सिंहमाहत्यखड्गेनती
क्ष्णधारेणमूर्धनि॥ आजघानभुजेसव्ये
देवीमव्यतिवेगवान् ॥ ७॥ तस्याःखड्गो
भुजंप्राप्यपफालनृपनंदन ॥ ततोजग्रा

हशूलंसकोपादरुणलोचनः ॥८॥ चिक्षे
पचततस्तत्तुभद्रकाल्यांमहासुरः ॥ जा
ज्वल्यमानंतेजोभीरविबिंबमिवांबरात्
॥ ९ ॥ दृष्ट्वातदापतच्छूलंदेवीशूलममुंच
त ॥ तच्छूलंशतधातेननीतंसचमहासु
रः ॥ १० ॥ हतेतस्मिन्महावीर्येमहिषस्य

स.
६३

चमूपतौ ॥ आजगामगजारूढश्चामर
स्त्रिदशार्दनः ॥११ ॥सोपिशक्तिंमुमोचा
थदेव्यास्तामंबिकाद्रुतं ॥ हुंकाराभिहतां
भूमौपातयामासनिष्प्रभां ॥१२॥ भग्नां
शक्तिं निपतितां दृष्ट्वा क्रोधसमन्वितः ॥
चिक्षेपचामरःशूलं बाणैस्तदपिसाच्छि

अ.
३
६३

नत् ॥१३॥ ततःसिंहस्समुत्पत्यगजकुं
भांतरेस्थितः ॥ बाहुयुद्धेनयुयुधेतेनोच्चै
स्त्रिदशारिणा ॥१४॥ युध्यमानौततस्तौ
तुतस्मात्रागान्महींगतौ ॥ युयुधातेति
संरब्धौप्रहारैरतिदारुणैः ॥ १५ ॥ ततोवे
गात्खमुत्पत्यानिपत्यचमृगारिणा ॥ कर

प्रहारेणशिरश्चामरस्यपृथक्कृतं ॥ १६ ॥
उदग्रश्चरणे देव्याशिलावृक्षादिभिर्हतः ॥
दंतमुष्टितलैश्चैव करालश्च निपातितः॥
॥ १७ ॥ देवीक्रुद्धागदापातैश्चूर्णयामास
चोद्धतं ॥ बाष्कलंभिंदिपालेनबाणैस्ता
म्रंतथांधकम् ॥ १८ ॥ उग्रास्यमुग्रवीर्यं

चतथैवचमहाहनुं ॥ त्रिनेत्राचत्रिशूलेन
जघानपरमेश्वरी ॥ १९ ॥ बिडालस्या
सिनाकायात्पातयामासवैशिरः॥दुर्धरंदु
र्मुखंचोभौशरैर्निन्येयमक्षयं ॥ २० ॥ ए
वंसंक्षीयमाणेतु स्वसैन्येमहिषासुरः ॥
माहिषेणस्वरूपेण त्रासयामासतान्ग

णान् ॥२१॥ कांश्चित्तुंडप्रहारेणखुरक्षेपै
स्तथापरान् ॥ लांगूलताडितांश्चान्यान्
शृगाभ्यांचविदारितान् ॥ २२ ॥ वेगेन
कांश्चिदपरान्नादेनभ्रमणेनच ॥ निःश्वा
सपवनेनान्यान्पातयामासभूतले ॥२३
निपात्यप्रमथानीकमभ्यधावतसोसुरः

॥सिंहंहंतुंमहादेव्याः कोपंचक्रेततोम्बि
का ॥ २४ ॥ सोपिकोपान्महावीर्यःखुर
क्षुण्णमहीतलः ॥ शृंगाभ्यांपर्वतानुच्चां
श्चिक्षेपचननादच ॥२५॥ वेगभ्रमणवि
क्षुण्णामहीतस्यव्यशीर्यत ॥लांगूलेनाह
तश्चाब्धिःप्लावयामाससर्वतः ॥ २६ ॥

धुतशृंगविभिन्नाश्चखंडंखंडंययुर्घनाः॥
श्वासानिलास्ताःशतशो निपेतुर्नभसो
चलाः॥२७॥ इतिक्रोधसमाध्मातमाप
तंतंमहासुरम् ॥ दृष्ट्वासाचंडिकाकोपंतद्व
धायतदाकरोत्॥२८॥ साक्षिप्त्वातस्यवै
पाशंतंबबंधमहासुरः ॥ तत्याजमाहिषं

रूपंसोपिबद्धोमहामृधे ॥ २९ ॥ ततःसिं
होभवत्सद्योयावत्तस्यांबिकाशिरः॥ छि
नत्तितावत्पुरुषःखड्गपाणिरदृश्यत॥३०॥
ततएवाशुपुरुषं देवीचिच्छेदसायकैः ॥
तंखड्गचर्मणासार्धंततः सोभून्महागजः
॥ ३१ ॥ करेणचमहासिंहंतंचकर्षजग

र्जंच ॥ कर्षतस्तु करं देवी खड्गेन निरकृंतत
॥ ३२ ॥ ततो महासुरो भूयो माहिषं वपुरा
स्थितः ॥ तथैव क्षोभयामास त्रैलोक्यं स
चराचरं ॥ ३३ ॥ ततः क्रुद्धा जगन्माता
चण्डिका पानमुत्तमम् ॥ पपौ पुनः पुनश्चै
वजहासारुणलोचना ॥ ३४ ॥ ननर्द चा

सुरः सोपिबलवीर्यमदोद्धतः॥ विषाणा
भ्यांच चिक्षेप चंडिकांप्रति भूधरान् ॥
॥ ३५ ॥ साचतान्प्रहितांस्तेनचूर्णयंती
शरोत्करैः ॥ उवाचतंमदोद्धूतमुखरागा
कुलाक्षरं ॥ ३६॥ देव्युवाच ॥ ३७ ॥ ग
र्जगर्जक्षणंमूढमधुयावत्पिबाम्यहं ॥ म

यात्वयिहतेऽत्रैव गर्जिष्यंत्याशुदेवताः॥
॥३८॥ ऋषिरुवाच ॥३९॥ एवमुक्त्वा
समुत्पत्यसारूढातंमहासुरं ॥ पादेनाक्र
म्यकंठेचशूलेनैनमताडयत् ॥ ४० ॥ त
तः सोपिपदाक्रांतस्तयानिजमुखात्ततः
अर्धनिष्क्रांतएवासीद्देव्या वीर्यैणसंवृ

तः॥४१॥अर्धनिष्क्रांतएवासौयुद्ध्यमा
नोमहासुरः ॥ तयामहासिनादेव्याशिर
श्छित्त्वानिपातितः ॥ ४२॥ ततोहाहाकृ
तंसर्वंदैत्यसैन्यंननाशतत् ॥ प्रहर्षंचपरं
जग्मुःसकलादेवतागणाः ॥४३॥ तुष्टुवु
स्तांसुरादेवींसहदिव्यैर्महर्षिभिः ॥ जगु

गंधर्वपतयोननृतुश्चाप्सरोगणाः॥४४॥
॥ इतिमार्कंण्डेयपुराणेसावर्णिकेमन्वंत
रेदेवीमाहात्म्येमहिषासुरवधोनामतृती
योध्यायः॥३॥उवाच ॥३॥ श्लोकाः ॥
॥ ४१ ॥ एवं ॥ ४४ ॥ एवमादितः ॥
॥२१७॥ ॥ ऋषिरुवाच ॥ १ ॥ शक्रा

दयःसुरगणानिहतेतिवीर्यैतस्मिन्दुरात्म
निसुरारिबलेचदेव्या ॥ तांतुष्टुवुःप्रणति
नम्रशिरोधरांसावाग्भिःप्रहर्षपुलकोद्गम
चारुदेहाः ॥ २ ॥ देव्यायययाततमिदंजग
दात्मशक्त्या निश्शेषदेवगणशक्तिसमूह
मूर्त्या ॥ तामंबिकामखिलदेवमहर्षिपू

ज्यां भक्त्यानताःस्म विदधातु शुभानि
सानः ॥ ३ ॥ यस्याःप्रभावमतुलंभगवा
ननंतो ब्रह्माहरश्चनहिवक्तुमलंबलंच ॥
साचण्डिकाखिलजगत्परिपालनायना
शायचाशुभभयस्यमतिंकरोतु ॥ ४ ॥
याश्रीःस्वयंसुकृतिनां भवनेष्वलक्ष्मीः

पापात्मनांकृतधियांहृदयेषुबुद्धिः ॥ श्र
द्धासतांकुलजनप्रभवस्यलज्जा तांत्वां
नतास्स्मपरिपालय देविविश्वम् ॥ ५ ॥
किंवर्णयामतवरूपमचिंत्यमेतत्किंचा
तिवीर्यमसुरक्षयकारि भूरि ॥ किंचाह
वेषुचरितानितवातियानिसर्वेषुदेव्यसुर

स. ७१

देवगणादिकेषु ॥ ६॥ हेतुःसमस्तजगतां त्रिगुणापि दोषैर्नज्ञायसे हरिहरादिभिर प्यपारा ॥ सर्वाश्रयाखिलमिदंजगदंश भूतमव्याकृताहिपरमाप्रकृतिस्त्वमाद्या ॥ ७॥ यस्यास्समस्तसुरतासमुदीरणेन तृप्तिंप्रयातिसकलेषुमखेषुदेवि ॥ स्वाहा

अ. ४ ७१

सिवै पितृगणस्यच तृप्तिहेतुरुच्चार्यसेत्व
मतएवजनैस्स्वधाच ॥८॥ यामुक्तिहेतु
रविचिंत्यमहाव्रतात्वमभ्यस्यसेसुनिय
तेंद्रियतत्त्वसारैः ॥ मोक्षार्थिभिर्मुनिभि
रस्तसमस्तदोषैर्विद्यासिसाभगवती पर
माहिदेवि ॥ ९ ॥ शब्दात्मिकासुविमल

स.
७२

र्यजुषांनिधानमुद्गीथरम्यपदपाठवतां
चसाम्नाम् ॥ देवित्रयीभगवतीभवभाव
नायवार्ताचसर्वजगताम्परमार्तिहंत्री ॥
॥१०॥ मेधासिदेविविदिताखिलशास्त्र
सारा दुर्गासिदुर्गभवसागरनौरसंगा ॥
श्रीःकैटभारिहृदयैककृताधिवासागौरी

अ.
४
७२

त्वमेवशशिमौलिकृतप्रतिष्ठा ॥ ११ ॥ई
षत्सहाससममलंपरिपूर्णचंद्रबिम्बानुका
रिकनकोत्तमकांतिकांतं ॥ अत्यद्भुतंप्र
हृतमात्तरुषातथापि वक्त्रं विलोक्यसह
सामहिषासुरेण ॥१२॥ दृष्ट्वातुदेविकुपि
तं भ्रुकुटीकरालमुद्यच्छशांकसदृशाच्छ

वियन्नसद्यः ॥ प्राणान्मुमोचमहिषस्तद
तीवचित्रंकैर्जीव्यतेहिकुपितांतकदर्शने
न ॥१३॥ देविप्रसीदपरमाभवतीभवाय
सद्यो विनाशयसि कोपवती कुलानि॥
विज्ञातमेतदधुनैवयदस्तमेतन्नीतंबलंसु
विपुलंमहिषासुरस्य ॥१४॥ तेसंमताज

नपदेषुधनानितेषांतेषां यशांसिनचसी
दतिधर्मवर्गः ॥ धन्यास्तएवनिभृतात्म
जभृत्यदारा येषांसदाभ्युदयदाभवतीप्र
सन्ना॥१५॥धर्म्याणिदेविसकलानिसदै
वकर्माण्यत्याहृतः प्रतिदिनंसुकृतीकरो
ति ॥ स्वर्गंप्रयातिच ततोभवतीप्रसादा

लोकत्त्रयेपिफलदाननुदेवितेन ॥ १६ ॥
दुर्गेस्मृताहरासिभीतिमशेषजंतोःस्वस्थैः
स्मृतामतिमतीवशुभांददासि ॥ दारिद्र्य
दुःखभयहारिणिकात्वदन्यासर्वोपकार
करणायसदार्द्रचित्ता ॥ १७ ॥ एभिर्हते
र्जगदुपैतिसुखंतथैतेकुर्वंतु नामनरकाय

चिरायपापं ॥ संग्राममृत्युमधिगम्यदि
वंप्रयांतु मत्वेतिनूनमहितान्विनिहांसिदे
वि ॥ १८ ॥ दृष्ट्वैवकिंनभवतीप्रकरोति
भस्मसर्वासुरानरिषुयत्प्रहिणोषिशस्त्रं ॥
लोकान्प्रयांतुरिपवोपिहिशस्त्रपूता इत्थं
मतिर्भवतितेष्वहितेषुसाध्वी ॥ १९ ॥

खड्गप्रभानिकरविस्फुरणैस्तथोग्रैश्शूला
ग्रकांतिनिवहेनदृशोसुराणां ॥ यन्नागता
विलयमंशुमादिंदुखंडयोग्याननं तव वि
लोकयतांतदेतत् ॥ २० ॥ दुर्वृत्तवृत्तशम
नंतवदेविशीलं रूपंतथैतदविचिंत्यमतु
ल्यमन्यैः ॥ वीर्यंचहंतृत्हतदेवपराक्रमा

णांवैरिष्वपिप्रकटितैवदयात्वयेत्थम् ॥
॥२१॥ केनोपमाभवतुतेस्यपराक्रमस्य
रूपंचशत्रुभयकार्यतिहारिकुत्र ॥ चित्ते
कृपासमरनिष्ठुरताचदृष्टा त्वय्येवदेविव
रदेभुवनत्रयेपि ॥ २२ ॥ त्रैलोक्यमेतद
खिलं रिपुनाशनेन त्रातंत्वया समरमूर्ध

नितेपिहत्वा ॥ नीत्तादिवंरिपुगणाभयम
प्यपास्तमस्माकमुन्मदसुरारिभवं नम
स्ते ॥ २३ ॥ शूलेनपाहिनोदेविपाहिखड्गे
नचाम्बिके ॥ घंटास्वनेननःपाहिचाप
ज्यानिस्स्वनेनच ॥ २४॥ प्राच्यांरक्षप्र
तीच्यांचचण्डिकेरक्षदक्षिणे ॥ भ्रामणे

नात्मशूलस्यउत्तरस्यांतथेश्वरि ॥२५॥
सौम्यानियानिरूपाणि त्रैलोक्येविचरंतिते ॥ यानिचात्यर्थघोराणितैरक्षास्मांस्तथाभुवम् ॥ २६॥ खड्गशूलगदादीनि यानिचास्त्राणितेंबिके ॥ करपल्लवसंगीनितैरस्मान्रक्षसर्वतः ॥२७॥ ऋषिरुवा

च ॥२८॥ एवंस्तुतासुरैर्दिव्यैःकुसुमैर्नंद
नोद्भवैः॥ अर्चिताजगतांधात्रीतत्रगंधा
नुलेपनैः ॥२९॥ भक्त्यासमस्तैस्त्रिदशै
र्दिव्यैर्धूपैस्सुधूपिता॥प्राहप्रसादसुमुखी
समस्तान्प्रणतान्सुरान् ॥ ३०॥ देव्युवा
च ॥ ३१ ॥ व्रियतांत्रिदशास्सर्वैर्यदस्म

त्तोभिवांछितं ॥३२॥ देवाऊचुः॥३३ ॥
भगवत्याकृतंसर्वंनकिंचिदवशिष्यते ॥
यदयं निहतश्शत्रुरस्माकं महिषासुरः ॥
॥ ३४॥ यदिचापिवरोदेयस्त्वयास्माकं
महेश्वरि॥संस्मृतासंस्मृतात्वंनोहिंसेथाः
परमापदः ॥ ३५ ॥ यश्चमर्त्यःस्तवैरभि

स.

७८

स्त्वांस्तोष्यत्यमलानने ॥ तस्यवित्तर्धि
विभवैर्धनदारादिसंपदां ॥ ४६ ॥ वृद्धये
स्मत्प्रसन्नात्वंभवेथाःसर्वदांबिके॥३७॥
॥ऋषिरुवाच ॥ ३८॥ इतिप्रसादितादेवै
र्जगतोर्थेतथात्मनः॥तथेत्युक्त्वाभद्रका
लीबभूवांतर्हितानृप ॥ ३९ ॥ इत्येतत्क

अ.

४

७८

थितंभूपसंभूतासायथापुरा ॥ देवीदेवश
रीरेभ्योजगत्त्रयहितैषिणी ॥४० ॥ पुन
श्चगौरीदेहात्सासमुद्भूतायथाभवत् ॥ व
धायदुष्टदैत्यानां तथाशुंभनिशुंभयोः ॥
॥४१ ॥ रक्षणायचलोकानांदेवानामुप
कारिणी ॥ तच्छृणुष्वमयाख्यातंयथा

वत्कथयामिते ॥४२॥ ॥इतिमार्कण्डेयपुराणेसावर्णिकेमन्वंतरे देवीमाहात्म्येशक्रादिस्तुतिर्नाम चतुर्थोध्यायः॥॥ ४॥ उवाच ॥५॥ अर्धं ॥२॥ श्लोकाः ॥३५॥एवं ॥४२॥ एवमादितः॥२५१॥

॥उत्तमचरितस्य॥ रुद्रऋषिः ॥ महासर

स्वतीदेवता ॥ अनुष्टुप्छंदः ॥ भीमाश
क्तिः॥भ्रामरीबीजं ॥सूर्यस्तत्त्वं ॥सामवे
दःस्वरूपं ॥ महासरस्वतीप्रीत्यर्थंउत्तम
चरितजपेविनियोगः ॥ ध्यानं ॥ घंटाशू
लहलानिशंखमुसलेचक्रंधनुःसायकंह
स्ताब्जैर्दधतींघनान्तविलसच्छीतांशुतु

ल्यप्रभां ॥ गौरीदेहसमुद्भवां त्रिनयनामा
धारभूतां महा पूर्वामत्र सरस्वतीमनुभजे
च्छुंभादिदैत्यार्दिनीं ॥ ऋषिरुवाच ॥ १ ॥
पुरा शुंभनिशुंभाभ्यामसुराभ्यां शचीप
तेः ॥ त्रैलोक्यं यज्ञभागाश्च हृता मदबला
श्रयात् ॥ २ ॥ तावेव सूर्यतां तद्वदधिकारं

तथैवं ॥ कौबेरमथयाम्यंचचक्रातेवरु
णस्यच ॥ ३ ॥ तावेवपवनर्द्धिंचचक्रतु
र्वह्निकर्मच ॥ ततोदेवाविनिर्धूताभ्रष्टरा
ज्याःपराजिताः ॥ ४ ॥ हृताधिकारास्त्रि
दशास्ताभ्यांसर्वेनिराकृताः ॥ महासुरा
भ्यांतांदेवींसंस्मरंत्यपराजिताम् ॥ ५ ॥

तयास्माकंवरोदत्तो यथापत्सुस्मृताखि
लाः ॥भवतांनाशयिष्यामितत्क्षणात्पर
मापदः ॥ ६ ॥ इतिकृत्वामतिंदेवाहिमवं
तंनगेश्वरं॥जग्मुस्तत्रततोदेवींविष्णुमा
यांप्रतुष्टुवुः ॥७ ॥ देवाऊचुः ॥८॥ नमो
देव्यैमहादेव्यैशिवायैसततंनमः॥नमः प्र

कृत्यै भद्रायै नियताः प्रणताः स्मतां ॥ ९॥
रौद्रायै नमो नित्यायै गौर्यै धात्र्यै नमो न
मः ॥ ज्योत्स्नायै चेंदुरूपिण्यै सुखायै सत
तं नमः ॥१०॥ कल्याण्यै प्रणतां वृद्ध्यै
सिद्ध्यै कुर्मों नमो नमः ॥ नैर्ऋत्यै भूभृतां
लक्ष्म्यै शर्वाण्यै ते नमो नमः ॥ ११॥ दुर्गा

यैदुर्गपारायैसारायैसर्वकारिण्यै ॥ ख्या
त्यै तथैवकृष्णायै धूम्रायै सततं नमः ॥
॥ १२ ॥ अतिसौम्यातिरौद्रायैनतास्त
स्यैनमोनमः ॥ नमोजगत्प्रतिष्ठायैदेव्यै
कृत्यैनमोनमः ॥ १३ ॥ यादेवीसर्वभूते
षुविष्णुमायेतिशब्दिता ॥ नमस्तस्यै ॥

॥ १४ ॥ नमस्तस्यै ॥ १५ ॥ नमस्तस्यै
नमोनमः ॥ १६ ॥ यादेवीसर्वभूतेषुचेत
नेत्यभिधीयते ॥ नमस्तस्यै ॥ १७ ॥ न
मस्तस्यै ॥ १८ ॥ नमस्तस्यैनमोनमः ॥
॥ १९ ॥ यादेवीसर्वभूतेषुबुद्धिरूपेणसं
स्थिता ॥ नमस्तस्यै ॥ २० ॥ नमस्तस्यै

॥ २१ ॥ नमस्तस्यैनमोनमः ॥२२॥ यादेवीसर्वभूतेषुनिद्रारूपेणसंस्थिता ॥ नमस्तस्यै ॥२३ ॥ नमस्तस्यै ॥ २४ ॥ नमस्तस्यैनमोनमः ॥ २५ ॥ यादेवीसर्वभूतेषुक्षुधारूपेणसंस्थिता ॥ नमस्तस्यै ॥ २६ ॥ नमस्तस्यै ॥२७॥ नमस्त

स्यैनमोनमः ॥ २८ ॥ यादेवीसर्वभूतेषु
च्छायारूपेणसंस्थिता ॥ नमस्तस्यै ॥
॥ २९ ॥ नमस्तस्यै ॥३०॥ नमस्तस्यैन
मोनमः॥३१॥ यादेवीसर्वभूतेषुशक्तिरू
पेणसंस्थिता ॥ नमस्तस्यै ॥ ३२ ॥ नम
स्तस्यै ॥ ३३ ॥ नमस्तस्यैनमोनमः

॥३४॥ यादेवीसर्वभूतेषुतृष्णारूपेणसं
स्थिता॥नमस्तस्यै ॥ ३५ ॥ नमस्तस्यै
॥३६॥नमस्तस्यैनमोनमः ॥ ३७ ॥
यादेवीसर्वभूतेषुक्षांतिरूपेणसंस्थिता ॥
नमस्तस्यै ॥ ३८ ॥ नमस्तस्यै ॥ ३९ ॥
नमस्तस्यैनमोनमः ॥ ४० ॥ यादेवीस

र्वभूतेषुजातिरूपेणसंस्थिता ॥ नमस्त
स्यै ॥ ४१ ॥ नमस्तस्यै ॥४२॥ नमस्त
स्यैनमोनमः ॥ ४३ ॥ यादेवीसर्वभूतेषु
लज्जारूपेणसंस्थिता॥नमस्तस्यै ॥४४॥
नमस्तस्यै ॥ ४५ ॥ नमस्तस्यैनमोनमः
॥ ४६ ॥ यादेवीसर्वभूतेषुशांतिरूपेणसं

स्थिता॥नमस्तस्यै ॥ ४७ ॥ नमस्तस्यै
॥ ४८ ॥ नमस्तस्यैनमोनमः ॥ ४९ ॥
यादेवीसर्वभूतेषुश्रद्धारूपेणसंस्थिता ॥
नमस्तस्यै ॥ ५० ॥ नमस्तस्यै ॥ ५१ ॥
नमस्तस्यैनमोनमः ॥ ५२ ॥ यादेवीस
र्वभूतेषुकांतिरूपेणसंस्थिता ॥ नमस्त

स्यै ॥ ५२ ॥ नमस्तस्यै ॥ ५४॥ नमस्त
स्यैनमोनमः ॥५५॥ यादेवीसर्वभूतेषु
लक्ष्मीरूपेणसंस्थिता ॥ नमस्तस्यै ॥
॥ ५६ ॥ नमस्तस्यै ॥ ५७॥ नमस्तस्यै
नमोनमः ॥५८॥ यादेवीसर्वभूतेषुवृत्ति
रूपेणसंस्थिता ॥ नमस्तस्यै ॥५९॥ न

मस्तस्यै ॥६०॥ नमस्तस्यैनमोनमः ॥
॥ ६१॥ यादेवीसर्वभूतेषुस्मृतिरूपेणसं
स्थिता ॥ नमस्तस्यै ॥ ६२॥ नमस्तस्यै
॥ ६३॥ नमस्तस्यैनमोनमः ॥६४॥ या
देवीसर्वभूतेषुदयारूपेणसंस्थिता ॥ नम
स्तस्यै ॥६५॥ नमस्तस्यै ॥ ६६॥ नम

स्तस्यैनमोनमः ॥६७॥ यादेवीसर्वभूते
षुतुष्टिरूपेणसंस्थिता॥नमस्तस्यै॥६८॥
नमस्तस्यै ॥ ६९ ॥ नमस्तस्यैनमोनमः
॥ ७० ॥ यादेवीसर्वभूतेषुमातृरूपेणसं
स्थिता ॥ नमस्तस्यै ॥७१॥ नमस्तस्यै
॥ ७२ ॥ नमस्तस्यैनमोनमः ॥ ७३ ॥

यादेवीसर्वभूतेषुभ्रांतिरूपेणसंस्थिता ॥
नमस्तस्यै ॥७४॥ नमस्तस्यै ॥७५॥ न
मस्तस्यैनमोनमः ॥ ७६ ॥ इंद्रियाणाम
धिष्ठात्रीभूतानांचाखिलेषुया ॥ भूतेषु
सततंतस्यैव्याप्त्यैदेव्यैनमोनमः ॥ ७७॥
चितिरूपेणयाकृत्स्नमेतद्व्याप्यस्थिता

जगत् ॥ नमस्तस्यै ॥ ७८॥ नमस्तस्यै
॥७९ ॥ नमस्तस्यैनमोनमः ॥८०॥ स्तु
तासुरैःपूर्वम भीष्टसंश्रयात्तथासुरेंद्रेणदि
नेषुसेविता ॥ करोतुसानः शुभहेतुरीश्व
रीशुभानिभद्राण्यभिहंतुचापदः ॥८१॥
यासांप्रतंचोद्धतदैत्यतापितैरस्माभिरी

स.
८८

शाचसुरैर्नमस्यते॥याचस्मृतातत्क्षणमे
वहंतिनःसर्वापदोभक्तिविनम्रमूर्तिभिः
॥ ८२ ॥ऋषिरुवाच ॥ ८३ ॥ एवंस्तवा
दियुक्तानांदेवानांतत्रपार्वती ॥ स्नातुम
भ्यायय़ौतोयेजान्हव्यानृपनंदन ॥८४
साब्रवीत्तान्सुरान्सुभ्रूर्भवद्भिस्स्तूयतेत्र

अ.
५
८८

का ॥ शरीरकोशतश्चास्यासमुद्भूताब्र
वीच्छिवा ॥ ८५॥ स्तोत्रंममैतत्क्रियते
शुंभदैत्यनिराकृतैः ॥देवैःसमेतैःसमरेनि
शुंभेनपराजितैः ॥ ८६ ॥ शरीरकोशाद्य
त्तस्याःपार्वत्यानिःसृतांबिका ॥ कौशि
कीतिसमस्तेषुततोलोकेषुगीयते ॥८७

तस्यांविनिर्गतायांतुकृष्णाभूत्सापिपा
र्वती ॥ कालिकेतिसमाख्याताहिमाच
लकृताश्रया ॥ ८८ ॥ ततोंबिकांपरंरूपं
बिभ्राणांसुमनोहरं ॥ ददर्शचण्डोमुण्डश्च
भृत्यौशुंभनिशुंभयोः ॥ ८९ ॥ ताभ्यांशुं
भायचाख्याताअतीवसुमनोहरा ॥ का

प्यास्तेस्त्रीमहाराजभासयंतीहिमाचलं
॥ १० ॥ नैवताहृक्क्वचिद्रूपंदृष्टंकेनचि
दुत्तमम् ॥ ज्ञायतांकाप्यसौदेवीगृह्यतां
चासुरेश्वर ॥११॥ स्त्रीरत्नमतिचार्वंगी
द्योतयंतीदिशास्त्विषा ॥ सातुतिष्ठतिदै
त्येंद्रतांभवान्द्रष्टुमर्हति ॥ १२ ॥ यानिर

स.
१०

तानिमणयोगजाश्वादीनिवैप्रभो ॥ त्रै
लोक्येतुसमस्तानिसांप्रतंभांतितेगृहे ॥
॥ १३ ॥ ऐरावतःसमानीतोगजरत्नंपुरंद
रात् ॥ पारिजाततरुश्चायंतथैवोच्चैःश्रवा
हयः ॥ १४ ॥ विमानंहंससंयुक्तमेतत्ति
ष्ठतितेंऽगणे ॥ रत्नभूतमिहानीतंयदासीद्वे

अ.
५
१०

धसोद्धृतं ॥ १५ ॥ निधिरेषमहापद्मःसमा
नीतोधनेश्वरात् ॥ किंजल्किनींददौचा
ब्धिर्मालामम्लानपंकजां ॥ १६ ॥ छत्रंते
वारुणंगेहेकांचनस्राविविष्ठति ॥ तथायं
स्यंदनवरोयःपुरासीत्प्रजापतेः ॥ १७ ॥ मृ
त्योरुत्क्रांतिदानामशक्तिरीशत्वयाहृता

स. ११

॥पाशःसलिलराजस्य भ्रातुस्तवपरिग्रहे ॥९८॥ निशुंभस्याब्धिजाताश्चसमस्ता रत्नजातयः॥वन्हिरपिददौतुभ्यमग्निशौचेचवाससी ॥९९॥एवंदैत्येंद्ररत्नानिसमस्तान्याहृतानिते ॥स्त्रीरत्नमेषाकल्याणीत्वयाकस्मान्नगृह्यते ॥१००॥ ऋषि

अ. ५

११

रुवाच ॥१॥ निशम्येतिवचःशुंभःसत
दाचंडमुंडयोः ॥ प्रेषयामाससुग्रीवंदूतंदे
व्यामहासुरम् ॥२॥ इतिचेतिचवक्तव्या
सागत्वावचनान्मम ॥यथाचाभ्येतिसं
प्रीत्यातथाकार्यंत्वयालघु ॥ ३॥ सतत्र
गत्वायत्रास्तेशैलोद्देशेतिशोभने ॥ सादे

स.
१२

वीतांततःप्राहश्लक्ष्णंमधुरयागिरा ॥४॥
दूतउवाच ॥५॥ देविदैत्येश्वरःशुंभस्त्रैलो
क्येपरमेश्वरः ॥ दूतोहंप्रेषितस्तेनत्वत्स
काशमिहागतः ॥६॥ अव्याहताज्ञःसर्वा
सुयःसदादेवयोनिषु ॥ निर्जिताखिलदै
त्यारिस्सयदाहशृणुष्वतत् ॥७॥ ममत्रै

अ.
५

१२

लोक्यमखिलंममदेवावशानुगाः ॥ यज्ञ
भागानहंसर्वांनुपाश्नामिपृथक्पृथक् ॥
॥ ८ ॥त्रैलोक्येनवरत्नानिममवश्यान्य
शेषतः॥ तथैवगजरत्नंचहृतंदेवेंद्रवाहनं
॥ ९ ॥क्षीरोदमथनोद्भूतमश्ववरत्नंममाम
रैः ॥ उच्चैःश्रवससंज्ञंतत्प्राणिपत्यसमर्पि

तं ॥ ११० ॥ यानिचान्यानिदेवेषुगंधर्वे
षूरगेषुच ॥ रत्नभूतानिभूतानितानिम
य्येवशोभने॥ ११ ॥स्त्रीरत्नभूतांत्वांदेवि
लोकेमन्यामहेवयं ॥सात्वमस्मानुपाग
च्छयतोरत्नभुजोवयं॥ १२॥ मांवाममा
नुजंवापिनिशुंभमुरुविक्रमं ॥ भजत्वंचं

चलापांगिरत्नभूतासिवैयतः॥ १३ परमै
श्वर्यमतुलंप्राप्स्यसेमत्परिग्रहात्॥ एतद्बु
द्ध्यासमालोक्यमत्परिग्रहतांव्रज॥ १४
ऋषिरुवाच॥ १५॥ इत्युक्तासातदादेवीगं
भीरांतःस्मिताजगौ ॥ दुर्गाभगवतीभद्रा
ययेदंधार्यतेजगत्॥ १६ ॥ देव्युवाच ॥

१७॥ सत्यमुक्तंत्वयानात्रमिथ्याकिंचि
त्त्वयोदितं॥त्रैलोक्याधिपतिःशुंभोनिशुं
भश्चापिताद्दशः॥ १८ ॥ किंत्वत्रयत्प्रति
ज्ञातंमिथ्यातत्क्रियतेकथं॥श्रूयतामल्प
बुद्धित्वात्प्रतिज्ञायाकृतापुरा ॥१९॥ यो
मांजयतिसंग्रामेयोमेदर्पंव्यपोहति ॥यो

मेप्रतिबलोलोकेसमेभर्ताभविष्यति ॥
॥१२०॥ तदागच्छतुशुंभोत्रनिशुंभोवा
महासुरः॥मांजित्वाकिंचिरणात्रपाणिं
गृह्णातुमेलघु ॥२१॥ दूतउवाच ॥२२॥
अवलिप्तासिमैवंत्वंदेविब्रूहिममाग्रतः ॥
त्रैलोक्येकःपुमांस्तिष्ठेदग्रे शुम्भनिशुंभ

स
१५

योः॥ २३ ॥ अन्येषामपिदैत्यानांसर्वैर्दे
वानवैर्युधि ॥तिष्ठंतिसंमुखेदेविकिंपुनः
स्त्रीत्वमेकिका॥ २४ ॥इंद्राद्यास्सकलादे
वास्तस्थुर्यैषांनसंयुगे ॥ शुंभादीनांकथं
तेषांस्त्रीप्रयास्यसिसंमुखं ॥२५॥सात्वं
गच्छमयैवोक्तापार्श्वंशुंभनिशुंभयोः ॥

केशाकर्षणनिर्धूतगौरवामागमिष्यसि ॥ २६ ॥ देव्युवाच॥ २७॥ एवमेतद्बली शुंभोनिशुंभश्चातिवीर्यवान् ॥ किंकरो मिप्रतिज्ञामेयदनालोचितापुरा ॥ २८ ॥ सत्वंगच्छमयोक्तंतेयदेतत्सर्वमादृतः ॥ तदाचक्ष्वासुरेंद्रायसचयुक्तंकरोतुयत् ॥

॥ १२९ ॥ इतिमार्कंण्डेयपुराणेसावर्णि
केमन्वंतरेदेवीमाहात्म्येदेव्यादूतसंवादो
नामपंचमोध्यायः॥ ५ ॥ उवाच ॥१॥
खंडानि ॥ ६६ ॥श्लो० ॥५४ ॥एवं ॥
॥ १२९ ॥ एवमादितः ॥३८८ ॥ऋषिरु
वाच ॥ १ ॥ ॥ इत्याकर्ण्यवचोदेव्याःस

दूतोमर्षपूरितः ॥ समाचष्टसमागम्यदैत्य
राजायविस्तरात् ॥ ॥ २ ॥ तस्यदूतस्यतद्वा
क्यमाकर्ण्यासुरराट्ततः ॥ सक्रोधःप्राह
दैत्यानामाधिपंधूम्रलोचनं ॥ ३ ॥ हेधूम्र
लोचनाशुत्वंस्वसैन्यपरिवारितः ॥ ताम्रा
नयबलाद्दुष्टांकेशाकर्षणविह्वलां ॥ ४ ॥

स.
१७

तत्परित्राणदः कश्चिद्यदि वोत्तिष्ठते परः ॥
स हंतव्योऽमरो वापि यक्षो गंधर्व एव वा ॥५
ऋषिरुवाच ॥६॥ तेनाज्ञप्तस्ततः शीघ्रं स दै
त्यो धूम्रलोचनः ॥ वृतः षष्ट्या सहस्राणा
मसुराणां द्रुतं ययौ ॥७॥ स दृष्ट्वा तां ततो दे
वीं तुहिनाचलसंस्थिताम् ॥ जगादोच्चैः

अ.
६
१७

प्रयाहीतिमूलंशुंभनिशुंभयोः ॥८॥ नचे
त्मीत्याद्यभवतीमद्धर्तारमुपैष्यति॥ततो
बलान्नयाम्येषकेशाकर्षणविव्हलाम् ॥
॥९॥ देव्युवाच ॥ १० ॥ दैत्येश्वरेणप्र
हितोबलवान्बलसंवृतः ॥ बलान्नयासि
मामेवंततःकिंतेकरोम्यहम् ॥ ११ ॥ ऋ

षिरुवाच॥१२॥ इत्युक्तःसोभ्यधावत्ता
मसुरोधूम्रलोचनः ॥ हुंकारेणैवतंभस्म
साचकारांबिकाततः ॥ १३ ॥अथक्रुद्धं
महासैन्यमसुराणांतथाम्बिका ॥ ववर्ष
सायकैस्तीक्ष्णैस्तथाशक्तिपरश्वधैः ॥
॥ १४ ॥ ततोधुतसटःकोपात्कृत्वानादं

सुभैरवं ॥पपातासुरसेनायांसिंहोदेव्याः
स्ववाहनः ॥ १५ ॥ कांश्चित्करप्रहारेण
दैत्यानास्येनचापरान्॥ आक्रान्त्याचा
धरेणान्यान्सजघानमहासुरान्॥ १६॥
केषांचित्पाटयामास नखैःकोष्ठानिके
सरी ॥ तथातलप्रहारेणशिरांसिकृतवा

न्पृथक्॥ १७॥ विच्छिन्नबाहुशिरसःकृ
तास्तेनतथापरे ॥ पपौचरुधिरंकोष्ठाद
न्येषांधुतकेसरः ॥ १८ ॥ क्षणेनतद्बलं
सर्वंक्षयंनीतंमहात्मना॥ तेनकेसरिणादे
व्यावाहनेनातिकोपिना॥ १९ ॥ श्रुत्वा
तमसुरंदेव्यानिहतंधूम्रलोचनं ॥ बलंच

क्षयितंकृत्स्नंदेवीकेसरिणाततः ॥ २० ॥
चुकोपदैत्याधिपतिः शुंभःप्रस्फुरिताध
रः ॥ आज्ञापयामासचतौचंडमुंडौमहा
सुरौ ॥ २१ ॥हेचंडहेमुंडबलैर्बहुभिःपरि
वारितौ ॥तत्रगच्छतगत्वाचसासमानी
यतांलघु॥२२॥ केशेष्वाकृष्यबध्वावा

यदिवः संशयो युधि ॥ तदाशेषायुधैः सर्वै
रसुरैर्विनिहन्यतां ॥ २३ ॥ तस्यां हतायां
दुष्टायां सिंहे च विनिपातिते ॥ शीघ्रमाग
म्यतां बध्वा गृहीत्वा तामथांबिकां ॥ २४ ॥
इति मार्कंण्डेयपुराणे सावर्णिके मन्वंतरे दे
वीमाहात्म्ये धूम्रलोचनवधो नाम षष्ठोऽ

ध्यायः ॥ ६ ॥ ॥ उवाच ॥ ४ ॥ ॥ श्लो
काः ॥ २० ॥ एवं ॥ २४ ॥ एवमादितः
॥ ४१२ ॥ ॥ ऋषिरुवाच ॥ १ ॥ आज्ञ
प्तास्तेततोदैत्याश्चंडमुंडपुरोगमाः ॥ चतु
रंगबलोपेताययुरभ्युद्यतायुधाः ॥ २ ॥
ददृशुस्तेततोदेवीमीषद्धासांव्यवस्थिता

म् ॥ सिंहस्योपरिशैलेंद्रशृंगेमहतिकांच
ने ॥ ३ ॥ तेदृष्ट्वातांसमादातुमुद्यमंचक्रुरु
द्यताः ॥ आकृष्टचापासिधरास्तथान्येत
त्समीपगाः ॥४॥ ततःकोपंचकारोच्चैरंबि
कातानरीन्प्रति ॥ कोपेनचास्यावदनंम
षीवर्णमभूत्तदा ॥ ५ ॥ भ्रुकटीकुटिलात्त

स्याल्ललाटफलकाद्द्रुतं ॥ कालीकराल
वदनाविनिष्क्रांतासिपाशिनी॥ ६ ॥ वि
चित्रखट्वांगधरानरमालाविभूषणा॥द्वी
पिचर्मपरीधानाशुष्कमांसातिभैरवा ॥
॥ ७ ॥ अतिविस्तारवदनाजिव्हाललन
भीषणा ॥ निमग्नारक्तनयनानादापूरित

दिङ्मुखा ॥ ८ ॥ सावेगेनाभिपतिताघा
तयंतीमहासुरान् ॥ सैन्येतत्रसुरारीणा
मभक्षयततद्बलं ॥ ९ ॥ पार्ष्णिग्राहांकुश
ग्राहयोधघंटासमन्वितान् ॥ समादायै
कहस्तेनमुखेचिक्षेपवारणान् ॥ १० ॥
तथैवयोधंतुरगैरथंसारथिनासह ॥ नि

क्षिप्यवक्त्रेदशनैश्चर्वयंत्यतिभैरवं ॥११

एकंजग्राहकेशेषुग्रीवायामथचापरं॥पा

देनाक्रम्यचैवान्यमुरसान्यमपोथयत् ॥

॥ १२॥ तैर्मुक्तानिचशस्त्राणिमहास्त्राणि

तथासुरैः ॥ मुखेनजग्राहरुषादशनैर्मथि

तान्यपि ॥१३ ॥ बलिनांतद्बलंसर्वमसु

राणांदुरात्मनां ॥ ममर्दाभक्षयच्चान्यान
न्यांश्चाताडयत्तदा ॥ १४ ॥ असिनानि
हताःकेचित्केचित्खट्वांगताडिताः ॥ ज
ग्मुर्विनाशमसुरादंताग्राभिहतास्तथा ॥
॥ १५ ॥ क्षणेनतद्बलंसर्वमसुराणांनिपा
तितं ॥ दृष्ट्वाचंडोभिदुद्रावतांकालीमति

भीषणाम् ॥ १६ ॥ शरवर्षैर्महाभीमैर्भी
मार्क्षींतांमहासुरः ॥ छादयामासचक्रैश्च
मुंडाक्षिप्तैःसहस्रशः ॥ १७ ॥ तानिचक्रा
ण्यनेकानिविशमानानितन्मुखं ॥ बभु
र्यथार्कबिंबानिसुबहूनिघनोदरं ॥ १८ ॥
ततोजहासातिरुषाभीमंभैरवनादिनी ॥

कालीकरालवक्त्रांतर्दुर्दर्शदशनोज्ज्वला ॥१९॥उत्थायचमहासिंहंदेवीचंडमधावत ॥गृहीत्वाचास्यकेशेषुशिरस्तेनासिनाच्छिनत्॥२०॥ अथमुंडोभ्यधावत्तां दृष्ट्वाचंडंनिपातितं ॥ तमप्यपातयद्भूमौसाखड्गाभिहतंरुषा ॥२१॥ हतशेषंत

तःसैन्यंदृष्ट्वाचंडंनिपातितं ॥ मुंडंचसुम
हावीर्यंदिशोभेजेभयातुरं ॥ २२ ॥ शिर
श्चंडस्य कालीच गृहीत्वा मुण्डमेवच ॥
प्राहप्रचण्डाट्टहासमिश्रमभ्येत्यचंडिकां
॥ २३ ॥मयातवात्रोपहृतौचंडमुंडौमहा
पशू ॥ युद्धयज्ञेस्वयंशुंभंनिशुंभंचहनि

ष्यसि ॥ २४ ॥ ऋषिरुवाच ॥ २५॥ता
वानीतौततोदृष्ट्वाचंडमुंडौमहासुरौ ॥ उ
वाचकालीं कल्याणी ललितंचंडिकाव
चः ॥ २६ ॥ यस्माच्चंडंचमुंडंचगृहीत्वा
त्वमुपागता ॥ चामुंडेतिततोलोकेख्या
तादेवीभविष्यसि ॥ २७ ॥ इतिमार्कण्डे

यपुराणेसावर्णिकेमन्वंतरेदेवीमाहात्म्ये
चंडमुंडवधोनामसप्तमोध्यायः ॥ ७ ॥
उवाच ॥ २ ॥ श्लोकाः ॥ २५ एवं ॥
॥ २७ एवमादितः ॥ ४३९ ॥ छ ॥
ऋषिरुवाच ॥ १ ॥चंडेचनिहतेदैत्येमुंडे
चविनिपातिते ॥ बहुलेषुचसैन्येषुक्षयि

तेष्वसुरेश्वरः ॥ २ ॥ ततःकोपपराधीन
चेताः शुंभःप्रतापवान् ॥ उद्योगंसर्वसै
न्यानांदैत्यानामादिदेशह ॥ ३ ॥ अद्यस
र्वबलैर्दैत्याः षडशीतिरुदायुधाः ॥ कंबू
नांचतुराशीतिर्निर्यांतुस्वबलैर्वृताः॥ ४॥
कोटिवीर्याणिपंचाशदसुराणांकुलानि

वे ॥ शतंकुलानिधूम्राणांनिर्गच्छंतुममा
ज्ञया ॥ ५ कालकादौर्हृदामौर्य्याःका
लिकेयास्तथासुराः ॥ युद्धायसज्जानि
र्य्यांतुआज्ञयात्वरितामम ॥६॥इत्याज्ञा
प्यासुरपतिःशुंभोभैरवशासनः ॥ निर्ज
गाममहासैन्यसहस्रैर्बहुभिर्वृतः ॥ ७ ॥

आयातं चंण्डिकाद्दष्ट्वातत्सैन्यमतिभीष
णम् ॥ ज्यास्वनैःपूरयामासधरणीगग
नांतरं॥८॥ ततःसिंहोमहानादमतीवकृ
तवान्नृप ॥ घंटास्वनेनतंनादमंबिकाचो
पबृंहयत ॥ ९ ॥ धनुर्ज्यासिंहघंटानांना
दापूरितदिङ्मुखा ॥ निनादैर्भीषणैःका

लीजिग्येविस्तारिताननना ॥ १० ॥ तंनि
नादमुपश्रुत्यदैत्यसैन्यैश्चतुर्दिशम् ॥ दे
वीसिंहस्तथाकालीशरौघैःपरिवारिताः
॥ ११ ॥ एतस्मिन्नंतरेभूपविनाशायसुर
द्विषां ॥ भवायामरसिंहानामतिवीर्यब
लान्विताः ॥ १२ ॥ ब्रह्मेशगुहविष्णूनां

तथैंद्रस्यचशक्तय:॥ शरीरेभ्योविनिष्क्र
म्यतद्रूपैश्चंडिकांययु:॥ १३ ॥ यस्यदेव
स्ययद्रूपंयथाभूषणवाहनं ॥ तद्वदेवहित
च्छक्तिरसुरान्योद्धुमाययौ ॥ १४ ॥हंस
युक्तविमानाग्रेसाक्षसूत्रकमंडलु: ॥ आ
यातात्रह्मण:शक्तिर्ब्रह्माणीसाभिधीयते

॥१५॥ माहेश्वरीवृषारूढात्रिशूलवरधा
रिणी ॥ महाहिवलयाप्राप्ताचंद्ररेखाविभू
षणा ॥१६॥ कौमारीशक्तिहस्ताचमयू
रवरवाहना ॥ योद्धुमभ्याययौदैत्यानांबि
कागुहरूपिणी ॥ १७॥ तथैववैष्णवीश
क्तिर्गरुडोपरिसंस्थिता ॥ शंखचक्रगदा

शार्ङ्गखड्गहस्ताभ्युपाययौ ॥ १८ ॥ यज्ञवाराहमतुलंरूपंयाबिभ्रतोहरेः ॥ शक्तिःसाप्यायययौतत्रवाराहींबिभ्रतीतनुम् ॥ ॥ १९ ॥ नारसिंहीनृसिंहस्यबिभ्रतीसदृशंवपुः ॥ प्राप्तातत्रसटाक्षेपक्षिप्तनक्षत्रसंहतिः ॥ २० ॥ वज्रहस्तातथैवैंद्रीगजरा

जोपरिस्थिता ॥ प्राप्तासहस्रनयनायथा
शक्रस्तथैवसा ॥ २१ ॥ ततःपरिवृतस्ता
भिरीशानोदेवशक्तिभिः॥हन्यंतामसुराः
शीघ्रंममप्रीत्याहचंडिकां ॥ २२॥ ततोदे
वीशरीरात्तुविनिष्क्रांतातिभीषणा ॥ चं
डिकाशक्तिरत्युग्राशिवाशतनिनादिनी॥

॥ २३ ॥ साचाहधूम्रजटिलमीशानमप
राजिता ॥ दूतत्वंगच्छभगवन्पार्श्वंशुंभ
निशुंभयोः २४ ब्रूहिशुंभंनिशुंभंचदान
वावतिगर्वितौ ॥ येचान्येदानवास्तत्रयु
द्धायसमुपस्थिताः ॥ २५ ॥ त्रैलोक्यमिं
द्रोलभतांदेवाःसंतुहविर्भुजः ॥ यूयंप्रया

तपातालंयदिजीवितुमिच्छथ ॥ २६ ॥
बलावलेपादथचेद्भवंतोयुद्धकांक्षिणः ॥
तदागच्छततृप्यन्तुमच्छिवाः पिशितेन
वः ॥ २७ ॥ यतोनियुक्तोदौत्येनतयादे
व्याशिवस्स्वयं ॥ शिवदूतीतिलोकेस्मि
स्ततःसाख्यातिमागता ॥ २८॥ तेपिश्रु

स.
१११

त्वावचोदेव्याःशर्वाख्यातम्महासुराः ॥
अमर्षापूरिताजग्मुर्यत्रकात्यायनीस्थि
ता ॥ २९ ॥ ततःप्रथममेवाग्रेशरशक्त्यृ
ष्टिवृष्टिभिः ॥ ववर्षुरुद्धतामर्षास्तांदेवी
ममरारयः ॥ ३० ॥ साचतान्प्रहितान्बा
णान्शूलशक्तिपरश्वधान् ॥ चिच्छेदली

अ.
८
१११

लयाध्मातधनुर्मुक्तैर्महेषुभिः ॥ ३१ ॥ त
स्याऽग्रतस्तथा काली शूलपातविदारि
तान् ॥ खट्वांगपोथितांश्चारीन्कुर्वतीव्य
चरत्तदा ॥ ३२ ॥ कमंडलुजलाक्षेपहत
वीर्यान्हतौजसः ॥ ब्रह्माणीचाकरोच्छ
त्रून्येनयेनस्मधावति ॥ ३३ ॥ माहेश्व

रीत्रिशूलेनतथाचक्रेणवैष्णवी ॥ दैत्या
ञ्जघानकौमारीतथाशक्त्यातिकोपना ॥
॥ ३४ ॥ऐंद्रीकुलिशपातेनशतशोदैत्यदा
नवाः ॥ पेतुर्विदारितापृथ्व्यांःरुधिरौघ
प्रवर्षिणः ॥ ३५ ॥ तुंडप्रहारविध्वस्तादं
ष्ट्राग्रक्षतवक्षसः ॥ वाराहमूर्त्यान्यपतंश्च

केण च विदारिताः ॥ ३६ ॥ नखैर्विदा
रितांश्चान्यान्भक्षयंतीमहासुरान् ॥ नार
सिंहीचचाराजौनादापूर्णदिगंबरा ॥३७
चंडाट्टहासैरसुराःशिवदूत्यभिदूषिताः ॥
पेतुःपृथिव्यांपतितांस्तांश्चखादाथसात
दा ॥३८॥ इतिमातृगणंक्रुद्धंमर्दयंतंमहा

सुरान् ॥ दृष्ट्वाभ्युपायैर्विविधैर्नेशुर्देवारि
सैनिकाः ॥ ३९ ॥ पलायनपरान्दृष्ट्वादै
त्यान्मातृगणार्दितान् ॥ योद्धुमभ्याय
योक्रुद्धोरक्तबीजोमहासुरः ॥ ४० ॥ रक्त
बिंदुर्यदाभूमौपतत्यस्यशरीरतः॥समुत्प
ततिमेदिन्यास्तत्प्रमाणस्तदासुरः ॥४१

युयुधेसगदापाणिरिंद्रशक्त्यामहासुरः ॥
ततश्चैंद्रीस्ववज्रेणरक्तबीजमताडयत् ॥
॥ ४२ ॥ कुलिशेनाहतस्याशुबहुसुस्राव
शोणितं ॥ समुत्तस्थुस्ततोयोधास्तद्रूपा
स्तत्पराक्रमाः ॥४३॥ यावंतःपतितास्त
स्यशरीराद्रक्तबिंदवः ॥तावंतःपुरुषाजा

तास्तद्वीर्यबलविक्रमा ॥४४॥ तेचापि
युयुधुस्तत्रपुरुषारक्तसंभवाः ॥समंमातृ
भिरत्युग्रशस्त्रपातातिभीषणम्॥ ४५॥पु
नश्चवज्रपातेनक्षतमस्याशिरोयदा ॥ व
वाहरक्तंपुरुषास्ततो जाताःसहस्रशः ॥
॥४६॥ वैष्णवीसमरेचैनंचक्रेणाभिज

घानह ॥ गदयाताडयामासऐंद्रीतमसुरे
श्वरं ॥४७॥ वैष्णवीचक्रभिन्नस्यरुधिर
स्रावसंभवैः॥सहस्रशोजगद्व्याप्तंतत्प्रमा
णैर्महासुरैः॥४८॥ शक्त्याजघानकौमा
रीवाराहीचतथासिना ॥ माहेश्वरीत्रिशू
लेनरक्तबीजंमहासुरं ॥४९॥ सचापिगदं

यादैत्यःसर्वाएवाहनत्पृथक् ॥ मातॄःको
पसमाविष्टोरक्तबीजोमहासुरः॥५०॥त
स्याहतस्यबहुधाशक्तिशूलादिभिर्भुवि॥
पपातयोवैरक्तौघस्तेनासञ्छतशोसुराः
॥५१॥तैश्चासुरासृक्संभूतैरसुरैस्सकलं
जगत् ॥ व्याप्तमासीत्ततोदेवाभयमाज

ग्मुरुत्तमं ॥५२॥ तान्विषण्णान्सुरान्दृ
ष्ट्वाचंडिकाप्राहसत्वरा ॥ उवाचकाली
चामुंडेविस्तीर्णंवदनंकुरु ५३ मच्छस्त्र
पातसंभूतान्रक्तबिंदून्महासुरान् ॥ रक्त
बिंदोःप्रतीच्छत्वं वक्रेणानेन वेगिना ॥
॥ ५४॥ भक्षयंतीचररणेतदुत्पन्नान्महा

सुरान्॥ एवमेषक्षयंदैत्यःक्षीणरक्तोगमि
ष्यति ॥५५॥ भक्ष्यमाणास्त्वयाचोग्रा
नचोत्पतस्यंतिचापरे ॥ इत्युक्त्वातांततो
देवीशूलेनाभिजघानतं ॥ ५६ ॥ मुखेन
कालीजगृहेरक्तबीजस्यशोणितं ॥ ततो
सावाजघानाथगदयातत्रचंडिकां ॥५७

नचास्यावेदनांचक्रेगदापातोल्पिकाम
पि ॥ तस्याहतस्यदेहात्तुबहुसुस्रावशो
णितं ॥५८॥ यतस्ततस्तद्वक्रेणचामुंडा
संप्रतीच्छति ॥ मुखेसमुद्गतायेस्यारक्त
पातान्महासुराः ॥ ५९ ॥ तांश्चखादाथ
चामुंडापपौतस्यचशोणितं ॥ देवीशूले

नवज्रेणबाणैरसिभिर्ऋष्टिभिः ॥ ६० ॥
जघानरक्तबीजंतंचामुंडापीतशोणितं ॥
सपपातमहीपृष्ठेशस्त्रसंघसमाहतः ॥६१
नीरक्तश्चमहीपाल रक्तबीजोमहासुरः ॥
ततस्तेहर्षमतुलमवापुस्त्रिदशानृप ॥ ६२
तेषांमातृगणोजातोननर्तासृङ्मदोद्धतः

॥ ६३ ॥ ॥ इतिमार्कंडेयपुराणेसावर्णि
केमन्वन्तरेदेवीमाहात्म्ये रक्तबीजवधो
नामअष्टमोऽध्यायः॥ ८ ॥ ॥ उवाच॥
॥ १ ॥ अर्धम् ॥ १ ॥ श्लोकाः ॥ ६१ ॥
एवं ॥६३॥ एवमादितः ॥५०२॥ राजो
वाच॥ ॥ १ ॥ विचित्रमिदमाख्यातंभग

वन्भवतामम ॥ देव्याश्चरितमाहात्म्यंर
क्तबीजवधाश्रितं ॥२॥ भूयश्चेच्छाम्य
हंश्रोतुं रक्तबीजेनिपातिते ॥ चकारशुं
भोयत्कर्म निशुंभश्चातिकोपनः ॥ ३ ॥
ऋषिरुवाच ॥ ४ ॥ चकारकोपम
तुलंरक्तबीजेनिपातिते॥ शुंभासुरोनिशुं

भश्चहतेष्वन्येषुचाहवे ॥ ५ ॥ हन्यमान
महासैन्यंविलोक्यामर्षमुद्वहन् ॥ अभ्य
धावान्निशुंभोथमुख्ययासुरसेनया ॥ ६ ॥
तस्याग्रतस्तथा।पृष्ठेपार्श्वयोश्चमहासुराः
॥ संदष्टौष्ठपुटाःक्रुद्धाहंतुंदेवीमुपाययुः ॥
॥ ७ ॥ आजगाममहावीर्यः शुंभोपिस्व

स.
११९

बलैर्वृतः ॥ निहंतुंचंडिकांकोपात्कृत्वा
युद्धंतुमातृभिः ॥ ८ ॥ ततोयुद्धमतीवा
सीद्देव्याःशुंभनिशुंभयोः ॥ शरवर्षमती
वोग्रंमेघयोरिववर्षतोः ॥ ९ ॥ चिच्छेदा
स्तान्शरांस्ताभ्यां चंडिकास्वशरोत्क
रैः ॥ ताडयामासचांगेषुशस्त्रौघैरसुरेश्व

अ.
९
११९

रौ ॥१०॥ निशुंभोनिशितंखङ्गं चर्मचादा
यसुप्रभं ॥ अताडयन्मूर्ध्निसिंहंदेव्यावाह
नमुत्तमम् ॥ ११ ॥ ताडितेवाहनेदेवीक्षुर
प्रेणासिमुत्तमं ॥ निशुंभस्याऽशुचिच्छे
दचर्मचाप्यष्टचंद्रकं ॥ १२॥ छिन्नेचर्म
णिखङ्गेचशक्तिंचिक्षेपसोसुरः॥ तामप्य

स्यद्द्विधाचक्रेचक्रेणाभिमुखागतां १३
कोपाध्मातोनिशुंभोथशूलंजग्राहदान
वः ॥ आयातंमुष्टिपातेनदेव्यातच्चाप्यचू
र्णयत् ॥ १४ ॥ आविद्ध्याथगदांसोपि
चिक्षेपचंडिकांप्रति॥सापिदेव्यास्त्रिशूले
नभिन्नाभस्मत्वमागता ॥ १५ ॥ ततः

परशुहस्तंतमायांतंदैत्यपुंगवं ॥ आहत्य
देवीबाणौघैरपातयतभूतले ॥ १६ ॥ त
स्मिन्निपतितेभूमौनिशुंभेभीमविक्रमे ॥
भ्रातर्यतीवसंक्रुद्धःप्रययौहंतुमंबिकां ॥
॥ १७॥ सरथस्थस्तथात्युच्चैर्गृहीतपरमा
युधैः ॥ भुजैरष्टाभिरतुलैर्व्याप्याशेषंब

भौनभः ॥ १८ ॥ तमायांतंसमालोक्य
देवीशंखमवादयत् ॥ज्याशब्दंचापिधनु
षश्चकारातीवदुस्सहम् ॥ १९॥ पूरयामा
सककुभोनिजघंटास्वनेनच ॥ समस्तदै
त्यसैन्यानांतेजोवधविधायिना॥२०॥
ततःसिंहो महानादैस्त्याजितेभमहाम

दैः ॥ पूरयामासगगनंगांतथैवदिशोदश
॥ २१ ॥ ततःकालीसमुत्पत्यगगनंक्ष्मा
मताडयत्॥कराभ्यांतन्निनादेनप्राकूस्व
नास्तेतिरोहिताः ॥ २२ ॥ अट्टाट्टहासम
शिवंशिवदूतीचकारह ॥ तैःशब्दैरसुरास्त्रे
सुःशुंभःकोपंपरंययौ ॥२३॥ दुरात्मंस्ति

ष्ठतिष्ठेतिव्याजहारांबिकायदा ॥ तदाज
येत्यभिहितंदेवैराकाशसंस्थितैः ॥२४॥
शुंभेनागत्य याशक्तिर्मुक्ताज्वालातिभी
षणा ॥आयांतीवह्निकूटाभासानिरस्ता
महोल्कया ॥ २५ ॥ सिंहनादेनशुंभस्य
व्याप्तंलोकत्रयांतरं ॥ निर्घातनिःस्वनो

घोरोजितवानवनीपते ॥ २६ ॥ शुंभमु
क्ताञ्छरान्देवीशुंभस्तत्प्रहिताञ्छरान् ॥
चिच्छेदस्वशरैरुग्रैः शतशोथसहस्रशः ॥
॥ २७॥ ततःसाचंडिकाक्रुद्धाशूलेनाभि
जघानतं ॥ सतदाभिहतोभूमौमूर्च्छितो
निपपातह ॥ २८ ॥ततोनिशुंभःसंप्राप्य

चेतनामात्तकार्मुकः ॥ आजघानशरैर्दे
वींकालींकेसरिणंतथा ॥ २९॥ पुनश्चक्र
त्वाबाहूनामयुतंदनुजेश्वरः ॥ चक्रायुधे
नदितिजश्छादयामासचंडिकाम् ॥ ३०
ततोभगवतीक्रुद्धादुर्गादुर्गार्तिनाशिनी ॥
चिच्छेदतानिचक्राणि स्वशरैःसायकां

श्वतान् ॥ ३१ ॥ ततोनिशुंभोवेगेनगदा
मादायचंडिकाम् ॥ अभ्यधावतवैहंतुं दै
त्यसेनासमावृतः ॥ ३२ ॥ तस्यापततए
वाशुगदांचिच्छेदचंडिका ॥ खड्गेनशित
धारेणसचशूलंसमाददे॥३३॥ शूलहस्तं
समायांतंनिशुंभममरार्दनं ॥ हृदिविव्या

धशूलेनवेगाविद्धेनचंडिका ॥३४॥ भिन्नस्यतस्यशूलेनहृदयान्निःसृतोपरः ॥ महाबलोमहावीर्यस्तिष्ठेतिपुरुषोवदन् ॥ ॥३५॥ तस्यनिष्क्रामतोदेवीप्रहस्यस्वनवत्ततः ॥ शिरश्चिच्छेदखड्गेनततोसावपतद्भुवि ॥ ३६ ॥ ततःसिंहश्चखादोग्रदं

ष्ट्राक्षुण्णशिरोधरान् ॥ असुरांस्तांस्तथा
कालीशिवदूतीतथापरान् ॥३७॥ कौमा
रीशक्तिनिर्भिन्नाःकेचिन्नेशुर्महासुराः ॥
ब्रह्माणीमंत्रपूतेन तोयेनान्येनिराकृताः
॥ ३८ ॥ माहेश्वरीत्रिशूलेन भिन्नाःपेतु
स्तथापरे ॥ वाराहीतुण्डघातेनकेचिच्चू

णींकृताभुवि ॥ ३९॥ खंडंखंडंचचक्रेण
वैष्णव्यादानवाः कृताः ॥ वज्रेणचैंद्रीह
स्ताग्रविमुक्तेनतथापरे ॥४०॥केचिद्विने
शुरसुराःकेचिन्नष्टामहाहवात् ॥ भक्षिता
श्चापरेकालीशिवदूतीमृगाधिपैः ॥४१॥
इतिमार्कंडेयपुराणेसावर्णिकेमन्वन्तरे

देवीमाहात्म्येनिशुम्भवधोनामनवमो ऽ
ध्यायः ॥ ९॥उवाच॥२॥श्लोकाः ॥३९
एवं ॥४१॥एवमादितः ॥ ५४३ ॥ ऋषिरु
वाच ॥१॥ निशुंभंनिहतंदृष्ट्वाभ्रातरंप्राण
संमितं ॥ हन्यमानंबलंचैवशुंभःक्रुद्धोब्र
वीद्वचः ॥२॥ बलावलेपाद्दुष्टेत्वंमादुर्गेग

स. १२६

र्वमावह ॥ अन्यासांबलमाश्रित्ययुध्य
सेयातिमानिनी ॥ ३ ॥ देव्युवाच ॥४॥
एकैवाहंजगत्यत्रद्वितीयाकाममापरा ॥
पश्यैतादुष्टमय्येवविशंत्योमद्विभूतयः ॥
॥ ५॥ ततःसमस्तास्तादेव्योब्रह्माणीप्रमु
खालयं ॥ तस्यादेव्यास्तनौजग्मुरेकैवा

अ. १०

१२६

सीत्तदांबिका ॥६॥ देव्युवाच ॥७॥ अ
हंविभूत्याबहुभिरिहरूपैर्यदास्थित्ता ॥त
त्संहृतंमयैकैव तिष्ठाम्याजौस्थिरोभव
॥८॥ऋषिरुवाच ॥९॥ततःप्रववृतेयुद्धंदे
व्याःशुंभस्यचोभयोः॥ पश्यतांसर्वदेवा
नामसुराणांचदारुणं ॥१०॥शरवर्षैःशि

तैःशस्त्रैस्तथास्त्रैश्चैवदारुणैः ॥ तयोर्युद्ध
मभूद्भूयःसर्वलोकभयंकरं ॥११॥दिव्या
न्यस्त्राणिशतशोमुमुचेयान्यथांबिका॥
बभंजतानिदैत्येंद्रस्तत्प्रतीघातकर्तृभिः
॥ १२ ॥ मुक्तानितेनचास्त्राणिदिव्यानि
परमेश्वरी ॥ बभंजलीलयैवोग्रहुंकारो

च्चारणादिभिः॥१३॥ ततश्शरशतैर्देवीमा
च्छादयतसोसुरः॥ सापितत्कुपितादेवी
धनुश्चिच्छेदचेषुभिः ॥१४॥ छिन्नेधनु
षिदैत्येंद्रस्तथाशक्तिमथाददे ॥चिच्छेददे
वीचक्रेणतामप्यस्यकरेस्थितां ॥१५॥
ततःखड्गमुपादायशतचंद्रंचभानुमत् ॥

अभ्यधावत्तदादेवींदैत्यानामाधिपेश्वरः ॥१६॥तस्यापततएवाशुखड्गंचिच्छेदचंडिका ॥धनुर्मुक्तैःशितैर्बाणैश्चर्मचार्ककरामलं ॥१७॥हताश्वःसतदादैत्यश्छिन्नधन्वाविसारथिः ॥जग्राहमुद्गरंघोरमंबिकानिधनोद्यतः ॥१८॥ चिच्छेदापतत

स्तस्यमुद्गरंनिशितैःशरैः ॥तथापिसोभ्य
धावत्तांमुष्टिमुद्यम्यवेगवान् ॥ १९ ॥स
मुष्टिंपातयामासहृदयेदैत्यपुंगवः॥देव्या
स्तंचापिसादेवी तलेनोरस्यताडयत् ॥
॥ २० ॥ तलप्रहाराभिहतोनिपपातमही
तले॥ सदैत्यराजःसहसापुनरेवतथोत्थि

तः ॥ २१ ॥ उत्पत्यचप्रगृह्योच्चैर्दैवींगग
नमास्थितः ॥ तत्रापिसानिराधारायुयु
धेतेनचंडिका ॥ २२ ॥ नियुद्धंखेतदादै
त्यश्चंडिकाचपरस्परं ॥ चक्रतुःप्रथमंयु
द्धंमुनिविस्मयकारकम्॥ २३ ॥ततोनि
युद्धंसुचिरंकृत्वातेनांबिकासह ॥ उत्पा

ट्यभ्रामयामासाचिक्षेपधरणीतले २४

सक्षिप्तोधरणींप्राप्यमुष्टिमुद्यम्यवेगितः

॥ अभ्यधावतदुष्टात्माचण्डिकानिधने

च्छया ॥ २५ ॥ तमायांततंततोदेवीसर्वदै

त्यजनेश्वरम् ॥ जगत्यांपातयामासभि

त्वाशूलेनवक्षसि ॥२६॥ सगतासुःपपा

तोऽयंदेवीशूलाग्रविक्षतः ॥ चालयन्स
कलांपृथ्वींसाब्धिद्वीपांसपर्वतां ॥२७
ततःप्रसन्नमखिलंहतेतस्मिन्दुरात्मनि ॥
जगत्स्वास्थ्यमतीवापनिर्मलंचाभव
न्नभः ॥२८॥ उत्पातमेघास्सोल्कायेप्रा
गासंस्तेशमंययुः ॥ सरितोमार्गवाहिन्य

स्तथासंस्तत्रपातिते ॥ २९ ॥ ततोदेव
गणास्सर्वैर्हर्षनिर्भरमानसा: ॥ बभूवुर्नि
र्हतेतस्मिन्गंधर्वाललितंजगु:॥ ३० ॥ अ
वादयंस्तथैवान्येननृतुश्चाप्सरोगणा: ॥
ववु: पुण्यास्तथा वातास्सुप्रभोभूद्दिवा
कर: ॥ ३१ ॥ जज्वलुश्चाग्नयश्शांताश्शां

तादिग्जनितस्वनाः ॥ ३२ ॥ इतिमार्क
ण्डेयपुराणेसावर्णिके मन्वंतरेदेवीमाहा
त्म्येशुंभवधोनामदशमोध्यायः ॥१० ॥
॥उवाच॥ ४ ॥ अर्धं ॥ १ ॥ श्लोकाः ॥
॥२७॥एवं ॥३२॥एवमादितः॥ ५७५॥
॥ऋषिरुवाच ॥ १ ॥ देव्याहतेतत्रमहा

सुरेंद्रसेंद्राःसुरावह्निपुरोगमास्ताम् ॥ का
त्यायनींतुष्टुवुरिष्टलाभाद्विकासिवक्त्रा
ब्जविकासिताशाः ॥ २ ॥देविप्रपन्नार्ति
हरेप्रसीदप्रसीदमातर्जगतोखिलस्य ॥प्र
सीदविश्वेश्वरिपाहिविश्वं त्वमीश्वरींदे
विचराचरस्य ॥ ३ ॥ आधारभूताजग

तस्त्वमेकामहीस्वरूपेणयत:स्थितासि ॥ अपांस्वरूपस्थितयात्वयैतदाप्याय तेकृत्स्नमलंघ्यवीर्यें ॥ ४ ॥ त्वंवैष्णवीश क्तिरनंतवीर्या विश्वस्यबीजं परमासि माया ॥ संमोहितंदेविसमस्तमेतत्त्वंवैप्र सन्नाभुविमुक्तिहेतु: ॥५॥ विद्या:समस्ता

स्तवदेविभेदाःस्त्रियःसमस्ताःसकलाज
गत्सु॥त्वयैकयापूरितमंबयैतत्कातेस्तु
तिःस्तव्यपरापरोक्तिः॥ ६ ॥ सर्वभूताय
दादेवीस्वर्गमुक्तिप्रदायिनी ॥ त्वंस्तुता
स्तुतयेकावाभवंतिपरमोक्तयः ॥ ७ ॥स
र्वस्यबुद्धिरूपेणजनस्यहृदिसंस्थिते ॥

स. १३३

स्वर्गापवर्गदेदेविनारायणिनमोस्तुते ८
कलाकाष्ठादिरूपेण परिणामप्रदायिनी
॥विश्वस्योपरतौशक्तेनारायणिनमोस्तु
ते ॥ ९ ॥ सर्वमंगलमांगल्येशिवेसर्वार्थ
साधिके॥शरण्येत्र्यंबकेगौरिनारायणि
नमोस्तुते॥१०॥सृष्टिस्थितिविनाशानां

अ. ११

१३३

शक्तिभूतेसनातनि ॥ गुणाश्रयेगुणमये
नारायणिनमोस्तुते ॥ ११ ॥ शरणागत
दीनार्तपरित्राणपरायणे ॥ सर्वस्यार्तिह
रेदेविनारायणिनमोस्तुते ॥१२॥ हंसयु
क्तविमानस्थेब्रह्माणीरूपधारिणि ॥कौ
शांभःक्षरिकेदेवि नारायणिनमोस्तुते ॥

॥ १३ ॥ त्रिशूलचंद्राहिधरेमहावृषभवा
हिनि ॥ माहेश्वरीस्वरूपेणनारायणिन
मोस्तुते॥ १४॥मयूरकुक्कुटवृतेमहाशक्ति
धरेनघे ॥ कौमारीरूपसंस्थाने नाराय
णिनमोस्तुते ॥१५॥ शंखचक्रगदाशार्ङ्ग
गृहीतपरमायुधे ॥ प्रसीदवैष्णवीरूपेना

रायणिनमोस्तुते ॥ १६ ॥ गृहीतोग्रमहा
चक्रेदंष्ट्रोद्धृतवसुंधरे॥वराहरूपिणिशिवे
नारायणिनमोस्तुते ॥ १७॥ नृसिंहरूपे
णोग्रेणहंतुंदैत्यान्कृतोद्यमे॥ त्रैलोक्यत्रा
णसहितेनारायणिनमोस्तुते ॥१८॥ कि
रीटिनिमहावज्रेसहस्रनयनोज्ज्वले ॥ वृ

त्र्यप्राणहरे चैंद्रिनारायणिनमोस्तुते ॥ १९
शिवदूतीस्वरूपेणहतदैत्यमहाबले ॥ घो
ररूपेमहारावेनारायणिनमोस्तुते ॥ २० ॥
दंष्ट्राकरालवदने शिरोमालाविभूषणे ॥
चामुंडेमुंडमथनेनारायणिनमोस्तुते २१
लक्ष्मिलज्जेमहाविद्ये श्रद्धेपुष्टिस्वधेध्रुवे

॥महारात्रिमहाविद्येनारायणिनमोस्तुते
॥ २२॥ मेधेसरस्वतिवरेभूतिबाभ्रवितो
मसि ॥ नियतेत्वंप्रसीदेशेनारायणिनमो
स्तुते ॥२३॥ सर्वस्वरूपेसर्वेशेसर्वशक्ति
समन्विते ॥भयेभ्यस्त्राहिनोदेविदुर्गेदेवि
नमोस्तुते ॥ २४ ॥ एतत्तेवदनंसौम्यंलो

चनत्रयभूषितम्॥पातुनःसर्वभीतिभ्यः
कात्यायनिनमोस्तुते ॥२५॥ ज्वालाक
रालमत्युग्रमशेषासुरसूदनम्॥ त्रिशूलंपा
तुनोभीतेर्भद्रकालिनमोस्तुते ॥२६॥हि
नस्तिदैत्यतेजांसिस्वनेनापूर्ययाजगत्
॥ साघंटापातुनोदेविपापेभ्योनःसुतानि

व॥२७॥ असुरासृग्वसापंकचर्चितस्ते
करोज्ज्वलः॥शुभायखड्गोभवतुचंडिके
त्वांनतावयम्॥ २८॥ रोगानशेषानपहं
सितुष्टारुष्टातुकामान्सकलानभीष्टान्॥
त्वामाश्रितानांनविपन्नराणांत्वामाश्रि
ताह्याश्रयतांप्रयान्ति ॥२९॥ एतत्कृतं

स.
१३७

यत्कदनंत्वयाद्य धर्मद्विषां देविमहासुरा
णां ॥रूपैरनेकैर्बहुधात्ममूर्तिंकृत्वांबिके
तत्प्रकरोतिकान्या ॥३०॥विद्यासुशास्त्रे
षुविवेकदीपेष्वाद्येषु वाक्येषुचकात्वद
न्या ॥ममत्वगर्तेऽतिमहांधकारेविभ्रामा
यत्येतदतीवविश्वं ॥३१॥ रक्षांसियत्रो

अ.
११
१३७

श्रविषाश्वनागा यत्रारयोदस्युबलानियत्र॥दावानलोयत्रतथाब्धिमध्येतत्रस्थितात्वंपरिपासिविश्वम्॥३२॥विश्वेश्वरित्वंपरिपासिविश्वं विश्वात्मिकाधारयसीतिविश्वम्॥ विश्वेशवंद्याभवतीभवन्ति विश्वाश्रयायेत्वयिभक्तिनम्राः॥

॥ ३३ ॥ देविप्रसीदपरिपालयनोरिभीते
र्नित्यंयथासुरवधादधुनैवसद्यः ॥ पापा
निसर्वजगतां प्रशमंनयाशुउत्पातपाक
जनितांश्चमहोपसर्गान् ॥ ३४ ॥ प्रणता
नांप्रसीदत्वं देवि विश्वार्तिहारिणि ॥ त्रै
लोक्यवासिनामीड्ये लोकानां वरदा

भव ॥ ३५ ॥ देव्युवाच ॥ ३६ ॥ वरदाऽहं
सुरगणा वरं यन्मनसेच्छथ ॥ तं वृणुध्वं प्र
यच्छामि जगतामुपकारकम् ॥ ३७ ॥
॥ देवा ऊचुः ॥ ३८ ॥ सर्वाबाधाप्रशमनं
त्रैलोक्यस्याखिलेश्वरि ॥ एवमेव त्वया
कार्यमस्मद्वैरिविनाशनम् ॥ ३९ ॥ देव्यु

वाच ॥ ४० ॥ वैवस्वतेंतरे प्राप्ते अष्टाविंश
तिमे युगे ॥ शुम्भो निशुंभश्चैवान्यावुत्प
त्स्येते महासुरौ ॥ ४१ ॥ नंदगोपगृहे जाता
यशोदागर्भसंभवा ॥ ततस्तौ नाशयिष्या
मि विंध्याचलनिवासिनी ॥ ४२ ॥ पुनर
प्यतिरौद्रेण रूपेण पृथिवीतले ॥ अवती

र्यं हनिष्यामि वैप्रचित्तांस्तुदानवान् ॥
॥ ४३ ॥ भक्षयंत्याश्चतानुग्रान्वैप्रचित्ता
न्महासुरान् ॥ रक्तादन्ताभविष्यंतिदाडि
मीकुसुमोपमाः ॥ ४४ ॥ ततोमांदेवता
स्स्वर्गेमर्त्यलोकेचमानवाः ॥ स्तुवन्तो
व्याहरिष्यंतिसततंरक्तदंतिकां ४५ भूय

श्वशतवार्षिक्यामनावृष्ट्यामनंभसि ॥
मुनिभिःसंस्तुताभूमौसंभविष्याम्ययो
निजा ॥ ४६ ॥ ततःशतेननेत्राणां निरी
क्षिष्यामियन्मुनीन् ॥कीर्तयिष्यंतिमनु
जाःशताक्षीमितिमांततः ॥४७॥ ततोह
मखिलं लोकमात्मदेहसमुद्भवैः ॥ भरि

ष्यामिसुराः शाकैरावृष्टेःप्राणधारकैः ॥
॥ ४८ ॥ शाकंभरीति विख्यातिंतदाया
स्याम्यहंभुवि ॥ तत्रैवचवधिष्यामिदुर्ग
माख्यंमहासुरं॥४९॥दुर्गादेवीतिविख्या
तंतन्मेनामभविष्यति॥पुनश्चाहंयदाभी
मंरूपंकृत्वाहिमाचले ॥५०॥ रक्षांसिभ

स.
१४१

क्षयिष्यामिमुनीनांत्राणकारणात् ॥ त
दामांमुनयःसर्वैस्तोष्यंत्यानम्रमूर्तयः ॥
॥५१॥ भीमादेवीतिविख्यातंतन्मेनाम
भविष्यति ॥यदारुणाख्यस्त्रैलोक्येमहा
बाधांकरिष्यति ॥ ५२॥ तदाहंभ्रामरंरू
पंकृत्वासंख्येयषट्पदं ॥ त्रैलोक्यस्यहि

अ.
११
१४१

तार्थायवधिष्यामिमहासुरं ॥५३॥ भ्रा
मरीतिचमांलोकास्तदास्तोष्यन्ति सर्व
तः ॥ इत्थंयदायदाबाधादानवोत्थाभवि
ष्यति ॥५४॥ तदातदावतीर्याहंकरिष्या
म्यरिसंक्षयम् ॥ ५५॥ इतिमार्कण्डेयपु
राणेसावर्णिकेमन्वंतरेदेवीमाहात्म्ये ना

रायणीस्तुतिर्नामएकादशोऽध्यायः ११
उवाच॥४॥अर्धं॥१॥श्लोकाः॥ ५० ॥
एवम् ॥५५॥एवमादितः॥ ६३०॥ देव्यु
वाच ॥१॥ एभिस्तवैश्च मां नित्यं स्तो
ष्यतेयस्समाहितः ॥ तस्याहंसकलांबा
धांनाशयिष्याम्यसंशयं ॥२॥ मधुकैट

भनाशं च महिषासुरघातनं ॥ कीर्तयिष्यं
तियेतद्वद्वधं शुंभनिशुंभयोः॥ ३ ॥ अष्ट
म्यां च चतुर्दश्यां नवम्यां चैकचेतसः ॥
श्रोष्यन्ति चैव ये भक्त्या मम माहात्म्यमु
त्तमम् ॥ ४ ॥ न तेषां दुष्कृतं किंचिद्दुष्कृतो
त्था न चापदः ॥ भविष्यति न दारिद्र्यं न

चैवेष्टवियोजनम् ॥५॥ शत्रुतोनभयंत
स्यदस्युतोवानराजतः ॥ नशस्त्रानलतो
यौघात्कदाचित्संभविष्यति॥६॥तस्मा
न्ममैतन्माहात्म्यंपठितव्यंसमाहितैः ॥
श्रोतव्यंचसदाभक्त्यापरंस्वस्त्ययनंमह
त् ॥ ७ ॥ उपसर्गानशेषांस्तुमहामारीस

मुद्धवान् ॥ तथात्रिविधमुत्पातंमाहात्म्यं
शमयेन्मम ॥८॥ यत्रैतत्पठ्यतेसम्यङ्नि
त्यमायतनेमम ॥ सदानतद्विमोक्ष्यामि
सांनिध्यंतत्रमेस्थितम् ॥ ९ ॥ बलिप्रदा
नेपूजायामग्निकार्यैमहोत्सवे ॥ सर्वंममै
तच्चरितमुच्चार्यंश्राव्यमेवच ॥ १० ॥ जान

ताऽजानतावापिबलिपूजांतथाकृतां ॥ प्रतीक्षिष्याम्यहंप्रीत्यावन्हिहोमंतथाकृतम् ॥ ११ ॥ शरत्कालेमहापूजाक्रियतेयाचवार्षिकी ॥ तस्यांममैतन्माहात्म्यंश्रुत्वाभक्तिसमन्वितः ॥ १२ ॥ सर्वाबाधाविनिर्मुक्तोधनधान्यसुतान्वितः ॥ म

नुष्योमत्प्रसादेन भविष्यतिनसंशयः॥
॥ १३ ॥ श्रुत्वाममैतन्माहात्म्यंतथाचो
त्पत्तयःशुभाः ॥पराक्रमंचयुद्धेषुजायते
निर्भयःपुमान् ॥१४॥ रिपवःसंक्षयंयां
तिकल्याणं चोपपद्यते ॥ नंदतेचकुलंपुं
सांमाहात्म्यंममशृण्वतां ॥ १५ ॥ शांति

स. १४५

कर्मणिसर्वत्रतथादुस्स्वप्नदर्शने ॥ ग्रहपी
डासुचोग्रासुमाहात्म्यंशृणुयान्मम॥१६
उपसर्गाःशमंयांतिग्रहपीडाश्चदारुणाः॥
दुस्स्वप्नंचनृभिर्दृष्टं सुस्वप्नमुपजायते ॥
॥ १७॥ बालग्रहाभिभूतानांबालानांशां
तिकारकं ॥संघातभेदेचनृणांमैत्रीकरण

अ. १२

१४५

मुत्तमम् ॥१८॥ दुर्वृत्तानामशेषाणांबल
हानिकरंपरं ॥रक्षोभूतपिशाचानांपठना
देवनाशनं ॥१९॥ सर्वंममैतन्माहात्म्यं
ममसन्निधिकारकं ॥ पशुपुष्पार्घधूपैश्च
गंधदीपैस्तथोत्तमैः ॥२०॥ विप्राणांभो
जनैर्होमैःप्रोक्षणीयैरहर्निशं ॥ अन्यैश्च

स. १४६

विविधैर्भोगैः प्रदानैर्वत्सरेणया ॥ २१ ॥
प्रीतिर्मे क्रियते सास्मिन्सकृदुच्चरिते श्रुते
॥ श्रुतं हरति पापानि तथारोग्यं प्रयच्छति
॥ २२ ॥ रक्षां करोति भूतेभ्यो जन्मनां की
र्तनं मम ॥ युद्धेषु चरितं यन्मे दुष्टदैत्यनिब
र्हणं ॥ २३ ॥ तस्मिन्श्रुते वैरिकृतं भयं पुं

अ. १२ १४६

सांनजायते ॥ युष्माभिस्तुतयोयाश्च
याश्चब्रह्मर्षिभिःकृताः ॥२४॥ ब्रह्मणाच
कृतास्तास्तुप्रयच्छंतिशुभांमतिं ॥ अर
ण्येप्रांतरेवापिदावाग्निपरिवारितः ॥२५
॥ दस्युभिर्वावृतःशून्येगृहीतोवापिशत्रु
भिः ॥ सिंहव्याघ्रानुयातोवावनेवावनह

स्तिभिः ॥ २६ ॥ राज्ञाक्रुद्धेनचाज्ञप्तोव
ध्योबन्धगतोपिवा ॥आघूर्णितोवावाते
नस्थितःपोतेमहार्णवे ॥२७॥ पतत्सुचा
पिशस्त्रेषुसंग्रामेभृशदारुणे ॥ सर्वाबाधा
सुघोरासुवेदनाभ्यर्दितोपिवा ॥२८॥स्म
रन्ममैतच्चरितंनरोमुच्येतसंकटात् ॥मम

प्रभावात्सिंहाद्या दस्यवोवैरिणस्तथा ॥
॥२९॥ दूरादेवपलायंतेस्मरतश्चरितंमम
॥३०॥ ऋषिरुवाच॥३१॥ इत्युक्त्वासा
भगवतीचंडिकाचंडविक्रमा ॥ ३२ ॥ प
श्यतामेवदेवानांतत्रैवांतरधीयत ॥ तेपि
देवानिरातंकाःस्वाधिकारान्यथापुरा ॥

॥ ३३ ॥ यज्ञभागभुजःसर्वैंचक्रुर्विनिह
तारयः ॥ दैत्याश्चदेव्यानिहते शुंभेदेवरि
पौयुधि ॥३४॥ जगद्विध्वंसकेतस्मिन्म
होग्रेऽतुलविक्रमे ॥ निशुंभेचमहावीर्यैंशे
षाःपातालमाययुः ॥३५॥एवंभगवतीदे
वीसानित्यापिपुनःपुनः॥संभूयकुरुतेभू

पजगतःपरिपालनं ॥३६॥ तयैतन्मोह्य
तेविश्वंसैवाविश्वंप्रसूयते ॥ सायाचित्ता
चविज्ञानन्तुष्टाऋद्धिंप्रयच्छति ॥ ३७॥
व्याप्तंतयैतत्सकलंब्रह्मांडंमनुजेश्वर॥म
हाकाल्यामहाकालेमहामारीस्वरूपया
॥ ३८ ॥सैवकालेमहामारीसैवसृष्टिर्भव

त्यजा ॥ स्थितिं करोति भूतानां सैव काले
सनातनी ॥ ३९ ॥ भवकाले नृणां सैव ल
क्ष्मीर्वृद्धिप्रदा गृहे ॥ सैवाभावे तथा लक्ष्मी
र्विनाशायोपजायते ॥ ४० ॥ स्तुता संपू
जिता पुष्पैर्धूपगंधादिभिस्तथा ॥ ददाति
वित्तं पुत्रांश्च मतिं धर्मे गतिं शुभां ॥ ४१ ॥

॥ इतिमार्कंण्डेयपुराणेसावर्णिकेमन्वंत
रेदेवीमाहात्म्ये भगवतीवाक्यंनामद्वाद
शोध्यायः ॥ १२ ॥ उवाच ॥२॥ अर्धे॥
॥२॥ श्लो० ॥३७॥ एवं ॥ ४१ ॥ एवमा
दितः ॥ ६७१ ॥ ॥ ऋषिरुवाच ॥ १ ॥
एतत्तेकथितंभूपदेवीमाहात्म्यमुत्तमं ॥ए

वंप्रभावासादेवीययेदंधार्यतेजगत् ॥ २
विद्यातथैवक्रियतेभगवाद्विष्णुमायया॥
तयात्वमेषवैश्यश्च तथैवान्येविवेकिनः
॥ ३ ॥ मोह्यंतेमोहिताश्चैवमोहमेष्यंति
चापरे ॥तामुपैहिमहाराजशरणंपरमेश्वं
रीं ४ आराधितासैवनृणांभोगस्वर्गाप

वर्गदा ॥५॥ मार्कण्डेयउवाच ॥ ६ ॥ इ
तितस्यवचःश्रुत्वासुरथःसनराधिपः ॥
॥ ७ ॥ प्रणिपत्यमहाभागंतमृषिंशंसित
व्रतं॥निर्विण्णोतिममत्वेनराज्यापहरणे
नच ॥८॥ जगामसद्यस्तपसेसचवैश्यो
महामुने॥ संदर्शनार्थमंबायानदीपुलिन

संस्थितः ॥ ९ ॥ सचवैश्यस्तपस्तेपेदेवी
सूक्तंपरंजपन् ॥ तौतस्मिन्पुलिनेदेव्याः
कृत्वामूर्तिंमहीमयीं ॥ १० ॥ अर्हणांच
क्रतुस्तस्याःपुष्पधूपाग्नितर्पणैः॥निराहा
रौयताहारौतन्मनस्कौसमाहितौ॥११॥
ददतुस्तौबलिंचैवनिजगात्रासृगुक्षितं ॥

एवंसमाराधयतोस्त्रिभिर्वर्षैर्यतात्मनोः
॥ १२ ॥ परितुष्टाजगद्धात्रीप्रत्यक्षंप्राह
चंडिका ॥१३॥ देव्युवाच ॥१४॥यत्प्रा
र्थ्यतेत्वयाभूपत्वयाचकुलनंदन ॥ १५
मत्तस्तत्प्राप्यतांसर्वं परितुष्टाददामितत्
॥ १६ ॥ मार्कण्डेयउवाच ॥१७॥ ततो

स.
१५२

वत्रेनृपोराज्यमविभ्रंश्यन्यजन्मनि १८
अत्रैववचनिजंराज्यंहतशत्रुबलंबलात्॥
सोपिवैश्यस्ततोज्ञानं वत्रेनिर्विण्णमान
सः ॥ १९ ॥ ममेत्यहमितिप्राज्ञस्संगवि
च्युतिकारकं ॥ २० ॥ देव्युवाच ॥२१॥
स्वल्पैरहोभिर्नृपते स्वंराज्यंप्राप्स्यतेभ

अ.
१३
१५२

वान्॥२२॥ हत्वारिपूनस्खलितंतवतत्र
भविष्यति॥ मृतश्चभूयःसंप्राप्यजन्मदे
वाद्विवस्वतः॥२३॥सावर्णिकोनाममनु
र्भवान्भुविभविष्यति ॥ वैश्यवर्यत्वया
यश्चवरोस्मत्तोभिवांछितः॥२४॥तंप्रय
च्छामिसंसिद्धयैतवज्ञानंभविष्यति ॥

॥२५॥ मार्कंडेयउ० ॥२६॥ इतिदत्वातयो
र्देवीयथाभिलषितंवरं २७ बभूवांतर्हि
तासद्योभक्त्यातांभ्यामभिष्टुता ॥ एवंदे
व्यावरंलब्ध्वासुरथःक्षत्रियर्षभः॥२८॥
सूर्याज्जन्मसमासाद्य सावर्णिर्भवितामनुः ॥२९॥ इतिमार्कण्डेयपुराणेसावर्णि

केमन्वंतरेदेवीमाहात्म्येसुरथवैश्ययोर्व
रप्रदानंनामत्रयोदशोध्यायः॥१३॥उवा
च॥६॥अर्धानि॥११॥श्लोकाः॥१२॥
एवं॥२१॥एवमादितः॥७००॥अथो
त्तरन्यासाः॥ खड्गिनीशूलिनीघोरा०हृ
दयायनमः॥शूलेनपाहिनोदेवि०शिरसे

स्वाहा ॥ प्राच्यांरक्षप्रतीच्यांच० शिखा
यैवषट् ॥ सौम्यानियानिरूपाणि० कव
चायहुं ॥ खड्गशूलगदादीनि० नेत्रत्रयाय
वौषट् ॥ सर्वस्वरूपेसर्वेशे० अस्त्रायफट् ॥
अथध्यानं ॥ विद्युद्दामसमप्रभांमृगपति
स्कंधस्थितांभीषणांकन्याभिःकरवा

लखेटविसलद्धस्ताभिरासेवितां ॥ हस्तै
श्चक्रधरालिखेटविशिखांश्चापंगुणंतर्ज
नींबिभ्राणामनलात्मिकांशशिधरांदुर्गां
त्रिनेत्रांभजे ॥१॥ अथदेवीसूक्तम् ॥ ॥
नमोदेव्यै महादेव्यै शिवायै सततंनमः ॥
नमःप्रकृत्यैभद्रायै नियताःप्रणतास्स्म

तां ॥ १ ॥ रौद्रायैनमोनित्यायैगौर्यैधा
त्र्यैनमोनमः ॥ज्योत्स्नायैचेंदुरूपिण्यैसु
खायैसततंनमः ॥२॥ कल्याण्यैप्रणतां
वृद्ध्यै सिद्ध्यैकुर्मो नमोनमः ॥ नैर्ऋत्यै
भूभृतांलक्ष्म्यैशर्वाण्यैतेनमोनमः॥ ३ ॥
दुर्गायैदुर्गपारायै सारायै सर्वकारिण्यै ॥

ख्यात्यैतथैवकृष्णायैधूम्रायैसततंनमः

॥ ४ ॥ अतिसौम्यातिरौद्रायैनतास्तस्यै

नमोनमः ॥ नमोजगत्प्रतिष्ठायैदेव्यैकृ

त्यैनमोनमः ॥ ५ ॥ यादेवीसर्वभूतेषुवि

ष्णुमायेतिशब्दिता ॥ नमस्तस्यैनमस्त

स्यैनमस्तस्यैनमोनमः ॥६॥ यादेवीस

र्वभूतेषुचेतनेत्यभिधीयते ॥ नमस्तस्यै
नमस्तस्यैनमस्तस्यैनमोनमः ॥७॥ या
देवीसर्वभूतेषुबुद्धिरूपेणसंस्थिता ॥ न
मस्तस्यै नमस्तस्यैनमस्तस्यैनमोनमः
॥८॥यादेवीसर्वभूतेषुनिद्रारूपेणसंस्थि
ता॥नमस्तस्यैनमस्तस्यैनमस्तस्यैनमो

नमः ॥९॥ यादेवीसर्वभूतेषुक्षुधारूपेण
संस्थिता ॥ नमस्तस्यैनमस्तस्यैनमस्त
स्यैनमोनमः ॥ १० ॥ यादेवीसर्वभूतेषु
च्छायारूपेणसंस्थिता ॥ नमस्तस्यैनम
स्तस्यैनमस्तस्यैनमोनमः ॥११॥ यादे
वीसर्वभूतेषुशक्तिरूपेणसंस्थिता ॥ नम

स्तस्यैनमस्तस्यै नमस्तस्यैनमोनमः ॥
॥१२॥ यादेवीसर्वभूतेषुतृष्णारूपेणसं
स्थिता॥नमस्तस्यैनमस्तस्यैनमस्तस्यै
नमोनमः॥१३॥ यादेवीसर्वभूतेषुक्षांति
रूपेणसंस्थिता ॥ नमस्तस्यैनमस्तस्यै
नमस्तस्यैनमोनमः ॥१४॥ यादेवीसर्व

भूतेषुजातिरूपेणसंस्थिता ॥ नमस्तस्यै
नमस्तस्यैनमस्तस्यैनमोनमः ॥ १५ ॥
यादेवीसर्वभूतेषुलज्जारूपेणसंस्थिता ॥
नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमोन
मः ॥ १६ ॥ यादेवीसर्वभूतेषुशांतिरूपेण
संस्थिता ॥ नमस्तस्यैनमस्तस्यैनमस्त

स्यैनमोनमः ॥ १७ ॥ यादेवीसर्वभूतेषु श्रद्धारूपेणसंस्थिता॥नमस्तस्यैनमस्त स्यैनमस्तस्यैनमोनमः ॥१८॥ यादेवी सर्वभूतेषुकांतिरूपेणसंस्थिता ॥नमस्त स्यैनमस्तस्यैनमस्तस्यैनमोनमः॥१९॥ यादेवीसर्वभूतेषु लक्ष्मीरूपेणसंस्थिता

॥ नमस्तस्यैनमस्तस्यैनमस्तस्यैनमोन
मः ॥ २० ॥ यादेवीसर्वभूतेषुवृत्तिरूपेण
संस्थिता ॥ नमस्तस्यैनमस्तस्यैनमस्त
स्यैनमोनमः ॥ २१ ॥ यादेवीसर्वभूतेषु
स्मृतिरूपेणसंस्थिता ॥ नमस्तस्यैनम
स्तस्यैनमस्तस्यैनमोनमः २२ यादेवी

सर्वभूतेषुदयारूपेणसंस्थिता ॥ नमस्त
स्यैनमस्तस्यैनमस्तस्यैनमोनमः ॥२३
यादेवीसर्वभूतेषु तुष्टिरूपेणसंस्थिता ॥
नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमोन
मः ॥२४॥ यादेवीसर्वभूतेषुमातृरूपेण
संस्थिता ॥ नमस्तस्यैनमस्तस्यैनमस्त

स्यैनमोनमः ॥ २५ ॥ यादेवीसर्वभूतेषु
भ्रांतिरूपेणसंस्थिता ॥ नमस्तस्यैनम
स्तस्यैनमस्तस्यैनमोनमः ॥ २६ ॥ इंद्रि
याणामधिष्ठात्रीभूतानांचाखिलेषुया ॥
भूतेषुसततंतस्यैव्याप्त्यैदेव्यैनमोनमः ॥
॥ २७ ॥ चितिरूपेणयाकृत्स्नमेतद्व्याप्य

स्थिता जगत् ॥ नमस्तस्यै नमस्तस्यै नम
स्तस्यै नमो नमः ॥ २८ ॥ स्तुता सुरैः पूर्व
मभीष्टसंश्रयात्तथा सुरेंद्रेण दिनेषु सेवि
ता ॥ करोतु सा नः शुभहेतुरीश्वरी शुभानि
भद्राण्यभिहंतु चापदः ॥ २९ ॥ यासांप्र
तं चोद्धतदैत्यतापितैरस्माभिरीशा च सुरै

र्नमस्यते ॥ याचस्मृतातत्क्षणमेवहंति
नःसर्वापदोभक्तिविनम्रमूर्तिभिः॥३०॥
इति देवीसूक्तंपठित्वाऽष्टोत्तरशतंनवार्ण
जपंकृत्वातदुत्तरन्यासान्विधाय ॥ गु
ह्यातिगुह्यगोप्त्रीत्वंगृहाणास्मत्कृतंज
पं॥सिद्धिर्भवतुमेदेवित्वत्प्रसादान्महेश्व

रि ॥ इतिदेव्यावामहस्तेजपंनिवेदयेत्॥
श्रीगणपतिर्जयति ॥ ॥ अस्यश्रीसप्त
शतीरहस्यत्रयस्य ॥ नारायणऋषिः ॥
अनुष्टुप्छंदः ॥ महाकालीमहालक्ष्मीम
हासरस्वतीदेवता ॥ यथोक्तफलावाप्त्य
र्थंजपेविनियोगः ॥ राजोवाच ॥भगव

न्नवतारामेचंडिकायास्त्वयोदिताः॥एते
षांप्रकृतिंब्रह्मन्प्रधानंवक्तुमर्हसि ॥ १ ॥
आराध्यंयन्मयादेव्याः स्वरूपंयेनतद्द्वि
ज ॥ विधिनाब्रूहिसकलंयथावत्प्रणत
स्यमे ॥ २ ॥ ऋषिरुवाच ॥ इदंरहस्यंपर
ममनाख्येयंप्रचक्षते ॥ भक्तोसीतिनमे

किंचित्तवावाच्यंनराधिप ॥ ३ ॥ सर्व
स्याद्यामहालक्ष्मीस्त्रिगुणा परमेश्वरी ॥
लक्ष्यालक्ष्यस्वरूपासाव्याप्यकृत्स्नंव्य
वस्थिता ॥४॥मातुलिंगंगदांखेटंपानपा
त्रंचबिभ्रती ॥नागंलिंगंचयोनिंचबिभ्र
तीनृपमूर्द्धनि ॥ ५ ॥ तप्तकांचनवर्णाभा

तप्तकांचनभूषणा ॥ शून्यंतदखिलंस्वेन
पूरयामासतेजसा ॥ ६ ॥ शून्यंतदखिलं
लोकंविलोक्यपरमेश्वरी ॥ बभाररूपम
परंतमसाकेवलेनहि ॥७॥ साभिन्नांज
नसंकाशादंष्ट्रांचितवरानना ॥ विशाल
लोचनानारीबभूवतनुमध्यमा ॥८॥ ख

ड्गपात्रशिरःखेटैरलंकृतचतुर्भुजा ॥ कबं
धहारंशिरसाबिभ्राणाहिशिरःस्रजं ॥ ९॥
साप्रोवाच महालक्ष्मीं तामसीप्रमदोत्त
मा ॥ नामकर्मचमेमातर्देहितुभ्यंनमोन
मः ॥१०॥ तांप्रोवाचमहालक्ष्मीस्ताम
सींप्रमदोत्तमां ॥ ददामितवनामानिया

निकर्माणितानिच ॥११॥ महामायाम
हाकालीमहामारीक्षुधातृषा ॥ निद्रातृ
ष्णाचैकवीराकालरात्रिर्दुरत्यया ॥१२
इमानितवनामानिप्रतिपाद्यानिकर्मभिः
॥ एभिःकर्माणितेज्ञात्वायोधीतेसोश्नुते
सुखं ॥१३॥ तामित्युक्त्वामहालक्ष्मीः

स्वरूपमपरंनृप ॥ सत्त्वाख्येनातिशुद्धेन
गुणेनेंदुप्रभंदधौ ॥१४॥ अक्षमालांकुश
धरावीणापुस्तकधारिणी ॥ साबभूवव
रानारीनामान्यस्यैचसाददौ १५ महा
विद्यामहावाणीभारतीवाक्सरस्वती ॥
आर्याब्राह्मीकामधेनुर्वेदगर्भाच धीश्व

री ॥१६॥ अथोवाचमहालक्ष्मीर्महाका
लींसरस्वतीं ॥ युवांजनयतांदेव्यौमिथु
नेस्वानुरूपतः॥१७॥इत्युक्त्वातेमहाल
क्ष्मीःससर्जमिथुनंस्वयं॥हिरण्यगर्भौरु
चिरौस्त्रीपुंसौकमलासनौ ॥१८ ॥ ब्रह्म
न्विधेविरंचेतिधातरित्याहतंनरं ॥श्रीःप

ज्ञेकमलेलक्ष्मीत्याहमातास्त्रियंचतां ॥
॥ १९ ॥ महाकालीभारतीचमिथुनेसृज
तःसह ॥ एतयोरपिरूपाणिनामानिचव
दामिते ॥ २० ॥ नीलकंठंरक्तबाहुंश्वेतां
गंचंद्रशेखरं ॥ जनयामासपुरुषंमहाका
लीसितांस्त्रियं ॥२१॥ सरुद्रःशंकरःस्था

णुःकपर्दीचत्रिलोचनः॥ त्रयीविद्याका
मधेनुःसास्त्रीभाषाक्षरास्वरा ॥२२॥ स
रस्वतीस्त्रियंगौरीं कृष्णंचपुरुषंनृप॥ ज
नयामासनामानितयोरपिवदामिते २३
विष्णुः कृष्णोहृषीकेशोवासुदेवोजना
र्दनः॥ उमागौरीसतीचंडीसुंदरीसुभगा

शुभा ॥२४॥ एवंयुवतयःसद्यःपुरुषत्वंप्र
पेदिरे ॥ चक्षुष्मंतोनुपश्यंतिनेतरेतद्विदो
जनाः ॥ २५ ॥ ब्रह्मणेप्रददौपत्नींमहाल
क्ष्मीर्नृपत्रयीं॥रुद्रायगौरींवरदांवासुदेवा
य च श्रियं॥२६॥स्वरयासहसंभूयविरं
चोंडमजीजनत् ॥ बिभेदभगवान्रुद्रस्त

द्गौर्यासहवीर्यवान् ॥ २७ ॥ अंडमध्येप्र
धानादिकार्यजातमभून्नृप ॥ महाभूता
त्मकंसर्वंजगत्स्थावरजंगमं ॥२८॥ पु
पोषपालयामासतल्लक्ष्म्यासहकेशवः ॥
संजहारजगत्सर्वं सहगौर्यामहेश्वरः ॥
॥ २९॥ महालक्ष्मीर्महाराजसर्वसत्त्वम

वै.
१६७

यीश्वरी ॥ निराकाराचसाकारासैवना
नाभिधानभृत् ॥३०॥ नामांतरैर्निरूप्यै
षानाम्नानान्येनकेनचित् ॥ ३१ ॥ इति
प्राधानिकंरहस्यंसमाप्तं ॥ ऋषिरुवाच
त्रिगुणातामसीदेवी सात्त्विकीयात्वयो
दिता ॥ साशर्वाचंडिकादुर्गाभद्राभगव

र.
१६७

तीर्यंते ॥१॥ योगनिद्राहरेरुक्तामहाका
लीतमोगुणा ॥ मधुकैटभनाशार्थंयांतु
ष्टावांबुजासनः ॥२॥ दशवक्रादशभुजा
दशपादांजनप्रभा ॥ विशालयाराजमा
नात्रिंशल्लोचनमालया॥३॥स्फुरद्दशनदं
ष्ट्रासाभीमरूपापिभूमिप॥ रूपसौभाग्य

कांतीनांसाप्रतिष्ठामहाश्रियां ॥४॥ खड्गबाणगदाशूलशंखचक्रभुशुंडिभृत् ॥ परिघंकार्मुकंशीर्षंनिश्च्योतद्रुधिरंदधौ॥५॥ एषा सावैष्णवीमाया महाकालीदुरत्यया ॥ आराधितावशीकुर्यात्पूजाकर्तुश्चराचरं ॥६ ॥सर्वदेवशरीरेभ्योयाविर्भूता

मितप्रभा ॥ त्रिगुणासामहालक्ष्मीःसा
क्षान्महिषमर्दिनी ॥ ७ ॥ श्वेताननानी
लभुजासुश्वेतस्तनमंडला ॥ रक्तमध्या
रक्तपादानीलजंघोरुरुन्मदा ॥८॥ सुचि
त्रजघनाचित्रमाल्यांबरविभूषणा ॥चि
त्रानुलेपनाकांतिरूपसौभाग्यशालिनी

॥ ९ ॥ अष्टादशभुजापूज्यासासहस्रभु
जासती ॥ आयुधान्यत्रवक्ष्यंतेदक्षिणा
धःकरक्रमात्॥ १ ०॥अक्षमालाचकम
लंबाणोसिःकुलिशंगदा ॥चक्रंत्रिशूलंप
रशुःशंखोघंटाचपाशकः ॥११॥ शक्तिर्दं
डश्चर्मचापंपानपात्रंकमंडलुः॥अलंकृत

भुजाभिरायुधैःकमलासनां॥१२॥स

र्वदेवमयीमीशांमहालक्ष्मीमिमांनृप ॥

पूजयेत्सर्वलोकानांसदेवानांप्रभुर्भवेत्

॥१३॥ गौरीदेहात्समुद्भूतायासत्त्वैकगु

णाश्रया ॥ साक्षात्सरस्वतीप्रोक्ताशुंभा

सुरनिबर्हिणी॥ १४ ॥दधौचाष्टभुजाबा

णान्मुसलंशूलचक्रभृत् ॥ शंखंघंटांलांग
लंचकार्मुकंवसुधाधिप ॥१५॥ एषासं
पूजिताभक्त्यासर्वज्ञत्वंप्रयच्छति॥निशुं
भमथिनींदेवींशुंभासुरनिबर्हिणीं॥ १६
इत्युक्तानिस्वरूपाणि मूर्तीनांतवपार्थि
व ॥ उपासनंजगन्मातुःपृथगासांनिशा

मय ॥१७॥ महालक्ष्मीर्यदापूज्यामहा
कालीसरस्वती ॥दक्षिणोत्तरयोःपूज्येपृ
ष्ठतोमिथुनत्रयं ॥१८॥ विरंचिःस्वरया
मध्येरुद्रोगौर्याचदक्षिणे ॥ वामेलक्ष्म्या
हृषीकेशःपुरतोदेवतात्रयं ॥१९॥ अष्टा
दशभुजामध्येवामेचास्यादशानना ॥ द

क्षिणेष्टभुजालक्ष्मीर्महतीतिसमर्चयेत्
॥२०॥पूर्वादिदलतः पूज्या असितांगादि
भैरवाः ॥ अष्टादशभुजाचैषायदापूज्या
नराधिप ॥ २१॥ दशाननाचाष्टभुजाद
क्षिणोत्तरयोस्तदा ॥दशाननायदापूज्या
दक्षिणोत्तरयोस्तदा ॥२२ ॥ कालमृत्यू

चसंपूज्यौसर्वारिष्टप्रशांतये ॥ यदाचा
ष्टभुजापूज्याशुंभासुरनिवर्हणी ॥२३॥
नवास्याः शक्तयः पूज्यास्तदारुद्रविना
यकौ ॥ नमोदेव्याइतिस्तोत्रैर्महालक्ष्मीं
समर्चयेत् ॥२४ ॥ अवतारत्रयार्चायां
स्तोत्रमंत्रास्तदाश्रयाः ॥ अष्टादशभुजा

चैषापूज्यामहिषमार्दिनी ॥२५॥ महाल
क्ष्मीर्महाकालीसैवप्रोक्तासरस्वती ॥ ई
श्वरीपुण्यपापानां सर्वलोकमहेश्वरी ॥
॥२६ ॥ महिषांतकरीयेनपूजितासजग
त्प्रभुः ॥ पूजयेज्जगतांधात्रींचंडिकांभ
क्तवत्सलां ॥ २७॥ आर्घादिभिरलंकारै

गंधपूष्पैस्तथोत्तमैः ॥ धूपैर्दीपैश्चनैवेद्यै
र्नानाभक्षसमन्वितैः ॥२८॥रुधिराक्तेन
बलिनामांसेनसुरयानृप ॥बलिमांसादि
पूजेयंविप्रवर्ज्यामयेरिता ॥२९ ॥ तेषां
किलसुरामांसैर्नोक्तापूजानृपकचित् ॥
प्रणामाचमनीयैश्चचंदनेनसुगंधिना ॥

॥३०॥ सकर्पूरैश्चतांबूलैर्भक्तिभावसमन्वितैः॥ वामभागेग्रतोदेव्याश्छिन्नशीर्षं महासुरं॥३१॥ पूजयेन्महिषंयेनप्राप्तंसायुज्यमीशया॥ दक्षिणेपुरतःसिंहंसमग्रंधर्ममीश्वरं॥३२॥ वाहनंपूजयेद्देव्याधृतंयेनचराचरं॥ततःकृतांजलिर्भूत्वास्तु

वीतचरितैरिमैः ॥३३॥ एकेनवामध्यमे
ननैकेनेतरयोरिह॥ चरितार्धंतुनजपेज्ज
पञ्छिद्रमवाप्नुयात् ॥ ३४॥ स्तोत्रमंत्रैः
स्तुवीतेमांयदिवाजगदंबिकां ॥ प्रदक्षि
णानमस्कारान्कृत्वामूर्ध्निकृतांजलिः ॥
॥३५॥ क्षमापयेज्जगद्धात्रींमुहुर्मुहुरतंद्रि

वै॰ र॰

१७४ १७४

तः ॥ प्रतिश्लोकंचजुहुयात्पायसंतिल सर्पिषा ॥३६॥ जुहुयात्स्तोत्रमंत्रैर्वाचंडिकायैशुभंहविः ॥ भूयोनामपदैर्देवींपूजयेत्सुसमाहितः॥३७॥प्रयतःप्रांजलिःप्रह्वःप्राणानारोप्यचात्मनि॥सुचिरंभावयेद्देवींचंडिकांतन्मयोभवेत् ॥३८॥ ए

वंयःपूजयेद्भक्त्याप्रत्यहंपरमेश्वरीं ॥ भु
क्त्वाभोगान्यथाकामं देवीसायुज्यमा
प्नुयात् ॥३९॥ योनपूजयतेनित्यंचंडि
कांभक्तवत्सलां॥भस्मीकृत्यास्यपुण्या
निनिर्दहेत्परमेश्वरी ॥४०॥ तस्मात्पूज
यभूपालसर्वलोकमहेश्वरीं ॥ यथोक्तेन

मू.
१७५

विधानेनचंडिकांसुखमाप्स्यसि ॥४१॥
इतिवैकृतिकंरहस्यंसमाप्तं ॥ ॥ऋषिरुवा
च ॥ नंदाभगवतीनामयाभविष्यतिनंद
जा ॥ स्तुतासंपूजिताभक्त्यावशीकुर्या
ज्जगत्त्रयं ॥१॥ कनकोत्तमकांतिःसासु
कांतिकनकांबरा ॥ देवीकनकवर्णाभा

र.
१७५

कनकोत्तमभूषणा ॥२॥ कमलांकुशपा
शाद्यैरलंकृतचतुर्भुजा ॥ इंदिराकमला
लक्ष्मीःसाश्रीरुक्मांबुजासना ॥३॥ या
रक्तदंतिकानामदेवीप्रोक्तामयानघ ॥ त
स्याःस्वरूपंवक्ष्यामिशृणुसर्वभयापहं॥
॥ ४ ॥ यच्छ्रुत्वासर्वपापेभ्योमुच्यतेना

त्रसंशयः॥ रक्तांबरारक्तवर्णारक्तसर्वांग
भूषणा ॥ ५ ॥ रक्तायुधारक्तनेत्रारक्तके
शात्तिभीषणा ॥ रक्ततीक्ष्णनखारक्तरस
नारक्तदंतिका ॥६॥ पतिंनारीवानुरक्ता
देवीभक्तंभजेज्जनं॥वसुधेवाविशालासा
सुमेरुयुगलस्तनी ॥७॥ दीर्घौलंबावति

स्थूलौतावतीवमनोहरौ ॥ कर्कशावति
कांतौतौसर्वानंदपयोनिधी ॥८॥ भक्ता
न्संपाययेद्देवीसर्वकामदुघौस्तनौ ॥ खड
ङ्गपात्रशिरःखेटैरलंकृतचतुर्भुजा ॥ ९ ॥
आख्यातारक्तचामुंडादेवीयोगेश्वरीति
च॥अनयाव्याप्तमाखिलंजगत्स्थावरजं

मू.
१७७

गमं १० इमांयःपूजयेद्भक्त्यासव्याप्नो
तिचराचरं ॥भुक्त्वाभोगान्यथाकामंदे
वीसायुज्यमाप्नुयात् ॥११॥ अधीतेयइ
मंनित्यंरक्तदंत्यावपुःस्तवं॥तंसापरिचरे
द्देवीपतिंप्रियमिवांगना ॥१२॥ शाकंभ
रीनीलवर्णानीलोत्पलविलोचना ॥ गं

र.
१७७

भीरनाभिस्त्रिवलीविभूषिततनूदरी १३

सुकर्कशसमोत्तुंगवृत्तपीनघनस्तनी ॥

मुष्टाशिलीमुखापूर्णंकमलंकमलालया

॥ १४ ॥ पुष्पपल्लवमूलादिफलाढ्यंशा

कसंचयं ॥ काम्यानंतरसैर्युक्तं क्षुत्तृण्मृ

त्युजरापहं ॥१५॥ कार्मुकंचस्फुरत्कां

तिबिभर्तिपरमेश्वरी ॥शाकंभरीशताक्षी
सासैवदुर्गाप्रकीर्तिता ॥ १६ ॥ उमागौ
रीसतीचंडीकालिकासाचपार्वती ॥ शा
कंभरींस्तुवन्ध्यायन्जपन्संपूजयन्नम
न्॥ १७॥ अक्षय्यमश्नुतेशीघ्रमन्नपानामृ
तंजलं ॥ भीमापिनीलवर्णासादंष्ट्रादशन

भासुरा ॥१८॥ विशाललोचनानारीवृ
त्तपीनपयोधरा ॥ चंद्रहासंचडमरुंशिरः
पात्रंचबिभ्रती ॥१९॥ एकवीराकालरा
त्रिःसैवोक्ताकामदास्तुता ॥ तेजोमंडल
दुर्धर्षाभ्रामरीचित्रकांतिभृत् ॥२०॥चि
त्रभ्रमरसंकाशामहामारीतिगीयते ॥ इ

मू.
१७९

त्येतामूर्तयोर्देव्याव्याख्यातावसुधाधि
प ॥२१॥ जगन्मातुश्चंडिकायाःकीर्त्ति
ताःकामधेनवः॥ इदंरहस्यंपरमंनवाच्यं
कस्यचित्त्वया ॥२२॥ व्याख्यानंदिव्य
मूर्तीनामधीष्वावहितःस्वयं ॥ एतस्या
स्त्वंप्रसादेनसर्वमान्योभविष्यसि॥२३

र.
१७९

सर्वरूपमयीदेवीसर्वंदेवीमयंजगत्॥ अ
तोहंविश्वरूपांत्वां नमामिपरमेश्वरीं ॥
॥२४॥ इतिमूर्त्तिरहस्यंसमाप्तम् ॥ ॥

इदंपुस्तकं भगीरथात्मजहरिप्रसादशर्मणा मोहमयी
राजधान्यांजगदीश्वराख्यमुद्रणालये मुद्रापितम्
शकाब्दाः १८०८ ॥ संवत् १९४३ ॥

पुस्तकमिलनेकाठिकाणा.

मुंबई, रामवाडी– हरिप्रसाद भगीरथकी पुस्तकालय और ज्येष्ठा रामसुकुंदजीकी पुस्तकालय.

बनारसमें– बाबू कौलेश्वरसिंघजीकेपास.

लाहोरमें– लालामेहेरचंदमेनेजरकेपुस्तकालयमें.

कानपूरमें– हनुमानदासव्रजवल्लभकी दुकानपर.

प्रयागराज– मकरके मेलेमें हनुमानदास व्रजवल्लभकी दुकानमें.

और सप्तशती हमारेपास बहोतप्रकारकीहै विधिप्रयोगसबमेंहै खुल्ली और पंक्ति ६ और पंक्ति ७ पांक्ति९ पंक्ति १० वाली अच्छीसंचेकीहै.

७४ ॥ हरिप्रसाद भगीरथ.

१८०

॥ इति सप्तशती समाप्ता ॥

[OrderDescription]
,CREATED=21.01.20 13:47
,TRANSFERRED=2020/01/21 at 14:24:35
,PAGES=405
,TYPE=STD
,NAME=S0002587
,Book Name=M-2293-DURGASAPTSHATI SANSKRIT
,ORDER_TEXT=
,[PAGELIST]
,FILE1=00000001.TIF
,FILE2=00000002.TIF
,FILE3=00000003.TIF
,FILE4=00000004.TIF
,FILE5=00000005.TIF
,FILE6=00000006.TIF

FILE7=00000007.TIF
,FILE8=00000008.TIF
,FILE9=00000009.TIF
,FILE10=00000010.TIF
,FILE11=00000011.TIF
,FILE12=00000012.TIF
,FILE13=00000013.TIF
,FILE14=00000014.TIF
,FILE15=00000015.TIF
,FILE16=00000016.TIF
,FILE17=00000017.TIF
,FILE18=00000018.TIF
,FILE19=00000019.TIF
,FILE20=00000020.TIF
,FILE21=00000021.TIF

FILE22=00000022.TIF
,FILE23=00000023.TIF
,FILE24=00000024.TIF
,FILE25=00000025.TIF
,FILE26=00000026.TIF
,FILE27=00000027.TIF
,FILE28=00000028.TIF
,FILE29=00000029.TIF
,FILE30=00000030.TIF
,FILE31=00000031.TIF
,FILE32=00000032.TIF
,FILE33=00000033.TIF
,FILE34=00000034.TIF
,FILE35=00000035.TIF
,FILE36=00000036.TIF

FILE37=00000037.TIF
,FILE38=00000038.TIF
,FILE39=00000039.TIF
,FILE40=00000040.TIF
,FILE41=00000041.TIF
,FILE42=00000042.TIF
,FILE43=00000043.TIF
,FILE44=00000044.TIF
,FILE45=00000045.TIF
,FILE46=00000046.TIF
,FILE47=00000047.TIF
,FILE48=00000048.TIF
,FILE49=00000049.TIF
,FILE50=00000050.TIF
,FILE51=00000051.TIF

FILE52=00000052.TIF
,FILE53=00000053.TIF
,FILE54=00000054.TIF
,FILE55=00000055.TIF
,FILE56=00000056.TIF
,FILE57=00000057.TIF
,FILE58=00000058.TIF
,FILE59=00000059.TIF
,FILE60=00000060.TIF
,FILE61=00000061.TIF
,FILE62=00000062.TIF
,FILE63=00000063.TIF
,FILE64=00000064.TIF
,FILE65=00000065.TIF
,FILE66=00000066.TIF

FILE67=00000067.TIF
,FILE68=00000068.TIF
,FILE69=00000069.TIF
,FILE70=00000070.TIF
,FILE71=00000071.TIF
,FILE72=00000072.TIF
,FILE73=00000073.TIF
,FILE74=00000074.TIF
,FILE75=00000075.TIF
,FILE76=00000076.TIF
,FILE77=00000077.TIF
,FILE78=00000078.TIF
,FILE79=00000079.TIF
,FILE80=00000080.TIF
,FILE81=00000081.TIF

FILE82=00000082.TIF
,FILE83=00000083.TIF
,FILE84=00000084.TIF
,FILE85=00000085.TIF
,FILE86=00000086.TIF
,FILE87=00000087.TIF
,FILE88=00000088.TIF
,FILE89=00000089.TIF
,FILE90=00000090.TIF
,FILE91=00000091.TIF
,FILE92=00000092.TIF
,FILE93=00000093.TIF
,FILE94=00000094.TIF
,FILE95=00000095.TIF
,FILE96=00000096.TIF

FILE97=00000097.TIF
,FILE98=00000098.TIF
,FILE99=00000099.TIF
,FILE100=00000100.TIF
,FILE101=00000101.TIF
,FILE102=00000102.TIF
,FILE103=00000103.TIF
,FILE104=00000104.TIF
,FILE105=00000105.TIF
,FILE106=00000106.TIF
,FILE107=00000107.TIF
,FILE108=00000108.TIF
,FILE109=00000109.TIF
,FILE110=00000110.TIF
,FILE111=00000111.TIF

FILE112=00000112.TIF
,FILE113=00000113.TIF
,FILE114=00000114.TIF
,FILE115=00000115.TIF
,FILE116=00000116.TIF
,FILE117=00000117.TIF
,FILE118=00000118.TIF
,FILE119=00000119.TIF
,FILE120=00000120.TIF
,FILE121=00000121.TIF
,FILE122=00000122.TIF
,FILE123=00000123.TIF
,FILE124=00000124.TIF
,FILE125=00000125.TIF
,FILE126=00000126.TIF

FILE127=00000127.TIF
,FILE128=00000128.TIF
,FILE129=00000129.TIF
,FILE130=00000130.TIF
,FILE131=00000131.TIF
,FILE132=00000132.TIF
,FILE133=00000133.TIF
,FILE134=00000134.TIF
,FILE135=00000135.TIF
,FILE136=00000136.TIF
,FILE137=00000137.TIF
,FILE138=00000138.TIF
,FILE139=00000139.TIF
,FILE140=00000140.TIF
,FILE141=00000141.TIF

FILE142=00000142.TIF
,FILE143=00000143.TIF
,FILE144=00000144.TIF
,FILE145=00000145.TIF
,FILE146=00000146.TIF
,FILE147=00000147.TIF
,FILE148=00000148.TIF
,FILE149=00000149.TIF
,FILE150=00000150.TIF
,FILE151=00000151.TIF
,FILE152=00000152.TIF
,FILE153=00000153.TIF
,FILE154=00000154.TIF
,FILE155=00000155.TIF
,FILE156=00000156.TIF

FILE157=00000157.TIF
,FILE158=00000158.TIF
,FILE159=00000159.TIF
,FILE160=00000160.TIF
,FILE161=00000161.TIF
,FILE162=00000162.TIF
,FILE163=00000163.TIF
,FILE164=00000164.TIF
,FILE165=00000165.TIF
,FILE166=00000166.TIF
,FILE167=00000167.TIF
,FILE168=00000168.TIF
,FILE169=00000169.TIF
,FILE170=00000170.TIF
,FILE171=00000171.TIF

FILE172=00000172.TIF
,FILE173=00000173.TIF
,FILE174=00000174.TIF
,FILE175=00000175.TIF
,FILE176=00000176.TIF
,FILE177=00000177.TIF
,FILE178=00000178.TIF
,FILE179=00000179.TIF
,FILE180=00000180.TIF
,FILE181=00000181.TIF
,FILE182=00000182.TIF
,FILE183=00000183.TIF
,FILE184=00000184.TIF
,FILE185=00000185.TIF
,FILE186=00000186.TIF

FILE187=00000187.TIF
,FILE188=00000188.TIF
,FILE189=00000189.TIF
,FILE190=00000190.TIF
,FILE191=00000191.TIF
,FILE192=00000192.TIF
,FILE193=00000193.TIF
,FILE194=00000194.TIF
,FILE195=00000195.TIF
,FILE196=00000196.TIF
,FILE197=00000197.TIF
,FILE198=00000198.TIF
,FILE199=00000199.TIF
,FILE200=00000200.TIF
,FILE201=00000201.TIF

FILE202=00000202.TIF
,FILE203=00000203.TIF
,FILE204=00000204.TIF
,FILE205=00000205.TIF
,FILE206=00000206.TIF
,FILE207=00000207.TIF
,FILE208=00000208.TIF
,FILE209=00000209.TIF
,FILE210=00000210.TIF
,FILE211=00000211.TIF
,FILE212=00000212.TIF
,FILE213=00000213.TIF
,FILE214=00000214.TIF
,FILE215=00000215.TIF
,FILE216=00000216.TIF

FILE217=00000217.TIF
,FILE218=00000218.TIF
,FILE219=00000219.TIF
,FILE220=00000220.TIF
,FILE221=00000221.TIF
,FILE222=00000222.TIF
,FILE223=00000223.TIF
,FILE224=00000224.TIF
,FILE225=00000225.TIF
,FILE226=00000226.TIF
,FILE227=00000227.TIF
,FILE228=00000228.TIF
,FILE229=00000229.TIF
,FILE230=00000230.TIF
,FILE231=00000231.TIF

FILE232=00000232.TIF
,FILE233=00000233.TIF
,FILE234=00000234.TIF
,FILE235=00000235.TIF
,FILE236=00000236.TIF
,FILE237=00000237.TIF
,FILE238=00000238.TIF
,FILE239=00000239.TIF
,FILE240=00000240.TIF
,FILE241=00000241.TIF
,FILE242=00000242.TIF
,FILE243=00000243.TIF
,FILE244=00000244.TIF
,FILE245=00000245.TIF
,FILE246=00000246.TIF

FILE247=00000247.TIF
,FILE248=00000248.TIF
,FILE249=00000249.TIF
,FILE250=00000250.TIF
,FILE251=00000251.TIF
,FILE252=00000252.TIF
,FILE253=00000253.TIF
,FILE254=00000254.TIF
,FILE255=00000255.TIF
,FILE256=00000256.TIF
,FILE257=00000257.TIF
,FILE258=00000258.TIF
,FILE259=00000259.TIF
,FILE260=00000260.TIF
,FILE261=00000261.TIF

FILE262=00000262.TIF
,FILE263=00000263.TIF
,FILE264=00000264.TIF
,FILE265=00000265.TIF
,FILE266=00000266.TIF
,FILE267=00000267.TIF
,FILE268=00000268.TIF
,FILE269=00000269.TIF
,FILE270=00000270.TIF
,FILE271=00000271.TIF
,FILE272=00000272.TIF
,FILE273=00000273.TIF
,FILE274=00000274.TIF
,FILE275=00000275.TIF
,FILE276=00000276.TIF

FILE277=00000277.TIF
,FILE278=00000278.TIF
,FILE279=00000279.TIF
,FILE280=00000280.TIF
,FILE281=00000281.TIF
,FILE282=00000282.TIF
,FILE283=00000283.TIF
,FILE284=00000284.TIF
,FILE285=00000285.TIF
,FILE286=00000286.TIF
,FILE287=00000287.TIF
,FILE288=00000288.TIF
,FILE289=00000289.TIF
,FILE290=00000290.TIF
,FILE291=00000291.TIF

FILE292=00000292.TIF
,FILE293=00000293.TIF
,FILE294=00000294.TIF
,FILE295=00000295.TIF
,FILE296=00000296.TIF
,FILE297=00000297.TIF
,FILE298=00000298.TIF
,FILE299=00000299.TIF
,FILE300=00000300.TIF
,FILE301=00000301.TIF
,FILE302=00000302.TIF
,FILE303=00000303.TIF
,FILE304=00000304.TIF
,FILE305=00000305.TIF
,FILE306=00000306.TIF

FILE307=00000307.TIF
,FILE308=00000308.TIF
,FILE309=00000309.TIF
,FILE310=00000310.TIF
,FILE311=00000311.TIF
,FILE312=00000312.TIF
,FILE313=00000313.TIF
,FILE314=00000314.TIF
,FILE315=00000315.TIF
,FILE316=00000316.TIF
,FILE317=00000317.TIF
,FILE318=00000318.TIF
,FILE319=00000319.TIF
,FILE320=00000320.TIF
,FILE321=00000321.TIF

FILE322=00000322.TIF
,FILE323=00000323.TIF
,FILE324=00000324.TIF
,FILE325=00000325.TIF
,FILE326=00000326.TIF
,FILE327=00000327.TIF
,FILE328=00000328.TIF
,FILE329=00000329.TIF
,FILE330=00000330.TIF
,FILE331=00000331.TIF
,FILE332=00000332.TIF
,FILE333=00000333.TIF
,FILE334=00000334.TIF
,FILE335=00000335.TIF
,FILE336=00000336.TIF

FILE337=00000337.TIF
,FILE338=00000338.TIF
,FILE339=00000339.TIF
,FILE340=00000340.TIF
,FILE341=00000341.TIF
,FILE342=00000342.TIF
,FILE343=00000343.TIF
,FILE344=00000344.TIF
,FILE345=00000345.TIF
,FILE346=00000346.TIF
,FILE347=00000347.TIF
,FILE348=00000348.TIF
,FILE349=00000349.TIF
,FILE350=00000350.TIF
,FILE351=00000351.TIF

FILE352=00000352.TIF
,FILE353=00000353.TIF
,FILE354=00000354.TIF
,FILE355=00000355.TIF
,FILE356=00000356.TIF
,FILE357=00000357.TIF
,FILE358=00000358.TIF
,FILE359=00000359.TIF
,FILE360=00000360.TIF
,FILE361=00000361.TIF
,FILE362=00000362.TIF
,FILE363=00000363.TIF
,FILE364=00000364.TIF
,FILE365=00000365.TIF
,FILE366=00000366.TIF

FILE367=00000367.TIF
,FILE368=00000368.TIF
,FILE369=00000369.TIF
,FILE370=00000370.TIF
,FILE371=00000371.TIF
,FILE372=00000372.TIF
,FILE373=00000373.TIF
,FILE374=00000374.TIF
,FILE375=00000375.TIF
,FILE376=00000376.TIF
,FILE377=00000377.TIF
,FILE378=00000378.TIF
,FILE379=00000379.TIF
,FILE380=00000380.TIF
,FILE381=00000381.TIF

FILE382=00000382.TIF
,FILE383=00000383.TIF
,FILE384=00000384.TIF
,FILE385=00000385.TIF
,FILE386=00000386.TIF
,FILE387=00000387.TIF
,FILE388=00000388.TIF
,FILE389=00000389.TIF
,FILE390=00000390.TIF
,FILE391=00000391.TIF
,FILE392=00000392.TIF
,FILE393=00000393.TIF
,FILE394=00000394.TIF
,FILE395=00000395.TIF
,FILE396=00000396.TIF

FILE397=00000397.TIF
,FILE398=00000398.TIF
,FILE399=00000399.TIF
,FILE400=00000400.TIF
,FILE401=00000401.TIF
,FILE402=00000402.TIF
,FILE403=00000403.TIF
,FILE404=00000404.TIF
,FILE405=00000405.TIF
,